

העיתון החדש

פסטיבל קאן
*
פרשת בורג

הגאנסטריזם בעידית חיפה

כיצד התבצרו הטרור והשחיתות
בעירו הפרטית של אבא חושי

סביב
העשתה

מחול
השדדים

מס. 917 שנה 18
כי אייר תשמ"ו
12. 5. 1955
המחיר: 350 מרוחח

תודיעים

כי שני הסיפורים הישראליים שהוגשו במסגרת

התחרות העולמית של
הסיפור הקצר

זכו במקום כבוד והשיגו שניהם, לאחר ההצבעה הבינלאומית, פרסים. סיפורו של אברהם הרס, "עת דורים" נכלל בקבוצת הפרס השני וזיכה את בעליו בסכום של 500 דולאר, ואילו סיפורו של אורי קיסרי, "דמדומים בירושלים" נכלל בקבוצת הפרס השלישי וזיכה את מחברו ב-200 דולאר.

2.4.2

אחד הדברים שעליהם אתה יכול (אם אתה רוצה) לקרוא בכל ערב שבת, בכל מוסף ספרותי של כל עיתון יומי, הוא המשבר הנורא השורר בספרות העברית. הארץ מסיביר וזאת בשפע של מלכים ולעזות שאינני מתיימר להבינן, בעוד שבדיון מקונן כרגיל על הנימה הפוליטית הנוראה והמזווה, העושה את הסיפור הישראלי לכרות תעמולה שאינה לפי רוחו של העיתון ואילו הצופה (גם לו עם המסורת היהודית המפוארת בת אלפים השנים וזניחת המאור שבעיירה היהודית בגולה.

אם דעות פסקניות אלה דיכאו אותך במקצת, אולי תשמח לשמוע שהדעה על הספרות הישראלית בעולם הרחב איננה שלילית עד כדי כך. אדרבה: בתחרות העולמית של הסיפור הקצר, שנוהלה בעולם כולו על-ידי העיתון האמריקאי רבי'ה השפעה והחשיבות ניו יורק הרולד טריביון זכו שני הסיפורים הישראליים היחידים שהוכנסו לתחרות למקום כבוד בלתי-רגיל כלל. אחד מהם, הסיפור עת דורים של אברהם הרס (העולם הזה 852) זכה להיכנס לקבוצת הפרס השני ומחברו זוכה, איפא, בסכום של 500 דולאר מכלן הפרס. כאן המקום, אגב, להזכיר, כי הדס, חבר מושב תימורים, חינך עם סיפור זה בירו על פתחי כל מערכות העיתונים ואיש אבא להפסיד. רק לאחר ייאוש, שלח אותו למערכת הולדתו הזה במסגרת התחרות. הסיפור השני, סיפורו של אורי קיסרי דמדומים בירושלים (העולם הזה 851) נכנס לקבוצת הפרס השלישי וזיכה את בעליו בסכום של 200 דולאר.

ההישג הישראלי הוא כה בולט, עד כי סאטיריק תומפסון, מנהל התחרות העולמית, ציין אותו בדבריו הערכה מיוחדת במכתבו לכל עיתוני העולם ששיצגו את התחרות בארצותיהם, ובתוכם העולם הזה, שניהל את החלק הישראלי של התחרות. "ישראל", כתב הוא, "הכניסה לתחרות שני סיפורים בלבד, אך מספר ההצבעות שהשיגה היה כה גדול, עד כי סיפוריה נכנסו לקבוצת הפרס השנייה והשלישית." בעוד שארצות-הברית ואיסלנד, למשל, שהגישו כל אחת ארבעה סיפורים לתחרות, לא זכו בכל פרס.

עכשיו, לאחר מעשה, אני מתחיל להרהר כי ייתכן שהיתה זאת צניעות מופרזת מצד חברי השופטים הישראליים, שהחליטו על הגשת שני סיפורים בלבד לתחרות העולמית. בעוד שהיתה לו הרשות לשגר אליה את ארבעת הסיפורים הטובים ביותר, אולם צריך לזכור, שחברי השופטים פעל תחת הרושם המודרך של תוצאות התחרות הקודמת, בה לקחו חלק סופרים מוכרים וידועים (בישראל) ואלו מאשר בתחרות האחרונה.

בטרם אמשך, אולי כדאי שאמסור לך כמה פרטים נוספים על עריכת התחרות. לשנה השנייה של קיום התחרות (בשנה הקודמת ניהל אותה בישראל העיתון הארץ, ושום סיפור ישראלי לא זכה בפרס) הוגשו 57 סיפורים קצרים על-ידי 18 מדינות, שכל אחת מהן קדמה להגשת הסיפורים תחרות ארצית אשר

נוהלה על-ידי אחד מחשובי העיתונים באותה מדינה. בתחרויות מקומיות אלה לקחו חלק, אגב, כמעט 8000 סיפורים, אולם כל אחת מן המדינות המשתתפות היתה רשאית לשלוח לתחרות העולמית רק ארבעה סיפורים או פחות.

לאחר מכן הדפיס כל אחד מן העיתונים המשתתפים מבחר של הסיפורים העולמיים וכן השתתף בהצבעה העולמית על סיפורים אלה. כתוצאה מהצבעה זאת, חולק הפרס הראשון בין שני סיפורים: אחי, אחי מאת נורה בורק, אוסטרליה (העולם הזה 857) וכן הוונה מאת יוראן היסאן, יפאן (העולם הזה 868). באותה הצבעה זכו, כמובן, גם שני הסיפורים הישראליים, היחידים שהוגשו לתחרות העולמית, במקום-הכבוד שלהם. 16 מבין הסיפורים שהוגשו ושתיים מתוך המדינות שהשתתפו, לא זכו אפילו בקול תומך אחד.

אינני יכול שלא להרהר בסיפוק רב אודות ההישג הישראלי המיוחד-במינו בתחרות זאת. כי המעמד שהשיגה ישראל בתחרות זאת, יש לו חשיבות יותר מאשר ספרותית: דווקא בימים אלה, בהם הגיעה בדרור המדיני לשיא, יובא בצורה זאת דבר ישראל למיליוני קוראיה בעשרות שפות ובכל חלקי-העולם, דרך העיתונים הרציניים ורבייה-השפעה ביותר, שבעמודיהם האחרים הם נוקטים לעתים עמ' דה אודת פחות: ערך מיוחד יש לעובדה כי בין המשתתפים נמצאות גם כמה מדינות אסיאתיות ששמעו ישראל הגיע אליהן עד כה בעיקר בצינורות ערביים.

ואם תרשה לי, אוסיף לכך גם כמה היראה רים כמעט-ספרותיים. העולם הזה איננו שבו עון ספרותי, ובגלל צימצום היקפו (שאינו תלוי בו) הוא אולי מקשה את הספרות ומקשה לה שטח ועזי מדי. למרות זאת, סבורני שלא יהיה זה מוגזם לומר כי אפילו במספר הע' מודים הצנע שהקדיש העיתון לספורים ולספרות, הוא תרם משהו לקידומו של הסיפור הישראלי. כי כמוספים הספרותיים של העתון הירשאלית ובחבורת המוקדשות לספרות המציאות מפעם לפעם על-ידי מפלגה זאת ואחרת שורר, כך נדמה לפעמים, קו ספרותי מזור מאוד: בהגיע סיפור למערכת, בוחן קודם כל העורך בהשומת-לב עמקה אם אומ' גם הסיפור אינו יכול בשום פנים לעניין אפילו קורא אחד ואם הוא מעורפל כל צרכו כדי שאפילו אם יתעקש משהו לקרוא עד סופו, לא יצליח בשום-פנים להבין. לפעמים קוראים לזה עמקות ותהומיות, לפעמים מורדנות והתנערות מן הפשטנות והזולות, אך לתוצאה יש רק שם אחד: שיעמום.

העולם הזה לא סבר לעולם כי סיפור טוב הוא אך ורק סיפור שמעל (או מחוץ) להבנתו של הקורא אדרבא. הוא העני לפעמים לחשב (לא בקול רם חלילה) ממש את ההיפך. וזוהי, אולי, הסיבה לכך שעל הסיפורים הנפסדים בו אין צנחלים חיכוכה-חצונית-סוערים בכסית. אבל ההפסד הוא, תושבני, קטן למדי.

2.4.2

בשרות פלשת 1955

המאמר עצמו היה חזק ומשפיע (ביחוד הסיום): אך מה התכלית בהתפרקות רומנטית וקונה נכאה על עקב? מה התועלת בחללת מבוכה (ובכשרון) עתונאי כזה? בלב הקורא? האם זכרו של קוצר לא היה בא על תיקונו ביתר אמת, על-ידי הבללת החיוב והתקרבות המדינה בשבע שנות קיומה (ולא התעלמות ממשנים וצללים)?

אריה ג'ימור, חיפה. כתבתם, שמונתם של המתנדבים הראשונים וחי' מנהיגים הטבעיים, שאבדו לנו במלחמה כנגב, נרם (אולי) לאוכדן רוח הקודש שנתנה לקם את התחושה שהוא עם נדול. אם נקח בחשבון שמנהיגיו ה"נכחחים" דיו' אנים להזכיר לנו בקביעות (בעזרת נסנוף בספר "התנ"ך) שאנחנו עם נדול מרבכה נמצא שאין נשקפת סכנה רצינית לתחושת עליונותנו.

בועז ברזילי, צפת.

גבול הניצול

אני מתמלא על נקודות הספר שנתנו לשלסר נות לנצל אותם עד נבול החרפה. כשכני'אום שוחקים כעבדים נרצעים הרי מובן שהתוצאה הישירה היא מינהגים על איחשולם חוב או התעלמות מתקציבן כחולן אנשי נקודות הספר יכולים להניש אולטימטום לממשלה שאם לא יספקו להם מיד בנקרים ומים בחינם (כמו לצבא) אוי הם לוקחים את הנגלים ועוברים מיד לעורף. אינני חושב שהם יסבילו מהוסר עבודה או חוסר שיכון כקבוצי העורף... זרח ליכטנשטיין, דת'גן.

פני הביקורת

רק לאחר ולנדף את המצב, מבלי אפשרות וגסיון לתקנו, זו נדמה לי צורה מאד לא הולמת לעתון רציני.

אם ישנו דבר מרושע יותר, הרי זה יחס ה' ביורוקרטיה הממשלתית והסוכנותית לאנשי ה' ספר. כתב העולם הזה (914). אני לא מכינה מה ברצינכם לאמר כאן. מה אתם מיעצים לקשות? שאנשי הממשלה ישבו במשקים? הרי יודעים אתם מה יהיה המצב! כי במקום מושבם יבאו תועלת, אלא בממשלה. לא אצלכם לא בלתי-אפשרי מאמר בלי חרוף ה' בממשלה.

...לכל על מה שכתבתי. הן בין כה וכה תישא ר' מה שחיתים. נדולים וחכמים ממני, לא ישנו אתכם! אם תצרח את שמי לא אלה הכותבים במדור המכתבים של העתון. חבל שזה יקלקל את חתשי' בחות לעתון.

תמר פרוינד, חיפה. העולם הזה, חובב הביקורת, מצרף לא רק את שמה של הקוראה פרוינד, אלא גם את תמונתה, שהיא הואילה לצרפה למכתב.

הקוראת תמר פרוינד

דגל בחצי-התורן

ברכתי לעתון אמית'ל. אכן, הניעה השעה להודיע דהנל האומל' לחצי-התורן. אם לא נמצא את עתון עברי אחד שהיה לו העז לפרסם את פרשת הדגל האמריאי הספור. (העולם הזה 916). אפילו בימים שהיו מושבה אנגלי'ת, לא העזו לזלזל בצורה כזאת בכבודנו.

אנכ, מה תעשו כשתודקו לזיוה אמריקאית? דבורה שר, נתניה

חלוצים שונאים עניבות

האם אני עיוור? האם אני מטומטם? הסתכלתי בפלאקאט של דויד בנדרוני (חזית חלוצית לעם) שהתפרסם בלניון העולם הזה (916) והרגשתי שמשנה לא בסדר. הסתכלתי והסתכלתי — ופתאום ניתתי מה הענין. בחולצתו של המנהיג הדגול אין סמלורים.

אין צורך להיות כלם מדופלם כדי לנחש את הסיבה: בהמונה המהירות כלם מיישר "החזית החלוצית" עניבה. מחברי הפלאקאט חשבו כנראה שזה לא נאה — ועל כן רישו את התמונה, שציור את העניבה והכניסו את החלוציות. זה מעורר מחשבה על כל צורת יצירתה של החזית החלוצית

שמעון הול, תל-אביב

כל הכבוד לכשרונם הבלשי של הקורא שרלוק הול, שידע להכניס את הצואר המת' אים לעניבה.

...טעות דפוס. צריך להיות: חזית חלוצית

לחם.

יוסף אבינועם, עכו. הנכות שלכם עוברת כל נבול. איך אני צריך לחבין את המשפט: "כשנכנסם האיש לבוש" החאקי למכונית הקרייזלר השחורה, המלחה שני אופטוניים שעצרו את התנועה בכביש...?"

אברהם ברזילי, רחובות.

כלשונו, הקורא ברזילי, כלשונו.

מסעי ציב

שהתי בישראל רק מספר ימים ויתכן כי דעתי זו היא חסרת ערך מכדי שמנהיגיה של מדינה זו יתחשבו בה, אולם אני יכול שלא לבטא את אשר התקשרתי כי למקרא הקטשים שנעקרו על דרכם של מספר צעירים וצעירות המשתוקקם על להנשא.

אין כל כסף שזונות צעירים אלה מאוהבים איש ברעהו, אחת לא היו נלחמים בה על זכותם להנשא, כך שמתעוררת השאלה: היכיר לים מספר מאובנים ישישים, שראשיהם מלאים בשטניות מימי-הבניים, וביניהם חתוק, שממשלת ישראל נתנה להם את מלוא הסמכות להפעילו, היכולים הם להרוס את אהבתם של הצעירים? אם הם מסוגלים לכך, הרי שהם מתקרבים היתב בדרכם להיהפך קרושים. אולם האיום הוסי' בים כי מוטב היה להתחיל את מסע הצלב שלהם בשטחים פחות פוגעים בנפש חולות, כביעור הפסע והשחיתות?

רפאל כהן, וואשינגטון, אדנות הברית.

המימצאים שרא חזשחקן

בקשר לרשימה על מימצאים משותקים שחתי פרסמה בעתונכם (העולם הזה 915) הרני' לי-הוריעכם שאין זה נכון שכאלו משרד הדתות רוצה להשתק משהו. נכון הוא שהועלו הא' שמות על עובד מסויים, אך אין זה נכון שהיו מעילות ברבכות ל"י, או שנעלמו כל-ידיכם. עובד אחד נאשם בלקיחת כספים מהעולים-להר, והוא יואם בהאשמה נגדית על לקיחת חסדים מבתי הרוסים בדר' ציון לשימוש פרטי. משרד-הדתות הרכיב ועדת-חקירה שכרדה את האשמות נגד העובד, אך לא החליטה כפי שאתם כותבים. להשליט את הפרשה ולקבור אותה, אלא העבירה את תוצאות החקירה לנציבות שירות-המדינה. עבודתו של אותו עובד הוספקה זמנית, אשר למר מרגליות אין המשרד מנהל איזה שהיא חקירה בקשר לכך.

י. עצנין, קצין עתונות, משרד הדתות. כשרון הניסוח של הקרא עציון מעורר הערצה.

עריקה מחזית הצדק

מכתבו של אילן הרנון (נענות בירושלים, העולם הזה 914) מכאיב למנינו דומה לקסית של עריקה וכניעה לאויצדק. עצם העובדה שהי' כותב מצא לנחוץ לשפוך את מר ליבו בעתון, מראה שהוא מבין שעשה מעות: כניעתו לי-אוימי קרובתו לא הביאה לו שלווה, להיפך, (היא הביאה) את פרסומם של רנשי העלבון מיר סריהליות והמפסון. והכן שמר הרנון יוכל עוד לתקן את השגיאה שעשה, אם יפנה מיד לאוניברסי' מיט, ויחזיר אליו את שני הסטודנטים הערבים המורושים, או שניים אחרים, ואל יחושש מאיר מים, יש משמרה ויש. "לניה" למניעת כפייה דתית" בירושלים (ד. ד. 120) שהפסיקו להני' עליו.

מרץ ארזי, כפר גניס. העולם הזה מצטרף לדעתו של קורא ארזי, קורא לכותב הרנון לעשות לתקון המעוות.

השקעה מפוטת

בעולם הזה (915) במדור כמדינה, פרסמתם ידיעה מסולפת על מסיבה שנערכה על-ידי המ' לנה לאהדות-העבודה פועלי-ציון. בקפה "הצפון" החלולה" במחלקת-ההאמה היא שנערכה הי' מסיבה הנ"ל בחוליה-מועד ססח. ובהגדרה בה הוגדלו בין היתר אוים מפוטמים נמכרו כ"י טיטים במחיר 500 סרוטה, ולא כפי שפרסמתם, ללא כל השקעה מצד הקהל.

מנחם דוד, נווה יוסף.

עורכי העולם הזה מצטערם על הפטות, מבקשים מעורכי ההגדרה להודיע להם בהקדם על מועד ההגדרה הבאה.

ער הסוף המר

לנאום בן גוריון באצטריון לפני מיסדר יום העצמאות: מעשה בעסקן שמו יוסף שנשא דבר ויוסף: אם יש צורך לנאום, לא אשתוק לא אדם, עד אחרון חיילי יתעלה. או אם תרצו נוסח אחר: עסקן אשר שמו מנחם היה אקטיביסט בלידתם, כשמיסדר התעלה הוא קרא, לא עוף: אין דבר — גם לבר אלחם!

אריאל כרם, ראשון לציון.

קוצו של יוד

שמחתי לראות בלניונכם (העולם הזה 914) מאי מר מאת העורך הראשי בשם חננו: נבול החרפה. חשבתם בה רבים הם הפועים והשונים הכותבים ינחו במקום נדון והנה, העולם הזה ועורכיו יודעים יפה עברית וכותבים נדון כהלכה! לכן הצטרפתי על המאמר — תגידו: בשנת פלשת 1955 (העולם הזה 915) שאף כי הוא מניין מאוד, הרי ה' בנדרון משנה את המובן. נדון דבר או נושא שונים עליו. נידון: ארם שדנו אותו כבית דין. אליעזר נהד, ראשון-לציון. העולם הזה מבטיח כי בעתיד לא יהפוך את הנדון לנידון.

שנים אחרים בילד משותק

ההתנגשות הבלתי נמנעת באה. כפי דובינר ניצחה בתנופה — פינס הוכרז להתפטר, הגולה חדשה ודינאמית קיבלה לידה את הענינים.

היה זה נצחון זמני מאד. במאחר נתעורר מרכז מפא"י להכיר בחומרת המצב. המכונה הגדולה והחורקת נכנסה לפעולה כאלו שומנה בחמאה: דן פינס חזר בו מהתפטרותו, כפי דובינר וכל שאר אנשי החידוש סולקו בתנופה גדולה, והשקט חזר לאוהלי אילנשי"ל. מיסים דובינר עצמה הקימה מיד אגודה שניה, בשם פוליו — חברת פעילים לעזרת נפגעי שיתוק ילדים, ובמקום אגודה אחת אחזו עתה שתיים בטלית האומללה.

לשם מה היה זה דרוש למכונה המפגנית?
תפקידו של מכון ציבורי לעזרת נפגעי השיתוק אינו לעסוק בריפוי — הוא ניתן חינוך על-ידי הממשלה. אין תפקידו להקים בית-חולים ומסודות רפואיים — לשם כך קיימים מ סדות הממשלה ומפעל הפיס.

לעומת זאת נועדה למכון לאומי אמיתי שורה ארוכה של תפקידים אפורים: לנהל את התעמולה למען ההיגיונה בימי המגיפה; לספק תחבורה וליחוי לילדים הנפגעים, מביטים למוסדות-השיקים הממשלתיים, בהם הם מתעמלים כמה פעמים בשבוע; לספק מכשירי בידור לילדים; לשלם את מחצית מחירם של הסדום ואמצעי-התמיכה (המיוצרים על-ידי סולל-בונה במחיר של כ-80 ל"י לילה, אשר מחציתו משולמת מתקציב משרד-הבריאות); להקל על ההורים על-ידי פתיחת מעוני-ילדים לשעות היום; לגייס גגנות מתנדבות לטיפל בילדים נפגעים במרכז השיקים הממשלתי, ואת התחבורה הדרושה כדי לקחת את הילדים מן הבית ולהחזירם; לשלם תמיכה למשפחות הנזכרות; לשלם סטיפנדיות לתלמידים בית-הספר לתיאטרון-פסטיים.

כמעט בכל השטחים האפרוריים האלה לא הורגשה עד כה השפעת אילנשי"ל — ואיש אינו יודע בדיוק, מה נעשה באלפי הלירות שזרמו אליה בארץ ובחוץ-לארץ. מןוע, אם כן, היתה האגודה כה חשובה בעיני המנגנון המפלגתי, עד שכואי היה לו להשתמש באמצעים מסיפקים כדי לבצר את שלטונו עליה?

חשובה מענינת לכך נתן לפני שלושה שבועות אחד הדוברים במסיבת עיתונאים מסעם אילנשי"ל. הוא דיבר עוד לפני שהוכרעה באמריקה השאלה אם לספק בעונה זו את התרכיב לישראל או לא. הוא חציע פתרון מענין: לפתוח במגבית גדולה בחוץ-לארץ לרכישת התרכיב לישראל.

פתרון זה אומר דרשני. מעולם לא התעורר אף לרגע קט הספק שממשלת ישראל תקדיש כל סכום שיירש לקניית התרכיב, אם אך אפשר להשיגו. יתר על כן, באיתה שעה ממש (המשך בעמוד הבא)

בחודשים הקרובים, תפוס הסרגיה על דלתותיהן של 750 משפחות בישראל. הסטטיסטיקה האכזרית אומרת שזה יהיה מספר זוגות ההורים אשר עולמם ייחרב עליהם, בראותם כי ילדם, היקר להם מכל, לקה במחלה הנוראה של שיתוק-הילדים. כשבעים אבות ושבעים אמהות יעמדו, דמועי עיניים, על הקברים הרעננים של פעוטיהם. כמעט כל הקרבנות יהיו שיכים למחנה 100 אלף הילדים שנולדו אחרי האחר במאי, 1952, ולפני ה-31 בדצמבר, 1954.

תהיה זאת השנה הששית בה תחזור טרגדיה זו לארץ, מאז החלה המגפה הגדולה הראשונה בשנת 1950. אולם השנה יתחסף לטרגדיה קו מדכא נוסף: כמעט את כל הקרבנות אפשר היה להציל, אילו הורכב להם לפני שבוע התרכיב המושקע של הרוקטור יונה סאלק. הכל היה מוכן למיבצע הגדול: 6000 מודעות כבר הודפסו כדי להמריק את ההורים להביא את ילדיהם לתחנות-ההרכבה, בתי-החורש לסוכריות הסכימו לתרום את סחורתם כדי להמתיק את הדקירה על הפעוטים, מפעלי ארטיק התנדבו להוביל את התרכיב במכוניות-הקירור שלהם. אפילו עטים נובעים כבר נתרמו לשימוש צחחות-הרשמים. במקום זה באה בשורת-האיוב של ד"ר שמעון בטיש, מנהל משרד תברואות, כי התרכיב לא יגיע בעונה זו.

איש אינו רשאי לכעוס על האמריקאים. אין מדינה בעולם שהיתה מסוגלת לייצא את התרכיב המציל-חיים, כל עוד אין כמות מספקת להצלת חייהם של בניה שלה. כך אומר ההגיון.

במקום לבוא בתביעות או אחרים, חייבים אנחנו קודם כל לשאול את עצמנו: האם עשינו אנחנו את הכל כדי לרכך, עד כמה שניתן, הדבר בידי אנש, את המכה האכזרית שתפוס על ראשי המשפחות, אחינו ושכנינו, אשר בהן יבחר הגורל העיוור? ההבטחנו להם את העזרה האפשרית? הראגנו כי מלבד אכזריות הגורל לא תפגע בהן גם אדישות החברה, אנוכיות בעלי האינטרסים, ספסרות נושאי-הרקבון במדינה?

ברגע זה החשובה היא: לא. נכון כמעט ההיסק.

אם ייפצע חלילה חייל עברי על אחד מגבולות המדינה, לא ידרוש ממנו איש להציג פנסק של מפלגה או קופת-חולים, לפני שיוחלט אם ואיפה להניחו על שולחן-הניתוחים. שוב אגודה פרטית לא תצטוו כחומר תעמולה כדי לאסוף כספים לעצמה בחוץ-לארץ. שום גוף מפלגתי לא יקח אותה תחת חסותו כדי לרמוז לשאר החיילים שכואי להם להצטרף אליו בעוד מועד.

כל זה מובן מאליו, לכולנו. אין הוא מובן מאליו לגבי הקרבנות בחזית אנושית אחרת, חזית המלחמה במחלת הפוליומיליטיס. אורבה, כל אחד מן הילדים האומללים שיצטרפו השנה לאלף הילדים, אשר אבריהם כבר שותקו על-ידי המחלה, יהפוך לכור-מישחק במאבק הסודי בין הגורמים הפועלים ברגע זה כשטח זה.

אזא אם כן תתעורר דעת-הקהל בעוד מועד ותחסס את אחת השעורריות הגדולות בארץ, שצעיף ההשתקה נפרס עליה עד כה.

החתיק בין הגורמים הפועלים (או הלא-פועלים) בשטח זה הוא אילנשי"ל — האגודה הישראלית לעזרת נפגעי שיתוק ילדים.

כשנוסדה אגודה זו לפני כמה שנים, עורר הדבר הד חיובי. מי לא שמע על המכון הלאומי האמריקאי לשיתוק-הילדים, האגודה הציבורית האדירה שהוקמה באמריקה בעזרת הנשיא סראקלין ו. רוזבלט, שהוא בעצמו נפגע בגיל העמידה על-ידי שיתוק-הילדים? מי לא שמע על "מיצעה-הפרוטות", מגביה-הענק שיוזם על-ידי אדי קאנטור, אחרי ששמע פעם את רוזבלט חילם בהקיש על מה שאפשר היה לעשות אם כל אזרח אמריקאי ישלח רק פרוטה אחת לעזרת הנפגעים?

אילנשי"ל התימרה להיות מכון לאומי כזה. למראית עין השתתפו בו כל החוגים, מן השר משה שפירא ועד לעתונאי דן פינס — שניהם אבות לילדים שנפגעו במחלה. אך אילו בחן משהו ביתר עיון את פני הדברים, היה מגלה כמה פרטים קטנים: מזכירת האגודה היתה במקרה גם מזכירת קרן נכות של ההסתדרות, כל פעיליה היו מראשי קופת-חולים, והאיש הקובע היה דן פינס עצמו, אחד הדוברים העיקריים של מפא"י.

אזא שמשך זמן מה לא שם איש לב לבך. האגודה היתה קיימת, היכן שהוא, מיצעה-הפרוטות לא צעיר, והכל בא על מקומו בשלום. הכל מלבד העזרה לנפגעים, שהיתה אפסית.

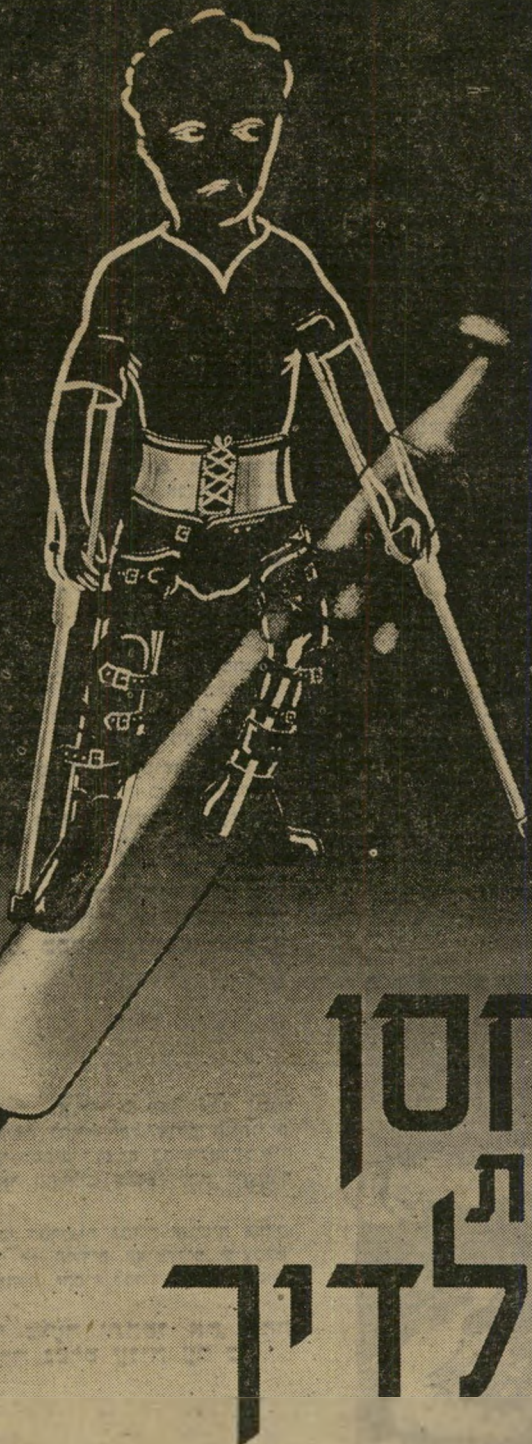
שלחה אולימפיט זו הופרעה עם בואה של גברת פעלתנית מקנדה. כפי דובינר, דינאמו אדום השולח זרמי חשמל לכל העברים, היא אשתו של תעשיין קנדי (דורא. עפרונות-ירושלים) שהשתקע בארץ, והידוע גם כהתגלמות של מרץ אנושי. מיסים דובינר, שראתה כיצד פועל המכון האמריקאי, קפצה מיד לתוך קלחת הפעולה. היא הצטרפה לאילנשי"ל, נזהמה למציא שאין לאגודה אפילו גיר רשמי וחותמת-גומי, התכוננה להכניס חיים לעסק.

ביתה הפך למטה קרבי, נשי רוב התעשיינים העשירים נכנסו ויצאו בחפזן בכל שעות היום והלילה, אורגנו נשפים המוניים, הקוף טוטו גיוס גיוס מלא, אלפי הלירות הראשונות החלו זורמות (ללא הוצאות מינהלה) לקופת אילנשי"ל.

חיש מהר נתברר כי השיגרה המאובקת ורוח הפרצים אינן יכולות להשלים זו עם זו. לעיני מיסים דובינר המשתאה, שעוד היתה תמימה לגבי הניהל-הנהוג המפלגתיים בישראל, התרבו סימנים מזוירים של חבלה. אנשים לא באו לשיבות. משהו לחש משהו לאוזני נשיא המדינה, והלה סירב לשתף פעולה עם האגודה הלאומית-כביכול. לא היה קשה לאתר את מקור הצרה: דן פינס, איש דבר ואומר, אדם חתיק מאד וחשוב מאד במפלגתו.

הלחם בשותוק ילדים!

חסן את ילדך

עקוב אחרי הוראות
משרד הבריאות, מבצע חסון

הוגש ע"י "פוליו"

מי אחראי ללאנרכיה?

בלאסאט זה הודפס אך לא הודפס בגלל נסיבות חיצוניות. אולם איש אינו אחראי לתוצאותיו.
ורבות השורר במיפול בנפגעי השיטות. עליו מעידים המוסדות שנהקדו על ידי העולם הזה.

שנים אוחזים בילד משותק

(המשך מעמוד 3)

הקציבה הממשלה 20 אלף ל"י להנחת הבסיס לייצור התרכיב בארץ — דבר הנראה כרגע לא רק אפשרי, אלא כמעט ודאי. אם כן, לשם מה דרישה המגבית של אילנשייל?

לפיכך פשוטה מאד: לספק סיס-מה מושכת, הנוגעת ללב, לאוסף כספים בחוץ לארץ. המגבית היחידה המאוחדת, מלבדן, קופת חו-לים, מגבית ההסתדרות — ג'זם יכולים לקפוץ על מצויאה זו. יהודי אמריקאי אינו מוכן, אמנם, לחו-ציא את התרכיב היקר מאמריקה כדי לשלחו לישראל. אולם הוא מוכן בהחלט, וברצון רב, לתת כסף כדי להשיגו במקום אחר, ביחוד אם ייעשה הדבר בשם אגודה ה-טוענת שהיא האגודה הלאומית המוכרת.

ואין התורם יודע כי אילנשייל אינה אגודה לאומית: שאין שום ביקורת שהיא על ה-כספים הנכנסים לקופתה; ושהם מוקדשים מן הסתם, למוסדות הרפואיים הכפופים ל-מנגנון המפלגתי. כי אילנשייל משקת זה זמן רב מישחק של חתול ועכבר עם הממ-שלה כדי למנוע את הקמתה של אגודה לאומית אמיתית, בה לא תהיה לה ההש-פעה המכרעת.

דעימת זאת, אם אילנשייל תצ-ליח להניח את ידה על כמות כל-שהיא של התרכיב ולמסרה למוס-דות הקרובים לה, ייתן מכשיר תעמולתי עצום למוסדות הרפואיים המפלגתיים. איזה האב או האם ש-לא ירוצו להצטרף לכל מוסד ש-הוא אם אך יחסן את כניהם בפני המכה האיומה?

בסופו של דבר, מתחרה אילנשייל עם ה-ממשלה. משרד הבריאות הוא כיום, במקרה, בידו שר ציוני-כללי. אחרי הבחירות הוא עלול להימסר לידי שר דתי, או מפ"מי. מדוע תמסור לו מפא"י עמדת-כוח החולשת כיום על שטח כה חשוב, כשיש לה האפשרות לשמרה לעצמה באיצטלה של מכון לאומי?

זהו מישחק פוליטי מחוכמם אולם הוא נעשה על חשבונם של גבם ממש, של מאות גופות קטנים ה-חידקים אינם שואלים להשתת-פות המפלגתיות שד קרבנם הם אינם פודשים לפי המפתח המפלג-תי. אי-אפשר לדחום בהם על פי המפתח המפלגתי.

ישנו בארץ מוסד רפואי ציבורי אחד, ה-עומד מעל לכל מיסחר מפלגתי. זהו מנד-דור-אדום, אשר חוק מיוחד הבטיח את אופיו ה-לאומי, מנע בעדו ליפול קרבן לגופים אינ-טרנסטיים. זוהי הרוגמה שיש לחקותה.

אי אפשר לעסוק בפוליו ובפוליטיקה בעת ובעונה אחת. משרד הבריאות, שלא הראה עד כה אומץ-לב רב בתפקידו לחסל את ה-שיתוק המפלגתי במערכה נגד שיתוק ה-ילדים, חייב להניח את העובדות לפני ה-ציבור. עליו, יותר מאשר על כל גורם אחר, האחראיות הישירה לחיסול הבעיה.

יש לחקים מכון לאומי, שיאחד את כל החוגים המוכנים להטות שכם למדחמה הקדושה, ללא חשבו-נות מפלגתיים. מכון זה חייב ל-היות מובטח על ידי חוק מיוחד של ממשלת ישראל, שישריינו את מע-מדו הציבורי וימנע כל אפשרות של התרועעות גופי-אינטרסנטים בקרבן ועל המכון הזה לקבל לידיו, סוף סוף, את הדאגה לקרבנות ה-מחלה הממארת — במקום הדאגה לקיום המשטר המפלגתי החולני במדינה.

משרד הבריאות עונה:

אם משרד הבריאות לא יצליח במאמציו לרכוש את תרכיב סאדק נגד שיתוק הידיים, האם יוכלו מוסדות אחרים בארץ לרכשו? שום מוסד בארץ לא יוכל לרכוש את התרכיב, כל עוד אין אישור לייצוא מארצות-הברית.

האם יוטל פיקוח על חלוקת התרכיב על ידי המוסדות הפרטיים, למניעת אי-צדק חברתי?

אם יתקבל רשיון ייצוא מארצות-הברית, תרכו כל הכמות בידי הממשלה, והיא תבצע את הפעולה. במקרה שיגיעו כמויות גדולות יותר, יוטל פיקוח חריף על שיווק התרכיב.

מה האמצעים בהם ינקוט משרד הבריאות למניעת שוק שחור או אנארכיה, כפי שקרה בשעתו עם הוסעת הפניצילין והאירוי-מיצין בשוק?

משרד הבריאות יטיל פיקוח על התרכיב.

האם ישנה אפשרות לייצר את התרכיב בארץ?

באופן תיאורטי ישנה אפשרות לייצר את התרכיב בארץ. כרגע דנים במשרד הבריאות אם לייצר את התרכיב כאן, או להבטיח את ייבואו מחוץ-לארץ.

במקרה של ייצור מקומי, האם יוטל פיקוח על הייצור ועל השיווק? אם יהיה יצור בשנה זו, יהיה רק במסגרת ממשלתית.

מה הזמן המאוחר ביותר להתחיל ולסיים בהרכבה בעונה הנוכחית? המועד האחרון להתחלת פעולת החיסון הוא ה-15 במאי, שכן המחלה סורצת במדינה בעיקר במאי ומגיעה לשיאה ביוני וביולי.

האם משרד הבריאות סבור שדרוש מוסד לאומי לעזרת נפגעי השיתוק, בו ישותפו כל החוגים המוכנים לשאת בעול זה?

משרד הבריאות חושב שזה רצוי מאד, שיהיה ארגון מתנדב אחד כביתר הארצות, בהשתתפות נציגות רחבה ביותר.

מה הצעדים בהם נקט וינקט משרד הבריאות להשגת מטרה זו? משרד הבריאות עומד במשאומתן עם הארגונים השונים מזה שנתיים, כדי להשיג איחוד של כל הארגונים המטפלים בשטח זה.

"אילנשי"ל" עונה:

מה החוגים המשתתפים באילנשי-ל?

באילנשי-ל משתתפים כל חוגי הישוב, ביניהם נפגעים והוריהם, רופאים, עובדים סוציאליים, פסיכותרפיסטים, נציגי ארגונים ועוד.

האם אילנשי-ל הוא מוסד לאומי מוכר מטעם משרד הבריאות, והאם התקנון שלו אושר על ידי משרד זה?

אילנשי-ל מגיש עתה לרשם תקנון חדש מתוך תיאום עם משרד-הבריאות.

מה הסכומים שנאספו עד-כה על ידי אילנשי-ל בארץ ובחו-ל, בשלוש השנים האחרונות, וכיצד הוצאו? (אם ישנו דין-וחשבון בכתב, נא לצרפו.)

רוב הסכומים של מרכז אילנשי-ל 16 סניפיו בארץ הוצאו לקייטנות בשביל נפגעי שיתוק-ידיים, לעזרה באשפוז וברכישת מכשירים, לסטיפנדיות ללומדים בבית-ספר לפסיכותרפיסטים (ליד ביה"ח הממשלתי "אסף הרופא" בצריפין), להסברה ועוד.

מה התיכניות להוצאת הקרנות שהצטברו במוסד?

אילנשי-ל מרכז עתה סכומים בשביל 5-6 קיטנות (מחנות-יום ופנימיות), שיפתחו השנה במקומות שונים בארץ בשביל 350 - 400 ילדים נפגעי-שיתוק. כן עומד מרכז אילנשי-ל להוציא ירחון להסברה.

האם אתם חושבים כי על משרד הבריאות לרכוש את כל הפעולה לעזרת נפגעי שיתוק הידיים ולפקח עליה, וכיצד אתם מתארים לעצמכם את הקשר בין מוסדכם ומשרד הבריאות?

אין משרד הבריאות של ממשלת ישראל, יכול לספל בכל ענפי הפעולה לעזרת נפגעי שיתוק-ידיים ומשפחותיהם, כשם שאינה יכולה לעשות זאת שום ממשלה בשום ארץ.

אולם משרד-הבריאות וגופי-הרפואה בארץ צריכים לספל בעניינים הישירים של המחלה: אמצעים למניעת המחלה, ריפוי, אישפוז, אילנשי-ל צריך, בפיקוח משרד הבריאות וכן משרד הסעד ומשרד-הממשלה אחרים, להיות הזרוע הצבורית שעליה לעשות פעולות סוציאליות, חנוכיות ותרכותיות רבות ושונות וכן לעזור למשרד הבריאות במלחמה בשיתוק-ידיים.

"פול"י" עונה:

האם לדעתכם יש צורך בשתי אגודות הפעילות כאותו שם?

נראה לנו שאין מקום לכך. אגודתנו מורכבת מאותם האנשים שעזרו בהקמת אילנשי-ל. רק בא"ר נתגלו חילוקי-דעות ביחס לחסות על הפעילות, פרשו אותם האנשים. לדעתנו חייבת כל הפעולה לשאת אופי לאומי, תחת חסותו של משרד הבריאות.

מה יחסכם למשרד הבריאות?

אנו פועלים בקשר הדוק עם משרד הבריאות, תחת הדרכתו וחסותו. כל פעולותינו נעשו אך ורק בהתאם לקו זה.

במה עוסקת אגודתכם?

קבענו שלא נעסוק בהקמת מוסדות רפואיים. תפקיד זה מוטל לדעתנו על מוסדות המדינה. אנו עוסקים בהסברה לציבור על המחלה ודרכי מניעתה, סיוע לשלטונות בשטח העזרה והשיקום, מתן סטיפנדיות לתראפיסטים, עזרה לנפגעי המחלה, הקמת מחנות-נופש ומועדוני-יום לנפגעים, עזרה לרכישת מכשירים אורטופדיים.

במה כסף אספתם במשך השנה האחרונה?

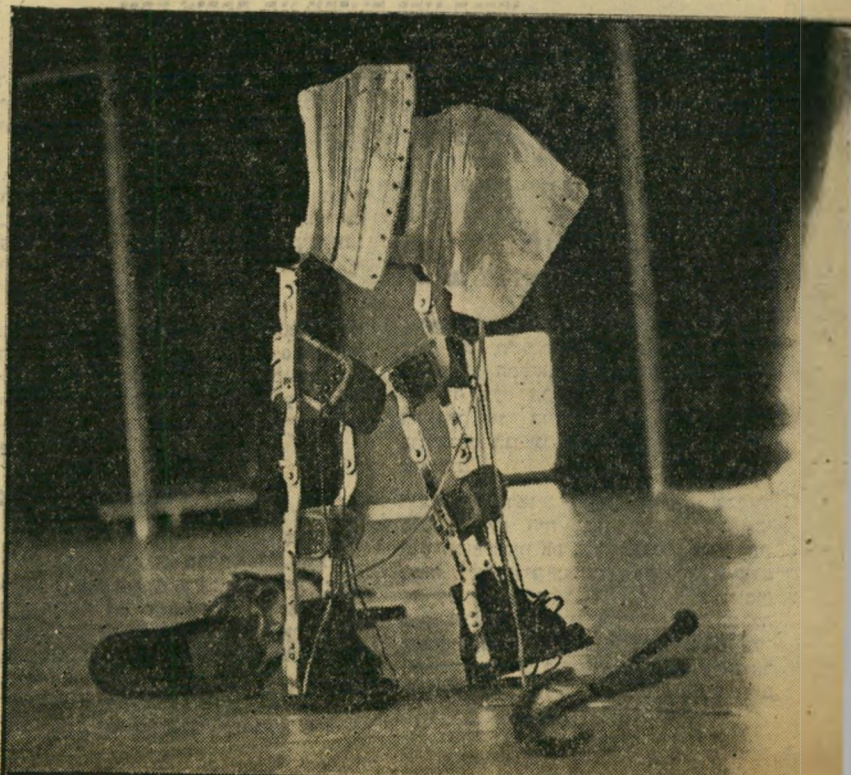
אספנו בפעולות שונות 13860 ל"י.

על מה הוצאתם את הכסף?

מסרנו את הכסף למוסדות הממשלתיים לצורך המטרות המסוימות שהודענו עליהן תמיד מראש. רק 6% מהכסף הוצא לצורך מינהלה ותעמולה, כי אין אנו מעסיקים שום עובדים בשכר וכל העבודה נעשית על-ידי מתנדבים.

מדוע פנה משרד הבריאות אליכם והטיר עיניכם להכין את מיכצ'ה החיסון?

לפי מיטב ידיעותינו פנה גם לאיגודים אחרים. אך היה טבעי שמשרד הבריאות פנה קודם כל אלינו, כי בכל פעולותינו עמדנו עמו בקשר הדוק.

העם

החבר x הכריע

לאחרונה העבודה היה חסרונן, שנתגלה הי שבוע כיתרון חשוב: מצעה הרעיוני לא היה מבושש ונוקשה, קסם לאנשים שונים מסיר בות שונות. אקטיביסטים התמוגו עם מות חי ביקורת על מפא"י, סוציאליסטים מחו נים עם כוואניסטים, אויבי בן-גוריון עם אייב חרושצ'וב.

כמו במפא"י, היה גם הישגה של אחדות העבודה נצחון אישי: יגאל אלון, שהשקיע בבחירות כמות עצומה של עבודה מפרכת, לא פסח באומיו גם על החוג הקטן ביותר שהיה מוכן להקשיב לדבריו, הצליח לתר גם את כוחם שיכחו האישי לגורם פוליטי ראשון במעלה.

ו/או ו/או ו/או

למעלה ממחצית הבוחרים לכנסת השלישית הודיעו השבוע במי הם מתכוונים לבחור. שעה שרכנו מומחי כל המפלגות על דיאגרמות מפורטות ומסופקות של חלוקת הקולות, הסתמנו כמה עובדות פוליטיות שיטיבנו את חותמן על חכנסת הבאה:

● אחדות העבודה התגבשה ככוח רציני, גלי תצליח מן הסתם להכניס לכנסת הבאה סיעה של 10 ח"כים.

● סיעה חדשה זו תשפר באופן מכריע את מעמדה הסטטיסטי של מפא"י, כי עתה יוכל לבחור בין שלוש קואליציות יציבות — עם הצ"כ ו/או עם הדתיים ו/או עם אחדות העבודה.

● חלוקת הכוחות החדשה תחליש את כוח המקח'ומכר של הדתיים, למרות שכרם המספרי אולי יעלה במקצת.

● מפא"י תשמור על כוחה בכנסת, ואולי אף תגדיל אותו במקצת.

יזדה אוספת תוי מפלגות לפני הקדפי הכל, וגם צפור הנפש

● הפרוגרסיבים, שזכו לעליה מפתיחה בהסתדרות, ישמרו על מעמדם במדינה.

● הבחירות לכנסת יעמדו שוב בסימן המאבק הגדול בין הצ"כ לבין מפא"י, הח" דורה תחת-נצחון.

אורחים

האיש מהאנובר

האיש שדמה למכשך כבד, מוצק וגוף ורחבי פנים, משך תשומת-לב בחדרי-האוכל של מלון רמת-אביב התל-אביבי. אך רק מעטים ידעו מי היה בעל ההופעה המשכנעת: עורך דין אוטו היינריך גרפה (47), חבר ה' בונדסראט הגרמני וראש ועדתה לעניני ה' שילומים.

בניגוד לגרמנים נוצרים אחרים שביקרו בישראל, לא היה גרפה חנופני, שקל ב' יסודיות פרוסית את דברי הערכה וביסירותו. כנאה ליליד העיר האנובר מתח ביקורת קודם כל על סדרי הדואר. דעתו: "ד"ר (ייסוף) בורג הוא אדם מצוין מדרון, בעל השכלה רחבה ותמיכה מדינית עולמית, אולם כש' רונותיו עומדים ביחס הפוך ליציאות הדואר כאן!" ביקורת שניה: הכבישים בארץ צרים

החבר x הכניס את מעטפתו לקלפי, הלך הביתה, התקלח ואולי שכת את כל העניני. בשדה-הקרב נשארו חברי הוועדות. המניין החל. עשן הסיגריות מלא את החדרים. ה' נורות החזקות הטילו אור חסר-רחמים על הפרצופים העייפים. ככל שעברו השעות, התעמקה הבעת הגיל בפני אחדים, האכזבה בפני האחרים.

למחרת היום כבר היה ברור: כמעט כל המומחים טעו. מאות אלפי חברי ההסתדרות, שערכו השבוע את החזרה הכללית הגדולה לבחירות הלאומיות, נתנו נצחון מהדהד לשני אנשים: לזקן משדה-בוקר ולצעיר מגינוסר. אף שמעריציהם עצמם סיקפקו בכך עד הרגע האחרון ממש, יצאו דויד בן-גוריון ויגאל אלון מנצחים מן המערכה.

שבורים ורצוצים חזרו העסקנים הביתה, לנוח אחרי המערכה, להרגיע את גרוניתיהם הצרוזים ואת ראשיהם הכואבים. הם יקצו כי הקרב לא נסתיים, אלא רק התחיל. אולם חוסר-החזאות נסתיים במידה רבה. בחירות ההסתדרות כבר קבעו את המתכונת לבאות.

בחירות

האיש משדה-בוקר

בראש הזדקרה השאלה: מדוע? מה קרה? כל הפרשנים הפוליטיים בישראל שייכים לשכבת החתיקים — שכבה שהספכה מזמן למעוט קטן במדינה. הם לא יכלו לחוש ב' יתרון הגדול של מפא"י, שנתן לה השביע נצחון כה ניכר, היה זה כוחה של המכונה.

עברו הימים כשמפלגות פועלי ארץ-ישראל סמכה בבחירות ב'יקר על משק כנסי צי' סור הנמש. גלגליה הנועו עלידי מכונה

הנציגות החדשה של בורמה בישראל. השוכנת לפי שעה בבית מלון, תועלה תוך חודש דרבת שגרירות, תהיה השגרירות השביעית בישראל. צעד זה, שיקביל להעלאת צירות ישראל בראנגון לדרגת שגרירות, יצא לפועל מיד אחרי בואו של או נו לישראל.

● דגל שחור-אדום-זהוב עריין לא יתנוסס השנה בחצוצות ישראל. המצב הקיים לא ישתנה עד סוף 1955. מאחר שממשלת בון ויתרה לפי שעה על הפעלת לחץ על ישראל בכיוון זה, בסוף השנה האזרחית תעמוד לדיון מחדש הקמת קונסוליה גרמנית בארץ, שבראשה יעמוד כפי הנראה, יהודי ישראלי יליד-גרמניה. שורה של אישים מקומיים כבר הציעו לממשלה הגרמנית את רועמדותם.

● היכון לגדויים מרעישים אודות עסקותיו המסופקות של מי שהיה מנהל אגף התעשיות הקלות במשרד המסחר והתעשייה, ומנהל מדור הקניות של משרד הכסחון, ישראל למדן, למדן, שהיה מעורב בעסקות "פוקארו" (בדים ונייר), פרשת ייבוא מילון וחצי אריח-חרסית, ייבוא-ללא-תשלום של קרטיב, עמד לא פעם בפני סכנת משפט. עתה נתעוררה הפרשה מחדש לאור גילויים נוספים שנכללו במכתב שורת המתנדבים למבקר-חמדינה.

● יתכן מאוד כי דוד בהר, גזבר הסוכנות המתפוסטר, ה' מאושם בעבירות מטבע, לא יקבל את הטיפול בענייניו המשי' פטיים של הסוכנות. הטיפול, ומשכורת שנתית בסך 30 אלף ל"י, שנמסרו לבהר על-ידי גזברה הנבחר של הסוכנות, ד"ר גיורא יוספטל, כתוספת לפיצויי פיסורין, בסך יותר מרבעה, עוררו התנגדות רבה בין עורכי-הדין, גרשו לתלונת שורת המתנדבים בפני המועצה המשפטית. נראה שהחשש לרעש מרובה סביב בהר, יביא לידי ביטול ההסכם הניגסלמני שיוספטל אישרו ללא סמכות מספקת.

● קולות הערבים לא יהיו גורם מרכזי בבחירות לכנסת. אין סיכוי רב לאיחוד הערבים ברשימה לאומית, מאחר שהיוסם אליאס קוסא התיפאי, לא הגיע לעמק השווה עם משפחת פאחוס הנצרית. במקום רשימה אחת, יופיע ציית'רסר הרשימות הרגיל, חונכות של רוב המפלגות היהודיות.

● בקרוב יוצף העולם בידעיות-תעמולה שמקורם בקאהיר, מצריים. קבוצת עבד אל-נאצר הגיעה למסקנה כי מנגנון התעמולה הערבי אינו יעיל, כפוף מלבד זאת לחוג ההשפעה של הגוש העיראקי, פוגל נגד מצריים. הצעדים הממשתיים: הקמת סוכנות ידיעות מצרית, בעלת סניפים ברחבי העולם, הקמת תזונות-שידור נוספות שיכחנו אל ארצות ערב, הוצאת שבועון בשפה האנגלית לתעמולה בארצות האנגלו-סאכסיות.

● רק בסוף החודש יחליט אסריים גוזמן אם להופיע ברשימה עצמאית (רשימה ל' שתשא את השם "תנועת הליכוד"), שמסרתם העיקרית ללכד את קולות הסוחרים הקטנים והתנחלים. הכנס שיחליט על כך יכונס, כנראה, בפחת-תקווה. הקרבן העיקרי: הדתיים, אשר רוב התנוונים שייכים למחנם.

● החזית הדתית של הפועל-המזרחי והמזרחי לא תכזוב את אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל. צפה לכך כי מלחמת הבחירות תעמוד בין השאר בסימן מאבק מחריף והולך בין שני גושים דתיים אלה.

● מרד מקורי עומד להתחולל בהפועל-המזרחי, כתוצאה מדרישת חברות המפלגה לשים לפחות אשה אחת בין שמונה הנציגים הראשונים (המבוחרים) בדאש רשימת המפלגה

● גם קבוצת הצעירים שי הציונים-הכלליים עזולה לעבור לפאסיכיות. הקבוצה, ישראל הצעירה זורשת מקום אחד בין שמונה המקומות הראשונים במפלגתה.

● כרגיל, יצאו גם הפעם ערב הבחירות כמה אנשי רוח ומדע בקריאה לטובת מפא"י. בין הקוראים הפעם: משה זמורה, יעקב כהן, אהרון מסקין, נתן אלתרמן, נשיא האוניברסיטה בנימין מזר, חוקרי-האסוס אהרון קצ'לסקי והוגו ברנמן.

● המפלגות הגדולות מתכוונות לפתוח בשלב המכריע במלחמת-הבחירות באמצע חודש יוני. עד אז יופעל רק הנשק הקל והבינוני.

● שר המסחר והתעשייה, סרץ ברנשטיין, יופיע במקום הראשון ברשימת המועמדים של הצ"כ לעירית תל-אביב, אך לא יהיה מועמד המפלגה לתפקיד ראש-העיר.

● יורשו של יוסף הפסמן המנוח בעורך עתון הצ"כ, "הבוקר", יהיה אייזיק רמבא. הרביציוניסט החותק, שהיה מזכירו הפרטי של זאב זיבונסניקי, הוצע בשמחו כעורך חרות, אך עתה, עם התפצלות הצמרת הרבי' יוניסטית, קרוב לודאי שיקבל את התפקיד הצ"כי.

● בין התוכעים זכות הצבעה לכנסת יהיו הפעם גם שגרירי ישראל אבא אבן, אליהו אילת, יעקב צור ואדוף יוסף אכירר. השגרירים יגיעו ארצה ערב הבחירות כדי להשתתף בהתעצות שיגרתית של נציגי ישראל ערב כנוס עצרת אום.

● לא מן הנמנע שיגאל אלון יצא לארצות-הברית בשבועות הקרובים כדי לגייס אמצעים לתעמולת מפלגתו לבחירות.

● תה-ל ו-מקורות לא יתאחרו לפני הבחירות, אם כי כבר נתקבלה החלטה עקרונית על צעד זה, שיעביר את ביצוע כל מפעלי המים בארץ לידי מקורות, ישאר בידי תה-ל רק את התכנון. המועמד לראשותי המפעל המאוחד: חכמשק פנחס ספיר, מנהל משרד האוצר, לשעבר איש מקורות.

אשה בצפורי החוק

לקיים את מצוות הייבום כלשונה וככתבה, לכאן על אשת המת ועל נחלתו, לזכות בעולם הזה ובעולם הבא גם יחד. תוכנית שגוענית, מנוגדת לכל הגיון ולכל רגש אנושי? כלל לא, בישראל 1955, בה ממשיכים לעמוד בתוקפם החוקים שנתן משה לעמו במדבר. תחילה החליט לנסות להפעיל את תוכניתו בהסכמת שני הצדדים. אחרי שהסכמת הצד האחד — הוא עצמו — היתה מיבטחת, ניסה לרכך את לב גיסתו האבלה. סיפרה חנה: "אם כי לא קיימנו יחסים קרובים עם מורגן, חשבתי שלאחר מות אחיו התרכך ליבו. היות ולא היו לי קרובים אחרים, ביקרתי במשרדו וביתו ברחוב הרצל, על מנת למצוא בו

כי ישבו אחים יחדיו ומח אחד מהם ובן אינ' לה. לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר, יבמה יבוא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה. והיה הבכור אשר תלו יקום על שם אחיו המת ולא יימחה שמו מישראל ואס' לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו, ועלתה יבמתו השערה אל הזקנים ואמרה: מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל, לא אבה יבמי. וקראו לו זקני עירו ודברו אליו, ועמד אחר: לא חפצתי לקחתה. ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וענתה ואמרה: ככה ייעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו. ונקרא שמו בישראל בית חלוצי הנעל. (דברים, כ"ה, ח—י)

המחלה תקפה את חיים גוטרמן בגיל 47, לפני שנתיים, בפתאומיות רבה. לא פחות פתאומי היה מותו, לאחר ימים אחדים, בבית חולים ירושלמי. המנוח, שהשאיר אחריו אחים, אחיות, דודנים ודודניות, לא הספיק לערוך צוואה, החזין את נשמתו לבוראו מבלי להביע את רצונו לגבי הרכוש הרב שהשאיר אחריו בעולם הזה. הוא השאיר אחריו גם אשה צעירה (38), חנה (אני) שמה.

לחנה לא היתה זאת הפעם הראשונה להתאלמן: בעלותה ארצה, לפני 20 שנה, היתה נשואה לתעשיין ארוזין פולאק, בעל בית חרושת למכרשות, שנהרג בפרוץ מלחמת השחרור, בהיותו בן 43, בהפצצת תל-אביב עלידי המצרים.

אסונה השני היה מורכב לא פחות. את גוטרמן הכירה חנה לפני 15 שנה, שעה ששירתה כקצינה במשמר האורח, בו היה בעלה-לעתיד טוראי פשוט. כבר בימים הם נכנס לתמונה אחיו הבכור של בעלה, שנקרא אז בשם מאיר גוטרמן. ניסה לחזר אחרי ארוסת אחיו הצעיר. מאיר, הרוק, הזמין את חנה פעמים רבות לביתו, הבטיח להראות לה את אוסף צילומיו, אולם כמעט תמיד נתקל בסירוב מוחלט.

ריב עם הבעל, אהבה לאשה

חיזור זה הסתיים באורח טבעי לאחר התפרקות המשמר האורח, בו שירת גם מאיר גוטרמן, במשך השנים הרבות שחלפו מאז לא התראו השניים יותר מעשר שנים.

האח הבכור חידש את חיזוריו רק כעבור למעלה מעשר שנים, מיד לאחר מות אחיו, בעלה של חנה. עתה היה מצויין בשם חדש — שם עברי מקורי, לדבריו — מורגן אינשאוטוב, ובתוספת נכבדה של שנים שהביאוהו עד לגיל השבעים. במשך כל השנים הללו לא פשה רוב חיילי אינשאוטוב, בעל פני העטלף, שאף בשעתו להיות עורך-דין, אולם לא הגיע לכך, הסתפק במקום זאת במשרד לרישום פטנטים. כאדם חסדן ומסוגר, היו יחסיו עם קרוביו מתוחים ביותר. עם אחיו חיים, בעלה המנוח של חנה, היה ביחסים ריב תמידי, למרות מאמציה של חנה לפשר ביניהם.

למרות זאת, הגיש לו אחיו, שהיה בעל ביהמלאכה לעיבוד פסולת טקסטיל, עזרה מפעם לפעם, אותה קיבל אינשאוטוב בפנים ועזומות וללא הכרת טובה. גם יחסיו עם שאר בניה המשפחה לא היו תקינים. להלחית אחיו שכר לעצמו מונית נפרדת, לא התערב בקהילה-אבלים, ולאחר זמן-מה התנפל יום אחד באגרופיו על אחותו וגיסו בטענה כי הם מבזבזים את ירושת אחיו.

כמה את יפה באכלך!

היתה לו, לאינשאוטוב, סיבה רצינית לדאוג לגורל ה' ירושה: הוא ראה אותה פשוט כשייכת לו, ולו בלבד. מיד לאחר מות אחיו ניגנץ במוחו הרעיון הגדול אודות הבטנה היכול לחול בחייו כתוצאה מן הכלל הדתי הנושן הכתוב במפורש, שחור על גבי לבן, בספר דברים. תוכניתו היתה:

מדי, מוטב לישראל לתכנן כבר עתה את ה' צורך בהרחבה ניכרת.

כמו אקוואדור. כסוציאלי-דימוקראט, הושפע גרפה בעיקר ממיצעת האחד במאי בחיפה (איה המון של צעירים! אנהנו באירופה מסוגלים לגייס רק זקנים!) כי אנטי-מיליטריסט התרשם פחות ממיצעת ים העצמאות, אם כי היה מוכן להודות כי יחס הגזע הישראלי לצבאו טובל פחות מן המסורת הצבאית השלילית של אירופה.

אפילו על הוצאת השילומים היו לו לאמר דברים חיוביים: הם הוצאו, לדעתו, בצורה יעילה יותר מאשר כספי תכנית-מרשל ב' מולדתו. אולם, הוהיר, על ישראל להתכונן ליום בו תישאר בלי שילומים ומענקים.

סיכס גרפה, בהחלטיות: "בשביל הגרמני הממוצע, יש הבדל בין היהודים שהכיר ובין ישראל. ישראל היא מדינה כהל המדינות. הוא רוצה ביחסים עמה, כמו שהוא רוצה ביחסים עם אקוואדור". האם תוכל גרמניה לתת בין ישראל והערבים? גרפה היה מסופק: "היחסים בין שני הגורמים לבין גרמניה עדיין אינם די לבביים."

תיכע יבום אינשא טובי העולם הזה והעולם הבא

נחמה ונפש מבינה. רציתי לק'ן עמו על מות בעלי האהוב. הוא קיבל אותי אומנם באדיבות, אבל לא הרגשתי כל צער בקולו. הוא החליק על שערותי, החל מחלק לי מחמאות, אמר שאני יפה ונחמדה מאד, ובמיוחד עתה, כשאני אבילה ולא מאופרת. הוא הסביר לי שאינני מכירה אפילו את התכונות הנדירות הטמונות בי, והוסיף שכל הזמן מצאתי חן רב בעיניו. אז הבינתי את כל העניין והפסקתי לבקר אצלו. אך מורגן אינשאוטוב לא הגיח לה. כשהתר לא בא אל מוחמד, בא מוחמד אל ההר. הוא ביקר בביתה, ניסה לשכנעה שתנישא לו ותשאיר בצורה זאת את כל העיזבון בידי שניהם, ללא צורך להניח נתחים ממנו בידי קרובים אחרים בעלי תביעות.

הרכוש והנפש גם יחד

אינשאוטוב לא התייחס כאשר נוכח שלא הצליח לעורר את האהבה עד שתתפץ. אם נכשל הרחק הוקן בדרך הרגש, עדיין עמדה לרשותו דרך החוק. כשהגישת האלמנה לבית הדין הרבני הביעה לחליצה — הודיע בן השבעים, שאינו דתי, כי לא יסכים לחלוק, הביא שורת נימוקים כבדרימשקל להחלטתו זאת:

* כפי שצולם עליידי צלם העולם הזה בבריתות, בשעת רדיפה דרמטית.

יחסי חוץ

כוכב גדול יותר

כשינחתו, בסוף חודש זה, בשדה התעופה בלוד, מטוס בן ארבעה מנועים כשעליו חמשת הכוכבים הלבנים, המסמלים את עצמאותה של בורמה על מרובע כחול כרקע אדום, תחכה ליחושב הטורבאן הלבן ורחב הכתפיים, ראש ממשלת בורמה איוו, קבלת פנים מפר ארת בה לא זכה איש לפניו. על הרצף שלפני הבנין החדש של שדה התעופה ה' בינלאומי יצפו לו שני מכרים ותיקים: ראש ממשלת ישראל, משה שרת, שפגש אתו בעת הוועידה הסוציאליסטית בראנגון, לפני

* חמשת הכוכבים של בורמה גרמו בתחילת יחסיים בין שתי המדינות לכאב ראש לא קטן לאנשי הסכס שלא הבחינו כי ה' כוכבים אינם שחים בגודלם, לא ראו כל מש' מעות בכך. הכוכב המרכזי, שהוא גדול יותר, מסמל את אחדות המדינה, האחרים את חלקיה.

בסחון מסתרי המיסטר

הנציג האנגלי בוועידת החימוש של ה' ברית האסלטית התרתח: "לא יתכן!"

אלמנה גוטרמן לא זה ולא זה

• אחיו המנוח, חיים גוטרמן, לא השאיר זרע ולא צוואה. • על אחיו הבכור, הרחק, מוטלת איפוא "החובה הקרו" שה' הדתית-לאומית", לבוא את נחלת-האבות שהשאיר אחריו המת ולהקים את שמו בישראל. הוא רואה בקיום מצוה זאת לא רק זכות, אלא אף חובה.

מיבן שנוכח נימוקים אלה התייאשה חנה מלהשיג חליצה בבית-הדין הרבני, שם מחייבים כמובן חוקי הדת ככתבם. היא החליטה לפנות לבית-דין אזרחי, לדרוש למנותה כי אסטרטגית על עיצובן בעלה, אותו אין היא יכולה כמובן לרשת כל עוד בעיית החליצה לא נפתרה.

המשפט הובא בפני השופט המחוזי ד"ר יצחק קיסטר, החייבני ונעים-ההליכות, הידוע כשומר דת ומסורת. הוא הבין היטב אינו שערוריה עלולה לצמוח ממתן-תוקף חוקי מחודש לזכות הייבום, דבר שיהווה למעשה הוראה מטעם בית-המשפט הישראלי כי האשה חייבת להיכנס למיטת האת בתוקף החוק. הוא הפעיל את מלוא בקיאותו בספרות הרבנית המאוחרת, ערס תליתלים של הלכה על מנת להוכיח כי רבנים מאוחרים פסקו שמצוות חליצה קודמת למצוות ייבום.

יכולים להתהוות שיקולים אנוכיים?

וכך נאמר במסך הדין שהוציא ד"ר קיסטר: "אצטט את תקנות האישות שנתקבלו בכינוס הרבנים הארצי בשנת תשי" (פורקמו בירחון קול תורה, אייר תשי"ח). התקנה הדנה בשאלה דיון היא תקנה ד', ושם נאמר, כי מאחר שבזמננו ברור שרוב היבמים אינם מכוונים לשם מצוה, ומאחר ש' הרבה קהילות קבלו עליהן שמצוות חליצה קודמת, לכן גוררים על כל תושבי הארץ לא לייבם גם אם שניהם רוצים אלא לחלוצם."

אולם יש להוסיף, ממשיך פסק-הדין, "... כי במשך ה' דורות התקינו במקומות שונים תקנות שהאח אשר חולץ מקבל (מירושת הנפטר) יותר מאשר מגיע לו לפי הדין... התקנות נעשו בכדי להמריץ את האח לחלוק מרצונו הטוב... מאחר ש... יכולים להתהוות כל מיני שיקולים אנוכיים אצל כל צד בעיכב החליצה."

אולם פסק-דין זה, שדחה את דרישתו של אינשאוטוב למנוע כל הסדר של הרכוש בגלל זכותו לייבום, איננו סופי עדיין. אינשאוטוב עומד להגיש ערעור בפני בית-הדין העליון, לתבוע את זכותו הכתובה בתורה. טוען הוא: "משפט זה אינו נוגע רק לעובדות הקשורות בבעיה הנדונה, אלא, ואולי בעיקר, לעצם קיום מדינת ישראל החדשה". ובעניין זה, הוא צודק בליספק: כי בית-הדין העליון ייקרא הפעם לפסיק סופית באיזו מאה חיה מדינת ישראל.

קרא, "לא יתכן שלישאל יהיו מטוסים יעז' לים יותר מאשר לכריטים" הישיבה נקראה לאחר שצרפת מסרה ה' דעה לארגון ההגנה הצפון אטלנטי כי מכרה מספר מטוסי סילון מסוג מיסטר * לישראל, הודיעה על כוונתה ליצא מטוסים גוספים מסוג זה למדינות אחרות. מטוס המיסטר הצרפתי, שהוכנס לאחרונה לשימושן של חברות הברית האטלנטית, הוכיח את עליונותו על יתר מטוסי הקרב שבשרות חברות האמנה, בתודשים המעטים של שירותו. הבריטים, שרכשו עד עתה את מטוסי המיסטר 3 לשימוש באייהם בל' בד, לא היו מוכנים להסכים לעובדה כי באיזור הים התיכון יהיו ברשות מדינה זרה מטוסים מעולים יותר, מה גם שאנשי מטה חיל האוויר הבריטי, לא שכחו עדיין את הפלת חמשת המטוסים בגנב.

בשבוע שעבר תוקן המעוות, כשמשלוח ראשון של מטוסי מיסטר 4, הגיע לקפרי סין, הוכנסו מיד לשימוש.

* חזרו עם שדה-בוקר.

הדבר בא גם לגרוב במפתיע. כשעלה העתון נאי הממושקף לפני שנים לישראל, אחרי שעבר עשרים שנה בעתונות במולדתו הצ'כוסלובאקית, התקשה במציאת עבודה: שום עתון לא היה מוכן להעסיקו, בעיקר בגלל חוסר ידיעתו את השפה העברית.

על ידי מודעה. גרוב היה קרוב ליאוש כשנתקלה עיניו במודעה סתמית בעתון מקצועי בריטי: עתון בצילון חיפש עתונאי במרחב. גרוב, שלא היה לו מה להפסיד, ענה למודעה, שכח מיד את כל העניין. כעבור כמה ימים קיבל מינוי רשמי לייצג שרשרת של שבעה עתונים בצילון בישראל, ובכל ארצות ערב. השבוע חגג גרוב נצחון נוסף: עתוני צילון מינהו כנציגם גם ביוון, תורכיה ואיטליה. מעתה יוכל לטייל בכל ארצות אלה, להגשים חלום הנבצר גם מעתונאים ידועים יותר, שפעם חשבוהו לביש-מול.

דרכי אדם

למען חיי שקט

האשה השחרחרת, שבשערה זרקה שר בה, הסתכלה יחד עם אלפי קוראים אחרים בתמונה העתיקה שפורסמה בעתונים לרגל העדלאידע, בה נראית מלכת אסתר מלפני דור, שלחצה את ידי מאיר דיונוף וזכתה לנשיקתו. אשה מזדקנת זאת היתה ציפורה צברי עצמה, היפהפיה של שנות ה-20, ש' תמונה זאת פתחה לסניה את הדרך ל' קאריירה אמנותית מופלאה.

מחלבתית באחד מפרברי תל-אביב, הפכה צבריאסתר, ילידת תימן, לכוכב מבוקש. היא יצאה לגרמניה, השתלמה בהתעמלות,

שחקנית ושעבר צברי
ממלכת אסתר לאינדיאנית

הצטרפה לאחת הלהקות התיאטרוניות הגרמניות הגדולות של אותה תקופה. לימודי גרמנית, שפת ההצגות, לא היוותה לגביה בעיה: ציפורה השולטת כיום בעשר שפות, העתיקה את הדיאלוגים של המחזות כי אותיות עבריות, שיננה אותם בתוכי.

דוויינית רוכבת. משחקה על הבמה מושך את תשומת-לבם של כוכבי הקולנוע הגרמני, אריך פון-רובלן, שמסר לצורה ה' ישראלית את כל תפקידי הנערות הערביות, ההודיות והאינדיאניות בסרטיו. 'המשחק ה' קולנועי', נזכרה השבוע, הוא העבודה ה' קשה ביותר בעולם.

השלב הבא היה המחול. לאחר השתלמות באולפן המחול, המסונף לסטודיה הורמיתית של מאסר ריינהארט בברלין, יצאה לסיבוב בעולם, זכתה להצלחה בלתי-רגילה בעיקר בריקודת השוק הפרטי. התחנה האחרונה של הנודדים האמנותיים: הקירקס, בו הצטיינה בעיקר כלוליינית-רוכבת.

אולם חיי האמנות הסוערים חלפו עם ה' גיל. לפני שש שנים חזרה ציפורה לישראל, הקימה לעצמה משפחה. קצעה היא השבוע, בשיחה, אמת נצחית: 'חיי הנודדים של ה' קירקסים והלהקות האמנותיות מתאימים אולי לנערות צעירות. בסופו של דבר, כל מה ש' רציתי היה חיי שקט'.

חקירות

מינו' בן 15,000

משך החקירה הממושכת בפרשת תת-ה' הסעי, הרב ד"ר רוזנברג, האפילה על הדיונים הפנימיים בהפועל המזרחי האשמה אחרת, חמורה פי כמה, אשר נלחשה מפה לאוזן בין חברי שורה ואנשי צמרת, שרה-סעד, משה שפירא, מגן על הרב רוזנברג בחירוף נפש כזה, כיוון שקיבל ממנו, שעה שמינה אותו לתת-שר, סך של 15 אלף ל"י. השמועה, אשר איש לא ידע את מקורה, העיבה על החקירה כולה. אם אמנם יתברר כי כסא התת-שר נקנה בכסף, יעמיד הדבר בצל את פרשת המכירה של כסא הת"כ לגולדראט, (העולם הזה 837).

חסידי שפירא טענו כי השר לא קיבל את הכסף לצרכיו הפרטיים, השתמש בו לצרכי גדולת ההשפעה של סיעתו בתוך המפלגה. השר עצמו סרב להגיב על ההאשמות, לא הכחישן אפילו לכשנשאל על כך עלידי אישיות חשובה שלא מפסגתו. השבוע, עם הידיעות על פרישתו האפשרית של הרב ד"ר שלמה רוזנברג עברה כחוגי הפועל המזרחי ידיעה נוספת: וועדת-חקירה פנימית, מורכבת מת"כ המפלגה, חוקרת בפרשה, לא מצאה עדיון כל הוכחות.

רמת-גן

המושחת הוא המוכשר

כשגזר יונה איתן, סגן ראש העיר רמת-גן, לתשלום קנס בסך 25 ל"י, על ששחרר ללא סמכות ערבות בת 25 אלף ל"י לקבלן שלמה בליזובסקי, בלטה חשיבות המאורע לא בגזר הדיון הקל, אלא בפסקי-הדין החמורים.

השופט קבע בגלוי, כי יונה איתן שחרר את הערבות, כדי לקבל חלק ניכר ממנה לכיסו, תמורת חשבונות מנופחים של אספקת חמרי-חשמל מחנותו לשיכון התחיקים שיוזם ע"י העירייה, בוצע ע"י בליזובסקי.

פסקי-הדין היה הקש אשר שבר את גבו של גמליה-שחיתות העירונית ברמת-גן. כניף הצי"כ במקום הודרו להוציא מתוכו את איתן, אילצו להתפטר מן העירייה.

השבוע, בקללת ההכנות לבחירות, נודע, כי איתן תופש שוב מקום חשוב בסניף הצי"כ בעירו, מנהל מאחרי הקלעים את מרבית ענייני הסניף.

אומר אחד העסקנים המוניציפאליים של הצי"כ: 'מה אנחנו יכולים לעשות כשהמוש' חתים הם היחידים המוכשרים באמת? בלי איתן לא יתקיים סניף הצי"כ ברמת-גן'.

שחיתות

קב"ב-ברגר (2)

שעה שהגיש היועץ המשפטי, הגמיש ר' מהיר-ההלטה, חיים כהן, את ערעורו נגד פסקי-הדין התמוה במשפט ברגר-קבק (העולם הזה 916, 915, 914), נודעו פרטים המציגים את הפרשה באור מזור עוד יותר. לפני ה' בחירות העירוניות האחרונות תרם ברגר ארבעים אלף ל"י לקרן הבחירות של מפא"ר היפה, סיעה במידה רבה לבחירתו של אבא חושי לראש-העיר. פרט מעניין עוד יותר: ברגר היה מועמד מפא"ר לקונסול ישראל באחת הארצות עמן מקיימת ישראל סחר ענף. ימים ספורים לפני התפוצצות עסקיו, כבר הושלמו כל הסידורים המימיים, ורק גילוי המקרי של מקור התעשרותו המהירה חיסל את התכנית.

מתברר, כמובן, כי ברגר, כיום מעשיר המדינה, בעל בת-חרושת, חנויות ובנין מפר, אר, היה לפני קום המדינה אדם חסר-אמי צעים. רמו ברור לשינוי הפלאי במצב-עסקיו נמצא בעובדה, כי בפרשת ההברחה בה נת' פש, שיתף את נתן גולדמן.

גולדמן מילא משך שנים תפקיד חשוב באגף המסב-הזר, אך לא שימש בשרות המדינה, עת תוכננה ההברחה האחרונה. מס' חבר, איפוא, שברגר שיתף אותו הפעם, כיוון שהכירו עוד מתקופת עבודתו הקשורה ב' מכס.

משך שנים הוברחו דרך נמל-חיפה כמויות עצומות של טבק, לברגר, בין היתר, חנות טבק בחיפה.

עתונות

הכתב הערבי

פליקס גרוב נמצא במצב יחיד במינו: הוא הסופר הבינלאומי היחיד המכסה את כל העולם הערבי מבלי שיוכל להיכנס לשום ארץ ערבית במזרח התיכון.

זיאלדרין!
זיאלדרין!
זיאלדרין!

ידיעה מדא'גה למקקים ולנמלים בשורה טובה לעקרת הבית

דיאלדרין "של" משמיד החרקים היעיל ביותר בשוה החקלאות הותאם והוכנס עתה לשימוש — ע"י חב' של-חימיקלים — לצרכי משק הבית להשמדת מקקים, נמלים, פשפשים וחרקים אחרים.

יעילותה של אבקת דיאלדרין "של" רבה ומפתיעה והשפעתה ההרסנית על החרקים נשמרת לתקופה

ממושכת.

המחיר 500 פרוטה.

בנזין • נפט • סולר
מזוט קל • מזוט כבד
שמוני סיכה • פרפין

חברת הדלק הישראלית בע"מ
THE ISRAEL FUEL CORPORATION LTD

העולם הזה 917

כנופיות רחובות

ואם הסכים לה שש, מסתבר שידע לאן יילך הכסף.

אחת העדויות המדהימות ביותר שהושמעו בבית הדין המחוזי היתה זו של מבקר המונים במחלקת המיס, מאיר בלומנפלד. בלומנפלד, הלש"א פי אך ישר, סיפר, משחקר ע"י ריטרמן, כי ניסה למסור לשש את חשדו על בורג, אלא ששש גרשו מן המשרד תוך צעקות: "שש לא האמין למה שאני טענתי... אמר לי... שלא אשאר במשרד". בחקירה חזרה ע"י התובעת היפהפיה "שו" לה" חלנטיין, משנשאל, למה התכחש באמרו, כי בורג אסר עליו להוציא החוצה סודות של המשרד, השיב: "סודות היוו דברים פנימיים... שעליהם לא מספרים לקהל. אורח יושב בחדר ממול, יכול להשתמש בזה לצור כים מפלגתיים".

בפסק דינו קבע השופט, בין היתר: "דברי בלומנפלד נשארו קצת סתומים... ואני חושב שהוא העלים משהו. לגבי אותו משהו שיקר העד שש, ולגבי אותו משהו ישנם סילופים בעדויות של אחדים מפקידי העיריה. המשהו הוא הידיעה שהנאשם גבה כספים... בלומני פלד הביא את הריב בפני שש... ושש (אמר לו) שלא יכניס את אפו לתוך ענייני המשרד... התקרית מוכיחה שלשש היה ידוע שהנאשם גובה כספים ושש לא שם לזה קץ".

"העד שש" — הוסיף השיפוט — "ססה בנקודות כה חשובות מהאמת, שסילף את האמת הידועה לו... ואף שיקר ממש כשהכחיש כל ידיעה על גביית כספים מצד הנאשם".

עד אחר, הקבלן משה גילינסקי, מתעורר חשדו, שעה ששילם כסף לבורג — במד קום לקופה — וללא קבלה, אך כאשר "נכנסתי יחד עם בורג לשש, שש שאל את בורג אם החשבון בסדר", בורג אישר ויש הבטיח להסדיר את המיס בצורה מיוחדת. משסודר הכל, ביקש שש לדאוג את האישור הלא חוקי שנתן בורג לגילינסקי, ואשר שימש תחת קבלה. שש ראה את האישור ובזאת נסתים העניין.

הגדולים נשארים בעמדותיהם

עדים אחרים סיפרו על שורה ארוכה של מקרי מעילה שהושחקו, על האשמות בגניבה נגד שש, אשר גם הן הושחקו. חבר מועצת העיריה אמר כי מתמיד היה משוכנע, כי שש גונב. נמסרו עדויות על חשדות וטענות חמורות משך תריסר שנים. סגן ראש העיר מטעם אחדות העבודה סיפר, כיצד ניסה למצו משש שלטון על מחסני החמרים וכיצד עבר שש על ההוראות בנידון.

המעגל נסגר, לכאורה. מחלקת המיס, היחידה שהועמדה לדיון בבית המשפט, הוצגה ככזו לא גילוית של מעילות. אין ספק שחקירה לגבי שש, "באחורי רוזנסקי" היתה מעלה תמונה דומה.

המסקנה המשפטית: יגאל בורג נדון לשתי שנות מאסר; השופט לא המליץ אפילו ל"העמית את שש לדון על עדות שש, אם כי קבע בעצמי ששיקר בעדותו. התיק נגד רוזנסקי לא הגיע, ולא יגיע, לבית דין. עדות במשורה שמסר משהו, ואשר כללה האשמת מות ברורות נגד שש, לא הוצגה כלל.

המסקנה הצבורית: רוזנסקי יבחוריו נשארו איש איש במקומו, יוכלו להמשיך — עם שש הסערה — במעשיהם. עיריית רחובות היתה ונשארה סמל קלאסי לשחיתות עירונית, סמל מופתי לצניזת המשתתקה ודברים שכל צפור מציצת אודותם מעל כל גג הדמות המרכיזת. הביוב לחלח מימיו לתוך מיהשתיה. מוצאי היה בדיוק מול מעברת זרונה. ד"ר פטר הוחקף במשרדו קשות, צץ שוב ושוב בקשר לתכנית המיס של רחובות, אשר ביצע ע"י הקבלן רוזניסקי.

ב-15 לנובמבר 1953 ארע ברחובות מאורע זעיר, אשר גדל לימים ככדור שלג הנופל מראשה, איים לסחוף את הכנופיה אשר שלטה מזה שנים בעירית רחובות, נסתים בשבוע שעבר בגורדין של מאסר שנתיים לאחר מאנשי הכנופיה.

המאורע הפעוט היה טענת החזרת נגש ניה של גברת יצחק יצחקי, כי את 15 הל"י שדורשת ממנה העיריה, שילמה זה כבר למזכיר מחלקת המיס, יגאל בורג (העולט הזה 860, 859). המדבא ביותר בפרשת המעלות ברחובות הוא הבטחון, כי אלמלא אורחית מקרית זו, שעמדה בתיקף על דעתה, היתה כנופית המועלים ממשיכה במעשיה בשקט עד היום, על אף חקירותיו המדוקדקות של מבקר המדינה, שלא הצליח לגלות מאומה בטרם גילה לו זאת בורג.

מעילה באורח קלאסי

המעילה הישראלית הקלאסית בנוייה שלוש שכבות: "גב" ציבוריפוליטי לכיסוי במקרה תפיסה, שליח עכירה שהם הם העושים במלאכה וכמובן — "הבוס" עצמו, המאסף את פירות העכירה.

בעיריית רחובות אורגנו הדברים בצורתם הקלאסית. הבוס האמיתי של העיריה היה מזכיר העיר, גרשון רוזנסקי. שליחי ישוב במרבית המחלקות, ביצעו עכירות איש איש במקומו; כגב פוליטי שימש לרוזנסקי מנהל המחלקה המוניציפאלית של מפא"י, צבי יור, אדם אשר הואשם ע"י חבר מפלגתו, בפני בית הדין העליון של מפא"י, כי ציחה להשתק פרשה מסוימת של שחיתות מוניציפאלית, פקד לא למסר חומר למבקר המדינה, ביקש למנוע עדים מלהופיע אף בפני ביה"ד של מפא"י.

בשעתו, עת עמד רוזנסקי בפני לחץ כבד של האשמות כמארגן כנופית רחובות, התפרץ בכנס מוניציפאלי מסוים וקרא: "ואם, חברים, לאחר 30 שנות שרות נאמן למפלגה נכשתי במשהו, התורקו אותי לזאבים?"

תשיבתו השקטה של צבי יהודה באיתו מעמד: "ברור שלא!"

מרוזנסקי ועד רוזנסקי

הדמות המרכיזת בפרשה, מזכיר העיר, כלכל את ענייניו משך שנים בכשרון וסבלנות מופתיים. בתקופת התארגנותה של הכנופיה שימש רוזנסקי מזכיר וגובר כאחד ובה בעת היה גם מבקר חשבונות, ביקר את עצמו, מצא שהכל כשורה. את עבודת העיריה מסר ללא מכרז לשני אחיו: הקבלן מישה רוזנסקי והאדריכל ברוך רוזנסקי. בתמורה או לא בתמורה בנו לו שני אלה בית פרטי בחוף גן מוקף חומה, כמנהל מחלקת המיס מונה ניסן, מרכזי שש, אשר תחת ידו נעלמו צנורות, ניקנו חמרים ללא בדיקה וניגבו מסי המיס, שכרבת לירות מהם חסרה אחר כך.

יגאל בורג נכנס לעבוד בעיריה עם כניסתו למפא"י, כשהמלצה לכניסתו היא עבודתו אצל הקבלן רוזנסקי בסלילת כבישים שנת גלו כגורעים ביותר. אחת הדרכים להרעף רוב טוב על בורג היתה מתן תמיכה סוציאלית לבנו החורג. למנהלת מחלקת הסעד שחממה על מתן התמיכה לפקיד עירוני במשכד רת מלאה, היה גיס. הגיס קחד בארות לפי הוראות שש; הבארות העלו חול.

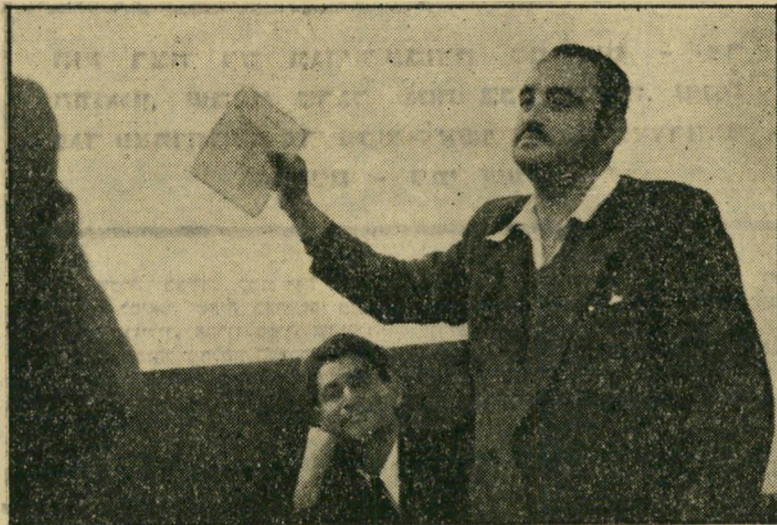
אישם בגבהי המשרדים הממשלתיים ישב אחד ד"ר פטר (קיבסקי), אישר לעיריה את תכנית הביוב, הקידוח ורשת המיס, אשר נתגלו תמיד כתבולניות. הביוב לחלח מימיו לתוך מיהשתיה. מוצאי היה בדיוק מול מעברת זרונה. ד"ר פטר הוחקף במשרדו קשות, צץ שוב ושוב בקשר לתכנית המיס של רחובות, אשר ביצע ע"י הקבלן רוזניסקי.

על "אנשי רוזנסקי" נימנו גם מזכיר המחלקה הטכנית אהרון תאני, אשר מועמדים אחרים לתפקידו הורחקו ע"י רוזנסקי;

תוך שיתוף הדתיים, ייצגה חמשים ואחד וחצי אחוז מקהל הבוחרים. הדתיים ניקנו בהענקת משכורות לאחוקיות וכן בפרוטקציות כלליות שונות.

שש לא ידע

כשנתגלה, כי יגאל בורג הקים במשרדו תחנת גביית לאחוקיות, וכי אלפי לירות, המהוות מחצית ממסי חבור צנורות, לא הגיעו לקופת העיריה משך שנתיים תמימות, נעץ מעילתיו של תאני עמדו להתגלות בהודמת נות מסוימת, כאשר ביקש לפטר את עוזרתו, רות חרג. העוזרת גילתה לעיריה חלק ממעילתיו של תאני עמדו להתגלות בהודמת נות מסוימת, כאשר ביקש לפטר את עוזרתו, רות חרג. העוזרת גילתה לעיריה חלק ממעילתיו של תאני עמדו להתגלות בהודמת נות מסוימת, כאשר ביקש לפטר את עוזרתו, רות חרג.

נאשם יגאל בורג (עומד) ופרקליט ריטרמן "האם תשליכוני לזאבים?"

מזכיר רוזנסקי, חוקר הפרשה, ע. מ. מ. זינגר ומרכזי שש "ברור שלא!"

מנהל מחלקת המיס, מרכזי שש, כי הוא לא ידע אפילו שבורג גובה כסף, בעוד שבורג טען, כי שש הוא שאמר לו לגבית, נתן לבורג רק חלק קטן מהכסף, לקח המרבית לעצמו.

מנהל מחלקת המיס העירוניים, יעקב רייפין, היחיד כמעט בין הפקידות הגבוהה שלא השתייך לכנופיה, הודה בגלוי: "אני לא הרגשתי בחסר, כיוון שהוזהרתי שלא להתעניין במתרחש במפעל המיס".

סאיר בלומנפלד ביקש להזהיר

חקירות המשטרה העלו האשמות כבדות נגד רוזנסקי, שש ובורג. התביעה המחוזית טענה, כי היא מכינה תיק כללי גדוש נגד רוזנסקי, אלא שמאחרי הקלעים התערב בפרשה הכח הכליכול וכל משתיק ולדון הועמד רק בורג, אשר את עניינו אי אפשר היה עוד להשתיק.

הבעיה העיקרית שעמדה בפני בורג היתה — להוכיח, כי שש ידע כל הזמן שהוא גובה כספים, כיוון שעצם הגבייה נגדה את חוקי

עילתיו של תאני, איימה על ראש העיר לגלות הכל, באם יפטר אותה. תאני מצדו איים, כי אם יפטר היא, "אסחוב אתי את מחצית העיריה".

כשחקר בבית המשפט פרקליטו של בורג, עוה"ד ראובן ריטרמן, את רות חרג על גלוייה, אמר: "לא היה צורך לגלות, האיים הצליח".

תלונות על לויצקי, שהובאו בפני ראש העיר, הוסרו מעל סדר היום, ממש כמו תלונות על גיטלזון ועל בורג עצמו.

כדי להרחיב את רשת המעוניינים במשרת רוזנסקי, ניתנו סובות הנאה לחבר העירייה מטעם הצ"כ, הקבלן דב כדמלי, וכן שילמו עשרות אנשים ברחובות תמורת צריכת מים לא לפי צריכתם, אלא לפי הערכות נדיבות. הערכות אלו עלו לעיריה בקרוב למיליון מטר מעוקב מים לשנה.

בביאתה הפוליטית של הכנופיה היתה הקר אליציה העירונית, אשר הוקמה ע"י מפא"י

מחר: אדם זעיר מול המכונה

בחזק זעקו רמקולריהבחרות: "כל העם, מצביע מפ"ם", בשמיני למאי, מפלה למפא"י. אולם איש לא שח לבו לכך, הכל ידעו, כי מאבק הבחירות העיקרי אינו כאן. המאבק העיקרי לא התחולל כלל: הוא חוסל שלושה ימים לפני הבחירות, שעה שהעדת הבחירות המרכזית של ההסתדרות, בראשותו של צבי רונשטיין, פסלה, ללא כל סיבה ואף ללא כל אמתלה, את רשימת למען הצבור, בראשה עמד אלמוני שעלה בקיום אל הסותרות הראשיות — שלום מחרו.

במוצאישבת, שעה שרמקולריהבחרות קראו את קריאותיהם האחרונות, נתכנסה חבורה קטנה בדירה שרהיטיה מיושנים, ברחוב אבן-רשנה, ממש מול בנייןהאבן הקודר של עיריית חיפה. הכניסה לדירה לא היתה מן הדברים הקלים. הבא היה חייב לזהות עצמו, להוכיח, כי אין כוונתו רעה. את הדלת היתה פתחת הגברת מחרו, אלמנתו של המנוח מחרו, מנהל בנק עוותון בחיפה, אשר במותו לא השאיר אחריו כי אם קיטצה דלה לאשה ושם טוב, עם נכונות לעמוד על שלהם, לשלושת בניו.

ששה איש ישבו בחדר המרוהט בסגנון עתיק, נחים זו הפעם הראשונה לאחר שבועיים חמישים, שבועיים בהם לא עזבו כמעט את החור, לא ראו את משפחותיהם, ישנו בלילות יחד, כשהדלת נעולה ומובחרת ואקרונו של שלום טיאו מונה למראשותיו, נכון להתגורר ננות.

עתיק קם טיאו, זקף גופו השרירי, החליק שפמותיו ואמר: "אני מצטער, הבטחתי לה ראגור בחמש". הנוכחים פרצו בצחוק: "ל" אחר שבועיים הולך טיאו להיפגש עם חברתו, אותה לא ראה משך כל תקופת המאבק.

גם טומס וינר, קסניגוף, קם, שרוב מכני סיו הנחלים על גח הנע, אמר: "אני נוסע לטבעון". הוא לא ראה את משפחתו שבטבעון, מאז התחמם המרד והיה לקרב ממש.

גוריו רק שלום מחרו, דקניגורה, בעל סני קדוש מעונה, פנים שמתחת לרוחניותם בולטת עקשנות לבליחת: גוריו יוסף כהן, החושש תמיד שמא יחליפוהו במהנדס יוסף כהן, איש אבא חושי; מול החלון ישב יוסף צרפתי, אחיו של חבר העירייה צרי פתל, אף הוא, מנאמני חושי; וליד כרות למשן הציבור עמד נחום קימל, מי שנספח אל הקבוצה רק בשבועות האחרונים, לאחר שנוכח משך שנים, כי כל מקום בו דור"ם כים בעיריה, מנבצצת ממנו השחיתות ה' חונקת כל רצון ויוזמה.

הקרב על כנדיהעבודה

הקבוצה הוצירה והמורה, המורכבת אני שים כה שונים בעברם ואיפים, היתה תולדתו הכרחית של משטר טרור, המדכא את הנכי נעים, ממרד את העקשנים.

קשה היה לדעת מיהו התקיף בששה, טיאו, הרוח החיה האמיתית של המרד על הכרמל, הוא צעיר קשה, זוכר תמיד את הימים ה' קשים של העדהעובדים הקודם, בו ישבו אנשי אבא חושי, מילאו את הוראותיו, הר' עלו בדרכו, נתפשו במעשים מסיקמקים.

מחרו עצמו הוא דור רביעי בארץ, מתגורר עם אשתו ושלושת ילדיו בדירה בת שני חדרים, הקים את מטההבחירות בדירת אמו, על שום הסלסוף המוחק שם עוד יומי אביו המנוח. מחרו, בעל השכלה תיכונית ותנאי האוניברסיטה בביירות, אינו אלא הטיפוס ה' מעולה של פקיד גבוה, המקיים בזאת מסור רת משפחתית בת דורות.

עליו מכולם היה צרפתי, אשר נדמה כאילו הוא מחזיק עוד בכיסו כמה וכמה קלפיעתירי דים, יסילים על השולחן בכפו הגדולה, שעה שימצא זאת לנכון.

לטומס וינר אין הרבה פרט לעיניים, אך עיניים אלו דיין כדי להוכיח, כי אדם זה לא בקלות ישרוהו.

והמנוח בפרשה הוא, שהמרד על הכרמל, אשר איים ומאיים עדיין על שלטונו הכלי יכול של אבא חושי, החל סביב בעיה צודית, כאילו, בעיה שאפשר היה לפתור אותה בחמש דקות, אלמלא הבטחון העצמי האין-סופי של האוחז בכל מפתחות העיר.

כי המרד בחיפה פרץ בשל תביעת עובדי החוז של העירייה לקבל בגדיעבודה.

יחסירעות ונקיוןכפיים

כשנבחר חושי לראש עיר, לפני כארבע שנים, כינס את עובדי עירייתו, הכריז כי הם הם שניצחו בבחירות ומעתה ישרו בינם לבין ראשהעיר יחסי הכנה (כי גם אני עצמי פועל), בינם לבין עצמם יחסירעות ועל הכל ירחף העיקר, נקיוןכפיים.

כדי להבטיח הגשמת כל זאת הקים חושי בשיטותיו המקובלות, ועד עובדים מורכב מנאמניו. לראש החוז מונהנבחר משה רופא, אז — מתורגמן, כיום — מוזכר

עד ה'21 לאותו חודש "לא תחזור בה (הנ' הלתיעוריה) מעמדתה הקשה... יכריז וועד הפקידים מלחמה בהנהלתהעיר".

הוועד הדפוס כרוז, בו נמסרה ההחלטה, הפך אותו בין פקידים. יומיים לפני ה'21 אספו יעקב חושי, אחיו של ראש העיר, נציגים שיבדקו בכל מחלקה מה חסר לעובד ואיש מועצת פועלי חיפה, אשר, את הוועד, תבעו ממנו להתנצל, להודיע לעתונות, כי חלה איהבנה.

וכאן ארע אותו משהו מוזר, משהו שאין

הוא רצה רק בגדי עבודה לפקידים - אך התגונן, שבעט ברגל גסה בכל דרישה. קיומם נגד עצמותנועתי מ'קפיפה אשר דוכאה באגרונו'ם שלופים - לפי שעה

מפא"י ואין חושי רגילים בו, משהו שאין הם מסוגלים להבינו: חברי הוועד התנגדו לדרישה, עמדו בתוקף על שלהם. הבוסים של העיר והמועצה פנו, איפוא, לשיטה הבדוקה של איומים אשיים, איום בהדחה, הרעבה וגומר וגומר.

ושבו ארע הבלתרמובן: רק חמישה מבין 13 חבריההוועד נכנעו לאיומים. הבוסים המשיכו בטרור האשי, העלו שלוש פעמים הצעות איאמון במחרו, נכ' שלו, למרבה תמיהתם, בשלושתן.

ואו בא חבריהוועד צבי צמל בהיחבא ל' ביתו של מחרו ולחש באזניו בקול חנוק: "שלום, כישיבה הבאה אני מוכרח להצביע נגדך; אני מוכרח..."

אתה מבצע חרקי'ר

ערב הישיבה הגורלית אמר שמואל ביא' ליק, יד ימינו של חושי, למחרו: "חביבי, אתה מבצע חרקי'ר". מחרו ישב אל השול' חן, ערך כרוז לחברי מפא"י בעירייה, הודיע, כי אם יפוטרו, יכריז על שביתת-שבת בחדר הוועד, בבנין העירייה. ב'15.55.20, כישיבה אליה הוזמנו רק שמר' נה נאמניחושי שבין 13 חבריהוועד, הובע אראמון למחרו, ול' מחרת פתח הוא בשברי תתו.

כהנא, מוזכר הס' תדרות הפקידים ב' חיפה, הגיב על כך במכתב רשמי למחרו:

הנאמנות שכרה בצידה. למוזכירות הוועד נכנסו, פרט לטיאנו שהיה כבר אז מנהל מחלקה, גם פרייליך, אהרון ספיר, שהועלה מדרגת מודד למנהל מחלקת הערכת המסים, נתן רוזן, שעלה כמסאור מעובד פשוט למהג' דס הביוב העירוני, ושלמה שפיצר, שהעיריה השתיקה את מעילותיו בכספי הוועד.

הרגליים על השולחן

חוך זמן קצר הוכנסו לעיריה יחסי שני' אה בין פקיד לפקיד, חוסר כל אפשרות להבנה עם המעביד, וסיסמת נקיון-הכפיים הפכה לגל שחיתות שהמאוס את חיי העובדים. תביעות הפקידים נידחו בקביעות על ידי המוזכירות, ברוב נצחי של ארבעת אנ' שי אבא חושי נגד קולו הבודד של טיאו. האות לשינוי המצב ניתן בדיוק לפני שנה. במאי אשתקד נבחר ועד בן 13 איש, כולם מומלצריםמפא"י, אולם רובם מתנגדי חושי.

מחרו נבחר למוזכירהוועד הציע למנות נציגים שיבדקו בכל מחלקה מה חסר לעובד דים, ירכזו את התביעות כלפי העירייה. כשבאו אנשי מוזכירות העדהעובדים ראשהעיר להציג את תביעות העובדים, שרובן נגעו לקבלת בגדיעבודה ולקביעת זכויות סר' ציאליות, הרים חושי, ראשית חכמה, את רגליו מול פניהם של נציגיההציבור, ואחר הרים את קולו, וצעק על האנשים שקמו ועזבו את החדר.

המוזכירות באה שוב ושוב ב' תביעותיה, ומשלא נענתה משך שלושה חודשים תמימים, החליט הוועד פה אחד ב'17.54.11, שאם

הפסק מייד שביתתך הפראית... אם לא... נפסיק חברותך בהסתדרות... לא נוכל להגן עליך אם... תפוטרו מעבודתך בעירייה."

אנשי יוסף אלמוגי, מזכיר מועצת הפוע' לים, באו בריצה, התחננו להפסקת השביתה, הבטיחו טיפול מידי. מרכז מפא"י בתל' אביב פקד על אלמוגי להפסיק את השביתה בכל מחיר. מחרו תבע מאלמוגי מכתב כתוב בידו: "אעשה כמיטב יכולתי שהכירור יס' תיים בהקדם הכי אפשרי".

מחרו הפסיק שביתתו ואלמוגי מינה ועדה מורכבת מנאמניו שהחליטה, כי יש למנות מוזכירות סכנית זמנית ועל מחרו לשוב לעבודתו הקודמת עד לבחירות לחוזה.

ואלמוגי הבטיח — הבחירות תתקיימנה ב'1.3.55.

אולם גם אלמוגי גם חושי ידעו, כי בחי' רות הוגנות לחוד פירושן נצחון למחרו. בבחירות למועצת סניף מפא"י בחיפה, ש' נערכו אך ימים מעטים קודם לכן, זכה מחרו בעיריה ב'145 קול, טיאו — ב'139, וינר ב'118. מוזכיר הסתדרות הפקידים ב' חיפה, כהנא הוזכר לעיל, קיבל רק 8 קולות. אבא חושי עצמו נאלץ להציג מועמדותו בין פועליההנמל, שם מנוחך לדבר על חשאיות והוגנות. קלפי, ובה 315 קולות, הולגה במרכז מפא"י, נתגלתה פתע כשבה רק 27 פתקים. לשאלה היכן השאר, השיבו: "חייך נביא. הוצאנו אותם רק לרגע אחד".

פנס אדום "לסמן הציבור"

בראשון למרץ לא נערכו בחירות ותחת זאת החל אלמוגי מכנס ישיבות של חברי מפא"י בעיריה בכל מחלקה לחוד, כשראשי המחלקות מאלצים את הפקידים לבוא.

בתשובה כינסו המורדים אסיפה, אליה הוזמנו כל 315 חברי המפלגה, באו 275 מהם, הפתיעו אף את המארגנים שלא ה' כינו מספר מספיק של מקימות.

תשובת מפא"יחיפה: המורדים חייבים לחתום על טופס מוכן, בו הם מביעים צערם על מה שעשו. משסרבו המורדים לחתום, הוצאו מהמפלגה. לאחר ערעור בפני הוועד הביקורת של מפא"י, הוחזרו למפלגה.

מעתה המתח הכל בחיפון מסחרר. ב' מורדים החליטו לצאת ברשימה משלהם ב' בחירות למועצת פועלי חיפה, נמנעו מ' לצאת לבחירות להועידתההסתדרות (שנער' בו שתיחן באותו יום), כיוון שהם רואים עצמם קשורים מבחינה פוליטית במפא"י, נאמנים לסממאותיה, אך מתייחסים אליהן ברצינות, מבקשים להגשימן בחיי יומיום.

114 איש חתמו על גליונות הרשימה למען הציבור (כל רשימה המתייצבת לבחירות חייבת להגיש 101 חתימות). 40 מהם חתמו — לאחר איומים עליהם, על נשותיהם באם זה לא הועיל, ועל ילדיהם במקרה האחרון — על טופס מוכן שהדפיסה מפא"י, כי חתימותיהם על הגליונות מווייפות. 36 חזרו בהם, משתגלה להם על מה חתמו, והודיעו, כי חתימותיהם אינן מווייפות.

110 חתימות נוספות הוגשו, כדי להסיר כל סכנה, גם אם יאימו על אנשים נוספים. הועדתהבחירות, בה רוב למפא"י, פסלה את הרשימה למרות כל זאת. המורדים ער' ערו בכני הועדתהבקורת המרכזית של ה' הסתדרות. מפא"יחיפה טענה לזיופים, ה' טענה ה' זמה. מפא"יחיפה טענה לאונאה, הטענה הזוממה.

מה החליטה, אם כן, הועדתהביקורת? היא החליטה לפסול את הרשימה.

שלוט מחרו, אשר ביקש רק בגדיעבודה לעובדיחוז, שלום טיאו, אשר שנה סרור וביקש רק אווירה נקיה מאיומים, צרפתי, שלחם בשחיתות, הם וידידיהם, אנשים פשר' טיפ, חברי מפלגה נאמנים, נוכחו, כי גם במוסד העליון בעל-הינים לא הצדק מכריע. הם למדו, הם לא ישכחו, הם עוד יילחמו להגשים באמת ובתמים את סיסמאותיה של מפלגתם, ממנה הודחו, כיוון שהיו נאמנים לרעיונותיה, מתנגדים למנגנונה.

רמקולי תיו ומ"ם המשיכו בשאגותיהם, אולם היה ברור, כי המאבק לא שם יוכרע. הוא יוכרע בתוך המפלגה שבלעה הכל, עד כי שכחה את מקור כוחה, את האדם הוציר, המבקש לו זכויות סוציאליות וחוקת'פנטיה מאושרת.

חיפה: גאסטריון בבית העיריה

והוא עצמו לקח מכונית קטנה, צרף אליה את אשתו, ויחד יצאו למסע בן שלושה חודשים באיטליה, שווייץ, צרפת, בלגיה, אנגליה, גרמניה ושוודיה.

במשך שלושה חודשים אלה שלמה לו העיריה משכורת מלאה, אף כי הגיע לו רק חודש חופשה אחד. אך הן לפריליך בן ובת, וממה יחיו הם?

פרט לקשריו עם פומזון קשור פריליך גם עם קולנוע עצמו, אשר בעליו העיד בשע"ח. כי הוא משלם לו מאתיים לירה לחודש, באמצעות חותן פריליך, בעל-המוסך ראובן מלך, כדי שאיש לא ישים לב לכך שהוא מוכר כרטיסים בני 200 פרוטה במחיר של 400 פרוטה, מבלי לשלם את 140 הפרוטות הנוספות של מס עירוני וממשלתי (הפרשה נמצאת עתה בדיון ועוד נוסף ונחזור אליה בקרוב).

ובאשר למוסכים — בשעתו נאשם פריליך במתן הנחה מדמיישלת למוסך אוטו פז של שווארצנר, מי שנאשם כשותף להברחותיו של אליהו סלוצקי, הברחות בהן הוזכר גם שמו של תת-הסד, הרב ישראל שלמה רוזני ברג.

להשלמת פרשת פריליך ראוי לציין, כי בכרוז האיש שהוציא מנהיגהמרד מתור 19' לנאור ש. ז. האשים, בין היתר, את יו"ר ועד העובדים רוזן ואת פריליך, המשיך לו עזרו, כי מסרו לידים פרטיות את צרכניהם עובדיהעיריה, בניגוד להחלטה מפורשת של הוועד. שחי ומיהמפתח עבור הצרכניה עד לסכום של עשרת אלפי לירות ישראליות בקירוב.

ואגב — התהום הסופית בין אבא-חושבי לבין שלום מחור נכרתה למעשה שעה שמחור התנדב לפיטוריו של יוסף צרפתי. אולם את יוסף צרפתי היה הכרח לספר: הוא הפריע למנהל מחלקתו, זכריה פריליך, כי מעילותיו, ומשהתנגד מחור לפיטוריון אלה, הודיע חושי בפסקנות: "את מחור חייבים להדיח!"

ואחרי-שמואל ביאליק

נראה, כי עד עתה לא הוכרנו כמעט את השלישי — ואולי החשוב — בסריאומחיראס של אנשי חושי, אנשי קרן ראשיהעיר, אנשי המכוניות המהירות, אנשי העסקים הנעשים בארבע עיניים. החשוב הוא שמואל ביאליק, "דה-הוטו", מנהל מחלקת הנוער והספורט, הנקרא לעתים גם מנהל הטקס, לעתים מנהל החגיגות ועוד תארים אחרים מסוג זה.

הכינוי "דה-הוטו" דבק בו על שם מכונית דה-הוטו של המהנדס החיפאי אטקס, מכונית שנגשדה על ידי ערבים, נמצאה בשלמותה בכיפר סירה, נעלמה, ביאליק הואשם בשודדתה מחשבו, החקירה הושתקה והמכונית נמצאה לפתע באחד החאיות, כשהיא מפורקת ליחידות.

בשעתו היה ביאליק מראשי פלוגת הפזע — אגרוף המחץ של אבא חושי, בעזרתו עשה את הקריירה המזהירה שלו. הוא עלה בעקבות ה"בוס", מההחל היום יד ימינו של חושי, שמשם מתחיל חשבו בעסקי קרן ראש העיר ובעוד כמה וכמה עסקים שכל אחד מהם קובע ברכה לעצמו.

עד כאן אנשי החיפאים של חושי, מנהלי העיר. הקטנים יותר חייבים להמתין עד שתגיע השעה להוכיחם. קודם לכן שומה עלינו לספר, כיצד העלה חושי את המועלים, כיצד נקבע מועל מועל במעלתו, כיצד טוהרה צ.מ.מ. במשרתו, פריליך מסר את מכוניתו, העיריה מאנשים טהורים.

זוהי הראשונה במידת רפורמיות אודות עיריה שהשתיקה בכל כוחה את הגיוונים על השחיתות שעלתה בה כפורחת, התבצרה בצמרתה, הפכה לשיטת ניהול ענייניה; עירייה, בה אבן-הבוחן לעיניה בדרגה היא היות האדם מישחת; עיריה המנהלת עסקים בני רכבות ודא כי פיקוח שהוא; עיריה העושה פרסומות לעצמה בכספים שהיא משיגה בדרכים אנטי-ציבוריות; עיריה שראשה מקיים פיקוח חשאי על חיי עובדיה ואזרחיה, עושה בשניה גודל בערי-ישראל ככל העושה על רוחה. מאונת השלטון והשורה הנא הכבדות את הממשלה ואת הממשלה

כשש עד שבע-מאות ל"י, ומרימפתה בשעור של חמישה עד שבעה אלפי לירה.

כשקיבלה פומזון רשימות להקמת ארבעים קיוסקים, קיבלה היא, למעשה, מתנה בשחי של כמאתים אלף ל"י. עסק לא רע.

וה עוד לא כלום

חלק מן הקיוסקים נמסרו למקרים סוציאליים.

**אחיכן קיבל המהנדס העירוני כהן את מכוניתו ? -
אניין היו לפריליך רבבות הלירות לדירתו ואסעו
בעולם ? - את התשובה לשאלות אלה אין לצאצא
בפרסום ? של עירית חיפה**

ל"י. למעלה מכל ספק, כי חלקם נמסרו ל"פרוטקציוניסטים. אך בעסק כה גדול כדאי הכל. כדאי, אפילו, לשלם יותר מאשר הענקת מכונית באלמים ל"י.

אלא שהסיפור אינו מסתיים בואת. את מכוניתו הישנה מכר יוסף כהן בסך 3500 ל"י לאחד המהנדסים העומדים תחת פקודתו. זהו המחיר שביקש וזהו המחיר ששולם בו במקום, ללא סענות ומענות, אף כי היה זה מחיר מופרז, לדעת רבים, לגבי המכונית הנדונה.

אולם איש בחיפה לא המסיר עדיין מאימה משמירת יחסים טובים עם אבא חושי ואנשי-שלומו.

ועתה נחזור נא אל ידידנו זכריה פריליך, פקיד מסור ונאמן, אשר הסכים לקבל על עצמו את הנהלתן של שתי מחלקות עירוניות, מחלקת הרשימות ומחלקת מסייעקפיו, שתי מחלקות בהן אפשר לשבור שבר, כפי שנתברר אחר-כך. מחלקת הרשימות נוהלה קודם לכן על-ידי חיים כלפון, קרובו של מוכיר העיר אברהם כלפון, אלא ששני אלה היו לצנינים בעיני אבא חושי ועליכן התפטר במהרה. את מקום אברהם כמזכיר העיר חפש משה רוסא, מי שגורע לאחר-כך, כראש המאיימים על חותמי רשימת מחור למען הציבור.

עסקיו של פריליך

משכורתו של פריליך היא כ-240 ל"י לחודש, נטו, פרט לסך 80 ל"י לחודש שהוא מקבל להחזקת מכונית האוסטין החודשה שלו. ממשכורת זו רכש לעצמו פריליך דירה בת ארבעה חדרים בשיכון עובדיהעיריה, אף הכניס בה ארלו שיפורים קטנים, כגון: חימום מרכזי של הדירה, ריהוט מעולה, פריג'ידר, בישול על גז, שני מקלטי רדיו, מכונת-כביסה, שטיחים וכל כיוצא באלו. שיפורים זעירים העשויים לשמש תגמול-מה על מסירות ונאמנות.

אלא שבמשכורת בת 240 ל"י אפשר, כנר-אה, לחולל נפלאות גדולות עוד יותר בעיר הכרמל.

לפני קרוב לשנה לקח מר פריליך את מכוניתו הגדולה, מסר אותה לכמה חודשים לשימוש של קצין משטרת-התנועה במחוז חיפה, צ.מ.מ. משה סלסקי, ממקורבי אבא חושי, אשר הועבר מקופת-חולים להיות צ.מ.מ. במשרתו, פריליך מסר את מכוניתו, העיריה מאנשים טהורים.

כלפי חוץ עירית חיפה היא יום הפרה, והודת פני זקן, גניירק ומגרש-משחקים, אשר הקמת כל אחד מהם מלחה פרסומת נרחבת. אולם בפנים, מאחורי הקלעים, מבוצעים בעיריה זו מעשים שהם הקובעים את גורלה, יותר מאותם מיבצעים שכל עתון (כולל העולם הזה) אוהב להללם. אך דחקא מעשים אלה אין איש כותב עליהם. לעומת האור החזק של ורקורירהפרסומת, המרוכז על יום הפרה ודומיו, מוטלת כאן בכוח הנורע, אפילה כבדה, דומית-אלם, הנשמרת באותה יעילות קפדנית בה מבוצעת הפרסומת אשר נתנה לחיפה את השם של המעולה בעיריות ישראל.

כי בחיפה הפרסומת היא כסף, אולם השתיקה — זהב. יוסף כהן, המכהן כסגן מהנדס עיריית חיפה, קיבל מחברת סמפו,

לדברי נאמני אבא-חושבי, מכונית שבי-רולט, ששוויה כ-7500 ל"י, במחיר אלפיים לירה. מדוע העניקה חברת סמפו לסגן מהנדס העיר ריה סך של חמישה עד ששה אלפי ל"י ? והרי הסיפור במ"לוא, פרט לעיבודות מספר שסרב נתגלו, ואשר בהתגלותו, על-לילות להוסיף עוד קחים שחורים לתמונה, השחורה גם בלאו הכי.

אחד משיטפי חברת סמפו, מר הופנברג, שותף גם לחברת פומזון. פומזון היא חברה נדיבה מאוד, בעלת קשרים הדוקים עם ראשיהעיר אבא-חושבי, יד ימינו, שמואל ביאליק (המכונה "ביאליק והיסטור", כינוי הטעון סיפור לעצמו) וסגן מהנדסהעיר יוסף כהן, להבדיל ממנהל מחלקת המים יוסף כהן, הנמנה על אנשי מחור, המתמרדים נגד שלטון אבא חושבי.

מהנדסהעיר הוא עורא לוין, אדם חלש וחסר כל השפעה על המתרחש, אשר הוכנס לעיריה ע"י חושי, לאחר שהצליח להתפטר ממהנדס-דסהעיר האנגלי שונאה-השחיתות גיימס ל. א. חססון, אשר שרת בתפקיד זה עשרות שנים.

יוסף כהן הוא הדמות העיקרית בעסקיה האפלים של קרן ראש-העיר, המחירה לקבלנים להקים בניינים שלא כחוק, תמורת תשלום מזומנים לקרן, או מסירת דירות, המתחלקות אחר-כך לאנשים המתאימים, להגדיל שם ראשיהעיר ולהאדירו.

קשריו עם חברת פומזון מעלים בהכרח גם את שמו של זכריה פריליך, נגדו מתנהלת חקירה אודות קבלת משכורת חדשה קבועה מבעל קולנוע עצמו.

בפומזון יש סוזן

בשעתו, בישיבת מועצת העיריה, הזכיר אבא-חושבי כבודך אנב, כי חברת פומזון מתכנת להקים על חשבונה בחיפה ארבעים קיוסקים, אשר ימסרו לבעלות העיריה וזו תמסור אותם למקרים סוציאליים. כאורה עושה זאת החברה כדי למכור בקיוסקים (פרט לסחורה הרגילה) את תפוחי-האדמה המסוגנים שהיא מייצרת. העיריה לא דנה על כך, איש לא שאל, מדוע כדאי לחברה להקים קיוסקים, בהם חימכר תוצרתה בין שאר מצרכים, שעה שכל קיוסק קיים יסכים ברצון למכור את הצ"פס, באם תהיה זו סחורה עוברת לסוחר (פומזון ניסתה לגלות נדיבות-לב גם בתליאביב, אלא שלא הצליחה לשכנע את האנשים המתאימים בעיריה, והיא מוכרת את תוצרתה בקיוסקים קיימים).

בהעדת הרשימות, בה יושב ראש יעקב צרפתי, בארכות הדתיים מר כץ, אשר הדבר היחיד המעניינו הוא שתולנות לטובת האנשים שלו, איש מסאי בנין, המצביע נגד הצעותיו הוא, באם ראשיהעיר מתנגד להן, ואיש הצ"כ צבי צימרמן, אשר מפניו נוהגים להסתיר כל מה שאפשר, מסר צרפתי, על התכנית ביתר רחבות, הסביר כי הקיוסקים יוקמו בתאום עם מחלקת מהנדסהעיר. מסירת ה"קיוסקים ל"מקרים הסוציאליים", תיעשה לפי המלצות המחלקה הסוציאלית.

למעשה אושרו המועדים מחוץ להעדת הרשימות. להעדה הובא הכל מוכן, ידיים הת"רוממו אוטומאטית לאשר הכל, איש לא דן על מיקום הקיוסקים, אף לא על עצם התכנית נדיבת-הלב.

מהו, איפוא, הקפיץ הנסתר המניע פרשה זו ?

הקפיץ טמון בעובדה, כי בשחייו של קיוסק מהנה מחיר בנייתו רק חלק זעיר. עיקר שחייו של קיוסק הוא הרשיון להקימו במקום מרכזי, ורשיון זה ניתן על-ידי העיריה. על-כן לוחקים תמורת קיוסק, שהמפתח עולה

העולם הזה

שונט בלסטיל הסרטי

סרטים וכו'

★ ★ ★ ★ ★

מאת אביגדור ב

נציג מיוחד של העולם

★ ★ ★ ★ ★

נא, האירה את פניה ברגע נ
אדי ואף הסכימה לשיר למענו
הפיפוריים, בשעת ארוחת הבוקר
נפלה בהרבה מהצלחתו של אד
הצלחת הסרטים שהוצגו היום
פסטיבאל. בבוקר הוצג הסרט
בו מנהלת הכוכבה היחידה, מי
תעמולה חופשית למען אהבה
תעמולה היתה טובה. אולם
לדעת כולם, אחד המזוהים ב
איפעם בפסטיבאל בינלאומי.

מוקדש לחופש היה גם הסרט
באק, ראשי-כלבים, שהוצג
ראשי-כלבים הם האיכרים
התמרדו נגד השליטון האוסט
שבע-עשרה. הצבעים והסצנות
יפים להפליא. אולם העלילה
איטית מדי בשביל סרט מלחמה
קונסטנטיין, שהיה נוכח בהצג
אפילו מסרטי הגאנגסטרים

★ ★ ★

29 באפריל 1955

יום תלאות

חוקי השיפוט של פסטיבאל
מחייבים את חברי-השופטים
סוף, חוקים אלה הופרו היו

★ ★ ★ ★ ★

כיו עשרות הסרטים היבחרים שהוצגו באולמות

הצפתי שצלט כמ'י אילת וגבעה 24 אינה עונה

★ ★ ★ ★ ★

שיפט הראשי, איש האקדמ
מארסל פאניול, אשר יצא
לאחר הצגת הסרט הבולגארי
והכרזו:

„לכל הרוחות! איפה
הרי בסרט זה יש לפחות ח
גים!”

פאניול צדק: יצירתו ה
רית של סרגיי ואסיליב מ
תצלומי הקרבות הטובים
האמנותי השביעית. הצופים
מספר בתשואות סוערות ל
הבולגאריים (משנת 1876),
תורכיים גדולים בחירוף נפ

★ ★ ★

28 באפריל 1955

אד, מאלך-הנשים

הבוקר ישבתי לגנום משהו בבאר המפר
אר של מלון קארלטון. פתע נתחוללה במקום
מהימה אדירה. כל הגנשים שישבו באולם
המלון עזבו את מקומותיהם והסתערו לעבר
גבר לבוש חליפה לבנה, שנראה כתייר אמר
ריקאי טיפוסי. הגבר: אדי קונסטנטיין,
בן קליפורניה, שהצליח לשגוע רכבות נשים
צרפתיות בסרטי האלימים, המבוססים על
יצירות פיסר צ'יני ובקולו ספוגי-הרגש.
לאחר שחתם אדי כמה עשרות אוטוגרפים
וספג נשיקות מן הכוכבות נאדיה גריי ר
בלה (המצרית) דארבי, ואפילו מברגיט פוסמי
הקטנה, גיבורת הסרט משחקים אסורים,
הקיף במבטו את האולם הגדול ואמר בחיור:
„איזה מזל יש לי! רק לפני חמש שנים
פניתי למלון זה וביקשתי לעבוד כזמר
— ונזרקתי החוצה כמו כלב.”

אפילו הספקנים הגדולים ביותר, אשר לא
האמינו בהשפעת קסמיו של אדי קונסטנטיין
על הגנשים, שכנעו תוך דקות מספר: ה
כוכבה ההוליוודית דוריס דיי, אשר כעסה
על העולם כולו וסרבה להפגש עם העיתונ
ההרואות את פרצופו בחוק. המפיק-הבמאי,
וויטוריו דה סיקה, אור עזו וכינס מסיבת
עתונאים, תוך נסיון נואש להסביר את ערכו
האמנותי הגדול של הסרט. הוא סיפר לי
נציג-העיתונות, כי נאפולי היא מולדת ה
מנדולינה וממחקר-הפיוזה. אולם גילויים מאל
פיע אלה לא שיכנעו איש. אמר כתב הטל
ביויה הצרפתית, פרנסיסאה שאלה: „עכ
שיו אני מבין מה פרוש הדבר לראות את
נאפולי ולמות. אחרי שראיתי את הסרט
כמעט והתפגרתי מרוב שעמום.”

הכוכבים האירחים באו השנה בזרם אדיר.
הוליבורד שלחה את אוליביה דה-האבילאנז,
ואן ג'יהנסון, בלה דארבי, בסטי בלייר וג'ין
קלי. מגרמניה באו שלוש שחקניות לבושות
לפי מיטב האופנה הצרפתית, בעלות מיבטא
איכספורי מושלם. ישראל שלחה כמובן את
חיה הריית, אשר הופיעה בשמלה שחורה
ועשתה רושם ראשון של טרוריסטית מוש
בעת. אמר עתונאי שוודי פאול יורגנס: „בר
או וניתחת את הארנק שלה, אולי נמצא
שם פצצה.”

הכוכבים האירחים באו השנה בזרם אדיר.
הוליבורד שלחה את אוליביה דה-האבילאנז,
ואן ג'יהנסון, בלה דארבי, בסטי בלייר וג'ין
קלי. מגרמניה באו שלוש שחקניות לבושות
לפי מיטב האופנה הצרפתית, בעלות מיבטא
איכספורי מושלם. ישראל שלחה כמובן את
חיה הריית, אשר הופיעה בשמלה שחורה
ועשתה רושם ראשון של טרוריסטית מוש
בעת. אמר עתונאי שוודי פאול יורגנס: „בר
או וניתחת את הארנק שלה, אולי נמצא
שם פצצה.”

כבכל שנה התמלאה קאן גם הפעם בנשים
וגערות השואפות להיות לכוכבות. ביניהן
בלטה במיוחד שוודית ענקית (שני מטרים)
שהתהלכה במכנסים קצרים להפליא.

גם מספר האירחים, שאינם כוכבים, גדול
יותר מן הרגיל. אולם ההצגות, המסוגל
להכיל 1500 איש, יצטרך לקלוט הפעם 2500
מוזמנים. המארגנים עדיין מתלבטים בפתרון
בעיה מתמטית זו. ההנהלה רצתה תחילה ל
חלק את הכרטיסים בעזרת מכשיר אלקטרוני
ניי חדיש. אולם ברגע האחרון סרב המכשיר
לפעול, והמארגנים נאלצו להסתפק בסדרני
בשר ודם.

אחרי-הצהריים נסיתי להסתנן אל הכוכבות
האיטלקיות סופיה לורן וסילבאנה מאגנאנו,
אשר הגיעו לקאן, יחד עם ויטוריו דה-סיקה,
לקראת הצגת סירטו זהב-נאפולי. את סילבאנה
לא הצלחתי למצוא. היא מסתתרת אי שם
מהוך לעיר. אל סופיה פשוט אי אפשר להגיע.
הצלמים והמעריצים מקיפים אותה מכל עבר.
אימה כבר התחילה לחלק מספרים לעומדים
בתור לראיון. בדיוק כמו בקופת-חולמים.

את האכוכה הקולנועית הראשונה נחלנו
רק בערב, עם הצגת סרטו של דה-סיקה,
זהב-נאפולי. סרט מערכונים זה, המתאר תחור
מי חיים שונים בעיר היפה ביותר בעולם,
היגו מקוטע מדי, והעניין אשר בו מועט
ביותר. אולם מיד לאחר ההצגה התאוששנו
בקצת: מסיבת הפתיחה, שנוהלה על ידי
לה-ברה, נמשכה עד ארבע בבוקר. כולם
היו שם, ואלה שלא היו שם הצטופפו ליד
החלונות והביטו כיצד מכבים הכוכבים את
הנרות, אשר על גבי העוגה הגדולה.

לפני סיום המסיבה, בשעה שלוש ואר
בעים ושמונה, גדלה השמחה עוד יותר:
הנהלת הפסטיבאל קיבלה מברק מפאריס, בו
מוזיקאים יורשיו של המלחין, ביוזה, כי הם
מסכימים להצגת הסרט האמריקאי, כרמן
ג'ונס, המבוסס על כרמן של ביוזה, במסגרת
הפסטיבאל. לה-ברה נשם לרוחה. המשלחת
האמריקאית נשמה לרוחה. כיכבת הסרט,
דורותי גונדרינג, שחמת העור, נשמה לר
וחה. עכשו באמת הכל בסדר.

★ ★ ★

27 באפריל 1955

לראות את נאפולי ולמות

מצב רוחה של המשלחת האיטלקית היה
הבוקר ירד ביותר. הסיבה: קבלת-הפנים
הצוננת, בהגיתקל אמש סרט המערכונים
של ויטוריו דה סיקה, זהב-נאפולי. כיכבת
הסרט, סילבאנה מאגנאנו, הסתגרה בוילה
שלה ובלעה, לפי השמועה, כמויות עצו
מות של גוללות גונדרין. פאולו סטופה
החליט להקדיש את הבוקר לשינה, ולא

26 באפריל 1955

כ יסדר

היתה זו התחלה בלתי רגילה. פסטיבאל
הסרטים השמיני בקאן, אשר נפתח אמש
בסכס מפאר, על ידי מארגנו הראשי, רור
ברט פאר לה-ברה, החל ללא כל חיכוכים
דיפלומטיים, או סיכסוכים אישיים. מזג
האוויר היה יפה להפליא. בתוכנית ההצגות
כמעט ולא חל כל שינוי, ואיש מכוכבי
הקולנוע לא ביטל את באו לפסטיבאל.

הכוכבים האירחים באו השנה בזרם אדיר.
הוליבורד שלחה את אוליביה דה-האבילאנז,
ואן ג'יהנסון, בלה דארבי, בסטי בלייר וג'ין
קלי. מגרמניה באו שלוש שחקניות לבושות
לפי מיטב האופנה הצרפתית, בעלות מיבטא
איכספורי מושלם. ישראל שלחה כמובן את
חיה הריית, אשר הופיעה בשמלה שחורה
ועשתה רושם ראשון של טרוריסטית מוש
בעת. אמר עתונאי שוודי פאול יורגנס: „בר
או וניתחת את הארנק שלה, אולי נמצא
שם פצצה.”

כבכל שנה התמלאה קאן גם הפעם בנשים
וגערות השואפות להיות לכוכבות. ביניהן
בלטה במיוחד שוודית ענקית (שני מטרים)
שהתהלכה במכנסים קצרים להפליא.

גם מספר האירחים, שאינם כוכבים, גדול
יותר מן הרגיל. אולם ההצגות, המסוגל
להכיל 1500 איש, יצטרך לקלוט הפעם 2500
מוזמנים. המארגנים עדיין מתלבטים בפתרון
בעיה מתמטית זו. ההנהלה רצתה תחילה ל
חלק את הכרטיסים בעזרת מכשיר אלקטרוני
ניי חדיש. אולם ברגע האחרון סרב המכשיר
לפעול, והמארגנים נאלצו להסתפק בסדרני
בשר ודם.

אחרי-הצהריים נסיתי להסתנן אל הכוכבות
האיטלקיות סופיה לורן וסילבאנה מאגנאנו,
אשר הגיעו לקאן, יחד עם ויטוריו דה-סיקה,
לקראת הצגת סירטו זהב-נאפולי. את סילבאנה
לא הצלחתי למצוא. היא מסתתרת אי שם
מהוך לעיר. אל סופיה פשוט אי אפשר להגיע.
הצלמים והמעריצים מקיפים אותה מכל עבר.
אימה כבר התחילה לחלק מספרים לעומדים
בתור לראיון. בדיוק כמו בקופת-חולמים.

את האכוכה הקולנועית הראשונה נחלנו
רק בערב, עם הצגת סרטו של דה-סיקה,
זהב-נאפולי. סרט מערכונים זה, המתאר תחור
מי חיים שונים בעיר היפה ביותר בעולם,
היגו מקוטע מדי, והעניין אשר בו מועט
ביותר. אולם מיד לאחר ההצגה התאוששנו
בקצת: מסיבת הפתיחה, שנוהלה על ידי
לה-ברה, נמשכה עד ארבע בבוקר. כולם
היו שם, ואלה שלא היו שם הצטופפו ליד
החלונות והביטו כיצד מכבים הכוכבים את
הנרות, אשר על גבי העוגה הגדולה.

לפני סיום המסיבה, בשעה שלוש ואר
בעים ושמונה, גדלה השמחה עוד יותר:
הנהלת הפסטיבאל קיבלה מברק מפאריס, בו
מוזיקאים יורשיו של המלחין, ביוזה, כי הם
מסכימים להצגת הסרט האמריקאי, כרמן
ג'ונס, המבוסס על כרמן של ביוזה, במסגרת
הפסטיבאל. לה-ברה נשם לרוחה. המשלחת
האמריקאית נשמה לרוחה. כיכבת הסרט,
דורותי גונדרינג, שחמת העור, נשמה לר
וחה. עכשו באמת הכל בסדר.

★ ★ ★

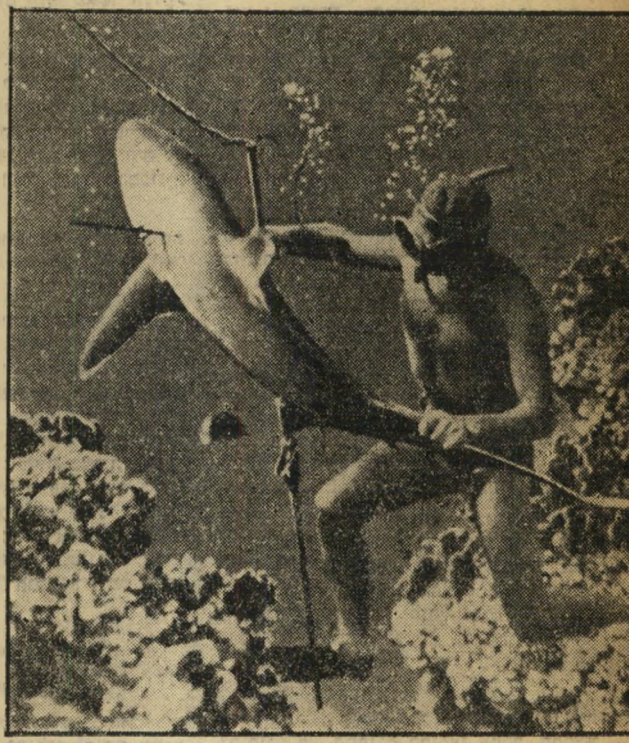
27 באפריל 1955

לראות את נאפולי ולמות

מצב רוחה של המשלחת האיטלקית היה
הבוקר ירד ביותר. הסיבה: קבלת-הפנים
הצוננת, בהגיתקל אמש סרט המערכונים
של ויטוריו דה סיקה, זהב-נאפולי. כיכבת
הסרט, סילבאנה מאגנאנו, הסתגרה בוילה
שלה ובלעה, לפי השמועה, כמויות עצו
מות של גוללות גונדרין. פאולו סטופה
החליט להקדיש את הבוקר לשינה, ולא

נערת הזהר סופיה לורין, הדריכה את מאריה סיקולון (ימין)

תת-אילת. זהו הצילום הראשון המתפרסם בישראל מתוך הצילום
מית התת-מימיים שצילמה משלחת המסרטים הצרפתית בייסוף.

פאמפאניני הכוכבת האיטלקית היתה למרכז-ההתעניינות בקאן.

דורותי דאנדרליג, ששחקה בכשרון בסרט כרמן ג'ונס, עיבוד חדיש מהאופרה של ביזה.

לאלידה המימי אסתר ויליאמס נשמר מקום וכבוד. בעלת האופקר השנה, גרייס קל

באולמות וחובי-הרחצה, ורואה

ביסקאן

הבמאי הרוסי יוסקביץ בהרימו כוס מלאה: "איך יכול משהו לדבר על מסרברול, בשעה שאנו משתתפים בכל הפסטיבאלים הבינלאומיים?"

הצלחתם המזהירה של ארצות הגוש הסובייטיסטי כמעט והשכיחה את הסרטים הישראליים. בלתי נשכחים שהוצגו אתמול, ביניהם הסרט הריאליסטי ההודי ביראני-באהו — מעשה בן אשה הנחשדת בבגידה בבעלה, על לא עוול בכפה. הסרט היה ממוצע, אולם הוא נסל בהרבה מן הסרט קלקוטה, העיר האכזרית, אשר הוצג כאן בשנה שעברה.

הסרט השני של אתמול היה לוחות שנה לנשים, מתוצרת יפאן. סרט זה עוסק בחמש אחיות, אשר ארבע מהן מתגדות לנישואין — עד אשר פוגשת החמישית בבחיר לבינה. הסרט שונה מן התוצרת היפאנית הרגילה, המוקדשת לאלומות וסערתי-צירים: הוא משתכסך לאיטו, תוך שלחה אולימפית, וכל זאת בלי לשעמם את הצופה.

אנב, לוחות שנה לנשים הוצג בפסטיבאל במקום סרטו של המפיק היפאני מאגאטה, הנטייה 10 (עלילות לוקרציה בורגיה היפאנית). סיבת החילוסין: מאגאטה עוסק מדי בהכחשת הכרונותיו האנטי-צורפתיות היחידות, אשר פורסמו בעיתונים שונים.

2 במאי 1955

אשה מעשית

במשך כל היום מוצגים סרטים דוקומנטריים קצרים של ארצות שונות. העתונאים כמעט ואינם נראים באופק: הם מנסים לעכל את מטעמי הגוש המזרחי, שנבלעו לי קרבם באחד במאי. שדרות ריזאוס מלאות קהל חובבי-כוכבים, כרגיל. קדחת האוסר גראפים הגיע לשאי חודש: אוטוגראף של כוכב הוליבודי, או של גינה לולובריגידה עולה 500 פראנק.

בצהריים מסיבת עיתונאים עם אסתר (בת נפטין) ויליאמס. אסתר עשתה עלי רושם של אשה מעשית להפליא. היא אפילו ניסתה ללמד שני צלמים איך לצלם. אולם יותר מכל מעניינות השקפותיה על חייה-משפחה ההוליבודיים. אמרה היא, בין השאר: "מטב שכל כיכבה הרוצה להיות מאושרת תלמד ממני, כי יש לי בעל מסור, האוהב ילדים ולוקח חלק פעיל בכל שטחי עבודתי".

בערב פגישת נוספת עם הרוסים. הבמאי סרגיי יוסקביץ משיב ברצון על השאלות הממטרות עליו מכל עבר. שואל עתונאי צרפתי: "מדוע אתם מסרטים סרטים כה רבים על מלחמת-העולם השנייה? אנחנו, בני אירופה המערבית, לא אוהבים את זכר נות-המלחמה". התשובה: "אנחנו מסרטים סרטים מלחמתיים אך ורק מפני ש' הם מביעים את רעיון אחדות עמי ברית המועצות".

3 במאי 1955

אש ומטורפים

היום מתחיל בדליקה קולנועית. בסרט ה' נורבגי הלהבה מנסה צעיר מסורף מרוב אהבה לשרוף את הדלת המפרידה בינו ל' בין אוהבתו. האוהבה מכבה את הדליקה בעזרת דליים מלאים מים, אך אינה מצליחה להסביע את השיעמום השורר באולם. בעקבות המטורף הראשון מופיע על הבד מסורף מסיג אחר לגמרי: לודביג השני מלך באחאריה, גיבור הסרט הגרמני המבוים עליידי הלמוט קאוסנר. לודביג המסכן מאוהב בכמה ובמוסיקה, ומנסה להציג את האמלט (המשך בעמוד 16)

"היהודים הללו לא יכלו לעשות סרט טוב מבלי לבלבל משהו".

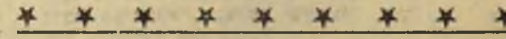
הסרטים הישראלי והבולגארי עוררו ב' מקצת את קנאתו של במאי-המתח הגדול ג'ורג' קלוזו, אשר סרטו שנעוץ-הגברים יוצג מחר. אמר קלוזו בלכתו לעבר בית-המלון שלו: "חבל מאד. בסרט שלי יש רק ששה הרוגים — ואין אף תת-מקלע אחד!"

היום התנהל הטבח לא רק על הבד, אלא גם בסערות העת-נאים, אשר נערכה באי הקטן, לרין. הגרצחים העיקריים היו עשרות תרנגולות וברווזים צלויים, שהושמדו כי הרף עין.

בעת אותה סעודה, בשנה שעברה, איב' דה הכוכבות הבריטיות, סימון סילבה, את בגדיהם שלה והצטלמה כחברת הכוכב ה' הוליבודי רוברט מיטצאם, כשהיא לבושה אפס. השנה אירע מקרה דומה: הזמרת הצרפתית סאני מאמאר איבדה את החזויה שלה, בעמדה לפני הצלמים. אבל איש לא התייחס לזה ברצינות.

לאחר הסעודה המשעשעת נתכנס חבר שופטי הפסטיבאל ועבר לדון בנושאים משע' שעים פחות. כעבור דקות ספורות כבר החליטו השופטים להוציא ממסגרת הפסטיב' באל את הסרט היוגוסלאבי נתיב הדמים. ה' מתאר את סבלותיהם של שבויים יוגוסלאביים במחנה-ריכוז נאצי בנורבגיה. סיבת הסילוק: הסרט איננו מבחין בין גרמנים לנאצים, עלול לפגוע בנציגי גרמניה המערבית, ה' משתתפים בפסטיבאל קאן.

היה זה חקדים מסוכן. הרי גם האנגלים היו יכולים לדרוש את סילוק הסרט הישר'.

פסטיבאל נרטי, רעיו' ישראלי, וסרט

שקוצץ לפי דרישת גרמניו בשניש

ראלי גבעה 24 אינה עונה, בטענה כי סרט זה פוגע בהם. אבל האנגלים אפילו לא חשבו על כך, מפני שהם גינטלמנים מושלמים.

בשעות הערב המאוחרות לא אירעו כל מאורעות מיוחדים. סירתנו על פני העיר ונקלעתי לקאוינו של קאן. פגשתי שם את וויטוריו דה-סיקה, שהתכונן לעזוב את ה' עיר. הוא היה מאושר: הוא זכה בארבעה מיליון פראנק במשחק הרילטה.

1 במאי 1955

חזית האדמה

מי כבש את הפסטיבאל בתג הפועלים? גיחתם. היום היה יומן הגדול של ארצות הגוש המזרחי. הסרט, אשר עשה את רושם העז ביותר, היה הסרט ההונגרי ליליומפי, מעשה בצעיר העמד בפני הכריזה בין חיי-הרפתקאות לבין חיי-איש-רוער. מובן מאליו שהוא ביחר בהרפתקאות. אחרת היה הסרט מסתיים אחרי המערכה הראשונה.

רושם עז לא פחות עשה הסרט הצרפוני הרוסי רומיאו ויוליה. העלילה כולה מעורבת לבאלט, מביצעת, בין השאר, על ידי אחת הבאליטות הטובות בעולם, גאלינה אילאנובה. המוסיקה היא, כמובן, משל פרר קפיטי. סרט כזה אינו יכול שלא להצליח.

לאחר ההצגות נתכנסו העתונאים למסיבה מצומצמת עם הרוסים (9). הפולנים (2), האונגרים (5), הרומנים (2), הצ'כים (5), בקביקי הודקה וציגצנות הקאויאר (לאין מספר). היתה זו אחת המסיבות הלבביות ביותר בכל הפסטיבאל. הרוסים הרימו את כוסותיהם בזו אחר זו. אולם איש מהם לא שתה לחיי סטאלין, או אפילו לחיי בול' גאנץ: הפוליטיקה נדחתה לקרן זווית. מחר

אר

ז' בקאן

ראתה את משיירה

ונסאטנין מסגרת ה' וני סטלה, מרקורי, פשית. ה' ימוי היה, שניראה

הצ'כוסלוב' ירצהריים. 'כיים, ש' במאה ה' מוגיות היו הקצב היו אמר אי 'זה גרוע

רסים בקאן נוק עד ה' עליידי ה'

פסטיבאל נרטי, רעיו' ישראלי, וסרט

שקוצץ לפי דרישת גרמניו בשניש

הצרפתית, לם ההצגות בוריי-צ'פקה

מבולאנסים? ימאות הרר

עונית-היסטור' ה אחדים מ' נר בתולדות רצו פעמים אה המורדים דפים צבאות

יל גם הסרט ' הוצג אחריו ללא כל פר' מנסה לחקור זימם שישאל ייהיס האדום.

חיה הררית. הראשונה כי מידית. היא שטותה, אשר מ' המאופרות, נאי אמריקאי: ת כמורה, אני

גבקרים כמעור' ילם הכל הס' תורפה רבות. ה' "ההתחלה" המלה "הסוף". ת סימליות שב' אמרה בלעג:

במדינה

לבעלה, נסתגרה מול בחדר השני של הבית, שפכה נפט על בגדיה, סיימה את חייה ה' אימללים בהצתת גפרור.

כל ישראל

מלכת התינוקות

טובה סנדלר, בת ששית להוריה רחל ורחמים סנדלר ממושב זיתן, קיבלה השבוע את תואר הפעוטה המסופחת ביותר בתחרות שנערכה ביוזמת לשכת הבריאות במחוז המרכז. טובה זכתה בתואר מבין 30 מועמדות שנבדקו עליידי חבר שופטים של רופ' אים ואחיות.

חלב אגוזים

לצורך תעמולת הבחירות הזמינה מפא"י בבית-חרושת עליית כמות גדולה של סבלות שוקולאד, עליהן מתנוססת מצד אחד תמונתו של דוד בן-גוריון ומצד שני אלף.

בני-בלי-גבול

במקום תשע הכבשים שננבנו בחודש שעבר ממושב בית ערף בשפלת לוד, החזיר הלגיון הערבי השבוע לידו משטרת ישראל 18 כב' שים, משום שכל התשע המליטו בינתיים במקום מעצרן שמעבר לגבול.

זנבית ורגליים

מטען של 6075 קילוגרמים של רגליים י-3405 קילוגרמים זנבות הובאו עליידי חברת אינקודה מחבל לנמל חיפה, אולם טרם שוחרר משום שהחברה דורשת מהאוצר להקטין את שיעור המכס על יבוא זה.

תמרורים

נישואין. גאון קולנוע רבי-הנשואין אורסון (האדם השלישי) וולס, 40, ברחביעית ושחקנית איטלקית אוליו מורי, 24, בראשונה, בלונדון. טרסומה העיקרי של יפהפיה מורי: שיערה השחור והארוך ומולדתה — טריפולי הליבית. אחת התחנות במסע ירח הרבש: ישראל, בה יכיים וישחק חלס בתיאטרון הקאמרי.

נחוג. יום הולדתו ה-54 של קיסר יפאן (לשעבר: מיקאדו) הירוהיטו, שהתפרסם מאז 1947, כאשר שלטונות הכיבוש האמריקאיים נטלו ממנו את כל סמכויותיו, מלבד הפורמליות, כמדען ביולוגיה תת-ימית וכמשורר עדין-נפש.

נחוג. יום הולדתו ה-71 של הארי טרור מן, לשעבר נשיא ארצות-הברית ואחד משני הנשיאים לשעבר שעודם בחיים (השני: הרברט קלארק הובר, 81).

נפט. גרו גרא, מי שהיה נציב בתי הסוהר הראשון במדינת ישראל, בגיל 62, בתל-אביב. גרא, שנולד כגרונימוס קרישבר, סקי לאביו הרופא בלטיה, נתחנך במצרים, היה בין סוללי מסילת הברזל הגדאית ערב מלחמת העולם הראשונה, בה שרת כקצין בצבא התורכי. כאחד מראשוני קציני המשטרה היהודיים תחת שלטון המנדט ארגן גרא בעזרת מוכתר מושבת כינרת של אז, כיום-שר-משטרה בכור שסירית (וב' עזרת 235 שוטרים רגליים ו-165 רוכבים) בזו אחר זו את משטרת טבריה, צפת, נצרת ובית-שאן. בגיל 30 נתעלה לדרגת סגן מושל מחוז ירושלים. משרה אותה נטש בגלל איבת ממנו, שלא הצטרפו כשגרא יצא כשליח קרן היסוד למזרח הרוחק, בי נשאר כמה שנים נוספות לפני שובו לישי-ראל למשרת נציב בתי-הסוהר. עיסוקו של גרא הסגנוני במורה: מסרטי סרטים.

• המפורסמת בשלוש נשותיו הקודמות של וולס: ריטה היוורת, הנשואה עתה ל-בעלה הרביעי, זמרנג דיק היימס.

הארץ

ראשי עיריית-ירושלים לשעבר, מע-שניחשיש. (מעריב).
רוזה גבראי, ירושלים

עתה נודע לאן נעלמו הכספים. במרכז החזירות יעמוד מצעד ה' מחולות... (על המשמר).

אליעזר בוכני, נחה שאנן הצופים מתבקשים להצטייד בסכין ומחלג

תל-אביב

יום אחד שהוא הרבה

למרות הבחירות להסתדרות, האחד ב' מאי, יום העצמאות ועוד כמה ימי חג וחינגא אחרים, מספיקים שליש מליון אורחי תל-אביב לבצע אי-אילו משימות בכל זאת. מדי יום הם גומרים את בנייתם של שני בניינים, פירקים (או עומסים) אנדיה אחת המגיעה לנמל יפו או/ו תל-אביב ואוכלים 26 ראשי בקר, הנשחטים מדי יום (באופן רשמי, לפ' חות) בבית המסבחים העירוני.

פחות טוב גורלם של הכלבים בעיר העב' רית הראשונה: חמישה מהם מושמדים ל-יום עליידי השירות החטרונארי העירוני, אם כי הם מספיקים קודם לכן לנשוך, בממור צע, שני אורחים תמימים. מספר החתולים המשלמים מדי יום כחיהם על שוטטות ב' רחובות תל-אביב: ארבעה.

תופעות טבע אחרות ביום תל-אביב רגיל: 15 תתונות, 3 גטין ועשר פטירות. המחשב את כל המספרים האלה, שהופיעו השבוע בעלון עיריית תל-אביב, 'ידעות תל-אביב' יפו, לא יוכל שלא להתפעל מן המחיר הנמוך שעולה יום ממוצע שבו לחקציב העירוני: 170 סרוטה לאורח.

דרכי חיים

פרשת סמירה

כשעצרה מכונת המשטרה הירוקה לפני צריפנו של יוסף אביסידון במעברת סירה הצפונית היתה סמירה יחזקאל בת 14' מוצפנת היטב בארגו הבגדים של בעלי-הצדף, אולם כשנכנסו השוטרים לחדר, יצאה הילדה ממחבואה, הצביעה על בעל-הצדף וקראה: הוא הכרית אתי להיות זונה!

ספורה של סמירה התחיל שנה קודם לכן כשהוריה, שחרו לנפש ילדתם הדתית, הכריחו לחזור מקבוצת השומרה-הצעיר ע'ן דור, במעברת נחלת יהודה, מקום מגורי הוריה, לא מצאה הילדה את החופש שהיתה רגילה לו, שמחה עליכן להיענות להצעת דודה, לבקרו במעברת הרצליה.

הביקור לא עלה יפה. כשהגיעה סמירה למקום התברר כי הדור הועבר בינתיים ל-מעברת פרדס-חנה. בתור לאוטובוס העולה לפרדס-חנה, פגשה סמירה את שלמה אבי-סידון, הלה, משומן שיער ולבוש צבעוני, לא פקפק זמן רב, הציע לה לנסוע עימו לאחיו, שבלי ספק ישאנה לאשה. סמירה פקפקה זמן-מה, שוכנעה לבסוף כשהחל אביסידון לפרט לפניה את עושר-אחיו.

שכר האימה. אחיו של אביסידון הת' גלה עד מהרה כרועה זונות. בעזרת אשתו אסתר, שהכניסה את הילדה לסודות המק' צוע, צרף את סמירה לבית-הבושת שהקים במחנה. התנגדותה של הילדה לא הועילה, מכוח ואיומים העלו אותה בכל פעם על דרך-הישר מחדש.

קרוב לשנה הוכרחה סמירה לשעשע את לקוחות המחנה, עד שלילה אחד אורה עזו, ספרה לשנים מלקוחותיה את ספורה, בק' שה מהל להוציק את המשטרה למקום.

הכשחותיהם של שני האחים לא הועילו. השבוע נידון האח שלמה, המפתה, לשלוש שנות מאסר. יוסף ואשתו אסתר מצפים עדיין לגור דינם.

אזרח או זונה

חיי הנשואין של מול דרחי (18) החלו בגיל 9, עת השיאו אותה הוריה בתימן ל-נער בן גילה, במטרה להציל את יופיה הלא רגיל מעיניהם החמדניות של תושביו ה' מוסלמים רבי-הכוחות של האימאם. שנתיים לאחר מכן, כשעלתה מול ומשפחתה לישי-ראל אברו נשואין אלה את חוקם ובוטלו.

אולם הוריה של מול זכרו את הפתגם כי נשואין מצילים מחטא, מיהרו והשיאו אותה, תמורת מורה הגון, ליוסף דרחי (30), שחשק את דמי הכלה היקרים משכר עבודתו כפועל בניין. שש שנים נשאה מול נשואי כפייה אלה בדומיה, בהיותה בטר' חה שככה הם פני הדברים בעולם כולו. אולם השנה, כשעברו לעיר הגדולה יפו, ומול נוכחה כי לשאר שכנותיה בעלים כי גילן, החלה להתלונן: השיאו אותי פעמיים, פעם בגיל 9 ובפעם בגיל 12. עתה חפצה אני בעצמי לבחור את בעלי.

על בקשותיה לגס הגיב בעלה יוסף ב' מכות בלבד. השבוע, לאחר ריב נוסף בינה

הוצאת הד"ר שדיר ז ת"א, פל, 7355

מכתבי נאפוליאון

בעריכת פרופ' י. מ. תומפסון
בתקופת שלטונו כקיסר כתב נאפוליאון, כ-70.000 מכתבים. קובץ זה, שנערך בידי ההיסטוריון המפורסם תומפסון, מכיל שלש מאות מכתבים שנבחרו מתוך דבריו החשובים והמעניינים ביותר. נוספו עליהם הערות ופירושים קצרים כפי הצורך.

הערכת העתונות העולמית:

...פרופסור י. מ. תומפסון, שהגן אחד ההיסטוריונים הגדולים ביותר בני זמננו והגן המומחה לנאפוליאון ולתקופתו, הצליח להעלות דגם נאמן מתוך האגם הגדול של מכתבי נאפוליאון.
ניו יורק הראלד טריבון: "בחינת המכתבים היא מעשה ידי-אמן, זהו ספר שאינו מרפה מן הקורא זמן רב לאחר קריאתו.
ניו-סוויק: "300... מכתבי נאפוליאון המופיעים בספר זה, מוכיחים את גדולתו של האיש.
הארץ: "300... המכתבים הכלולים בספר, שיצא זה עתה, נותנים תמונה ברורה למדי מאישיותו של המצביא הגדול — נאפוליאון.
מחיר הספר 3.500 ל"י
להשיג בכל חנויות הספרים.

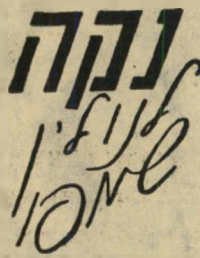

טקס הגרלת פרסי יום העצמאות של הועד למען החייל, יתקיים ביום ג', 31 במאי 1955. מכירת כרטיסי הזכיה בני לירה אחת, נמשכת בכל הארץ, עד ה-15 במאי 1955.

חדש ומוב יוחר

לכל סוג של שער: נקה נלולין שמפו, המוסיף לשערו חיות עט כל חפיפה חומרי הזנה חשובים, המעמידים את הזוהר ומעניקים לשער ברק של בריאות מזהירה.

בשפופרת הענק החסכונית השמפו האידיאלי לכל הסשפחה. המפיצים היחידים חב' נורית בע"מ

זה עתה הופיע

עלילות פרי מייסון מפענח תעזומת רצח

באותה הוצאה הופיעו פרשת צמרני הקטיפה התמרדותה של מיימי סטובר בקרוב תופיע פרשת רגלי המזל

מבחר גדול

מכונות חישוב וסיכום FACIT, ODHNER, ADDO, MULTO

מכונות כתיבה עבריות ולועזיות פורטבל ומשרד גם עם מרכבה רחבה המודלים המשוכללים ביותר

עם טבולטור אוטומטי ושוויים אוטומטיים

ZETA, CONTINENTAL...

ערכות מלאה ההספקה מהמחסן

למדו אנגלית LEARN ENGLISH

בבית הספר המעולה לשפות ק"ד י מ"ח, בניהודה 74, תל-אביב, טל. 20314. בימים א' ב' ג' (15, 16, 17 למאי) יפתחו קורסים נוספים למבוגרים מכל דרגות הידע, שיתקיימו בקבוצות קטנות, בכל שעות הבוקר והערב.
(2) קבוצות מיוחדות באנגלית להלמדי בתרסטר יטוריים ותיכונים למתחילים, מתקדמים והכנה לבחינות (הלימודים אחה"צ).
פרטים במשרד: מ-12 לפנה"צ, 9-4 בערב (פרט ליום ששי).

תרגום

האיש שפיקד בעזה

בהיותו צעיר נהג נאפוליון לחתום על מכתביו "ביואנאפארטה", לאחר מכן, עם השנים, הסתפק ב"נפוליון". אחר הלכה חתימתו והתקצרה ל"נאפול". לנאם. ולבסוף ל"נ". בלבד. לקיצור זה היתה סיבה חשובה: זמנו של השליש הלך ונעשה יקר יותר ויותר, ככל שהתרחבה קיסרותו, עליה שלט בעיקר באמצעי אחד: כתיבת מכתבים.

אין אומדן מדויק של מספר המכתבים שהוציא נאפוליון ממתח ידיו, או מתחת ידי שלושה מזכיריו להם נהג להכתיב את רוב המכתבים. חלק גדול מהם אבד וחלק גזו עדיין לפי ההשערה בארמון ברנאדוט, מלך שוודיה, שאשתו היתה אהובת נאפוליון. עד כה התפרסמו 41 אלף מכתביו, ומספרם הכולל בין 54 ל-70 אלף. בממוצע כתב אישוא נאפוליון 12 עד 15 מכתבים בכל יום בחמש עשרה שנות שלטונו.

מצנפת ומי קרח. כיצד הספיק נאפוליון לעשות זאת, תוך כדי ניהול קרבות וצנ"י שליטון אשר היקפם עלה על כל מה שהיה ידוע עד לאותה תקופה? על כך השאירו מזכיריו תיאורים מפורטים. לפעמים, כשלחץ העבודה גבר, היה המזכיר נקרא אל השליש בשעה ארבע או חמש בבוקר, מוצא את נאפוליון מחכה לו בחלוק ומצנפת לראשו. שעה או שעתים היה מקריא בשטף לשון ובמהירות שהצריכה המצנפת מין קצר נות לרישום הדברים ומילוי החללים הריקים מן הזכרון או ההשערה כי נאפוליון שנה שטיפסיהו באמצע הכתבתו או יבקשו מירי שים לדבריו.

קרב עזה. מערימה ענקית זאת של מכתבים, המשקפים את אישיותו ופעולתו ההיסטורית של גול השליטים שידעה האנושות, ברר הפרופסור ג'ון מ. תומפסון מאוניברסיטת אוקספורד, מבחר של 292 מכתבים וקטעי מכתבים אותם מסוגל לעכל הקורא הרגיל. הם כוללים אלפי פרטים אישיים מרתקים, כמו גם תוכניות קרבות ומדיניות. בחוכן: תכנית להקמת סנהדרין גדולה כלליהודית, או תה היתה נאפוליון בהסכמת הרבנים לנישואים אים אורחיים, ותיאור הקרב שניהל בארץ ישראל, במכתב שהוכתב במקדש הצבא ה צרפתי בעזה.

(מכתבי נאפוליון; י.מ. תומפסון; עברית 117 שחר; 332 עמודים).

מקור

הגסע אל העבר

בראשית ימיה התרועעה הספרות הישראלית הצעירה ברויטה אחרי זנב עצמה. בתיאור החתיות האנושיות הקרובות אליה ביותר, כיום, נראה שהחליטה לעשות קפיצה נועזת — אולי נועזת מדי — למרחקים הגדולים ביותר בזמן ובמקום.

לאחר הסנונית ההיסטורית הראשונה, מלך בשר ודם של משה שמיר, הוציא עתה גם יגאל מוסיונון מחזה היסטורי בשם **קמבזים**, בחל לו כרקע תקופה היסטורית מוקדמת יותר בכמה מאות שנים מתקופת המלך יגאל של שמיר. נושא המחזה הוא בנו הבתרימפורס של בורש מלך פרס, מבצע שיבת ציון של עזרא ונחמיה. בן זה, שנשא לאשה את אחותו מרואה למרות אהבתה לאחר, נזעזע כסירוף מלכות ישראל, מצדה להרוג אויבים ואוהבים כאחד, וסופו נופל קורבן ביד ליצני חגול, בפיו שם המחבר גם את דברי הסיכום הסליד סופיים שלו: "כתר תן לו, ומלוכה — ויורעל הסוב בבני תמותה... כי שלטון הוא רעל, כוח אלוהי, גורל, ובהיות אדם לכוח אלוהי, מסתבר לפתע עד מה דומה הוא לעצמו".

חילשתו העיקרית של המחזה: כל אחת מדמויותיו מייצגת יותר תכונה אנושית מאשר סיוס אנושי. המלך, קמבזים, הוא תאחת השלטון המטרופט. מרואה, אחותו ואשתו — האהבה הנאמנה והאמיצה. סרכספס, נכדו סר סי מקורב למלך — התנופה בעצמה, דארוס, שרהבא המתנשג במלך — המרי העולה בשלחה לגרדום. חגול הגיבן, ליצן החצר — חוכמת החיים העמוקה כים.

מעלתו העיקרית: לשון מצומצמת, מנוסה, האומרת בדיוק את מה שיש לה לומר, לא יותר.

(קמבזים; יגאל מוסיונון; סברסקי; 104 עמודים)

בעולם

גרמניה

אלוף משנה מורד

הרגל השחוראדום-זהוב התרומם בתורן. המיסדר דיגל את נשקו. ההמנון פרץ מן הסיות. עשר שנים אחרי שמרשל גרמני חתם על כתב-הכניעה, הפכה גרמניה ה מערבית למעצמה ריבונית. כאז, כן עתה. רמזו העיניים — אם כי הסיבה היתה הפוכה.

לא כל הגרמנים התלהבו עד כדי כך. קשה היה לשכוח כי ההמנון הלאומי עצמו מגדיר את גרמניה כשטח המשתרע. מנהר המחל (כיום בברית-המועצות) עד נהר המטס (כיום בבלגיה). מן האטש (כיום בדנמרק) ועד בלבט (כיום איטליה). גרמניה נשארה מבר

ממי

ענין של שומן

חרת. צבאות הכיבוש נשארו בשם אחר, כי אורחים. "אנחנו המדינה ה-49 (של אמריקה)" רטן השבוע חבר סוציאלי-דמוקרטי של הפרלמנט.

תזכיר מודי. כל עיד היה נדמה לכל הגרמנים שאין תקנה למצב, השלימו עמי, הצביעו בעד קונרד אדנאור, שהכניס את ארצו למחנה צבא-האמנה-האטלנטי. אולם לפני חורש התחכמו הרוסים הבטיחו להדי זיר לאוסטרית השכנה את העצמאות וה שלמות, תמורת איהתקשרותה עם המערב. הרמו לגרמנים היה גלוי.

מאז חלה מהפכה נפשית עצומה בגרמניה.

הפעם לא באה ההתקפה רק מצד הסוציאל-דמוקראטים, שטענו תמיד כי רוסיה תסי כים, לאיחוד גרמניה מחדש, אם יובטח לה שזו תישאר גרמנית. עוד יותר תוקפני היה הימין הגרמני.

את הסנסציה יצר אלוף-משנה פון-בונין, לשעבר ראש-המטה של גאון הסאנקים היינץ גודראן, עתה מנהל המסכיל (שאינו קיים) של הפיקוד (שאינו קיים) של הצבא הגרמני (שעוד אינו קיים). פון-בונין התפטר, מסר לעתון טופס של תזכיר סודי שהגיש למפקד דיו. התוכן: על גרמניה להקים צבא ניש ראלי ועצמאי, מחוץ לאמנה האטלנטית, שי יהיה כולו צבא-הגנה. מצויד רק בנשק הגנתי, לא לפחד את הרוסים.

לא היו סיכויים רבים כי האמריקאים יש בעז נחת רבה מלד טיפוחם, שהפך לפתע למעצמה החמישית בעולם.

ארצות-הברית

שכול את האשה

במרכז תשומת הלב האמריקאית עמדה ה חורש קשישה, שמנמנת וחיכנית. לא רק פוליטיקאים מקומיים הפכו ושבו והפכו ב סדר יומה של אשה זו, אלא גם על מדינאי חוק. מלונדון עד ירושלים, יכל מצב בריאור תה להשפיע השפעה רבה.

יומה של ממי דאוד איזונהואר, מתחיל כי רגיל ב-9 בבוקר, כשהיא פוגשת, לאחר ארוחת בוקר קלה במיטה, את צוה עובדי הבית שבבית הלבן, מתכננת יחד עמהם ועד סדר הפרחים באגרסלים. לאחר מכן עונה אשת-הנשיא, בעזרת מזכירתה, מרי מקפרי, על מאתיים-מאתיים חמשים מכתבים, ה נשיאים אליה מדי יום ביומו, בקשות, תלוי נות, ודבר-רשבה. חליפת מכתבים זו עורכת למעלה משעתיים. כשעות אחרי הצהרים מק בלת ממי פני משלחות ואורחים שונים.

את הערבים מבלה משפחת הנשיא, במידה שאינה מוזנחת למסיבה חברתית או מילוי חובות אחרת, בהסתכלות בטלויזיה או בסרט המוצג במיוחד למענה. כשזוכים הם לבר קור ידידים, דואגת ממי לשעשע את האורח חות במשחק הקאנאסטה, בעוד שהנשיא ו אורחיו הגברים משחקים ברידג.

קירוגרמים מעטים שש שומן. סר יום זה אינו עובר ללא תוצאות שליליות. בריאותה של ממי מתערערת והולכת, ושלא כנשים אחרות בגילה (58) משקלה הוא מתחת לממוצע המותר (65-70 ק"ג). משקל זה, שנשים רבות אחרות היו מקנאות בו, עלול, לדעת אישיר-המפתח במדיניות האמריקאית, להביא לשינוי כללי של מדיניות זו. הסיבה: איזונהואר המודאג ממצב בריאותה של אשת תו, מהרהר בפרשיתו מהזירה המדינית ב שנה באהרה, עלול לא להצני את מועמדותו לבחירות כנשיא. דבר העשוי להביא לנצחון הדמוקרטים.

כדור-הארץ

תיירות במערומיה

הממשלה הצרפתית דנה השבוע בפשרה מסובכת ביותר. מחנה הנודיסטים באי ליבי נאט, ליד חוף הריבירה המהנה נקדיט-משי כה לתיררים רבים, מושך גם את תשומת ליבם של מלחי הבסיס לקליעים מונחים הנמצא של האי. התוצאה: מספר קליעים טעו בדרכם, הגיעו לחוף הריבירה הסמוך, הניסו את התיי ריב. עתה מתלבטת הממשלה אם לאסור על קיום המחנה, להרחיק את התיירות מהאי, או להעביר מהמקום את הבסיס, להרחיב את הפער בתקציב המדינה בעוד מספר מיליונים פראנק.

ארץ עניה

עשרים ושלושה מיליונים ירדו מנכסיהם בשנת הכספים האחרונה בארצות-הברית. בעוד בשנת הכספים 1952 גבר אנשי כס ההכנסה, לפי נתונים האחרונים של הלשכה הסטאטיס טית, מס של למעלה ממיליון דולר מ-171 חקים. הרי בשנת 1953 הגיעו מספר משלמי המיליונים רק ל-148.

תוצאות משאל גלפו שנערך בחודש ה אחרון קובעות כי 58% מהבוגרים יצביעו בעד איזונהואר לעומת 41% בעד טייבסון. כל מועמד פרובליקאני אחר יקבל פחות מ 50%.

אני רואה כי למרות כל מה שדובר בתינו ישנם קוראים/ית חסרי טעם, הכותבים אלי לעתים. אני רוצה להתכתב רק עם בחור אשכנזי. לא אביע כאן את דעתי על גישה כזו, משום שהיא תהיה מאד בלתי אקדמאית — מכתבים מסוג זה שימשיכו להגיע אלי לא יוכלו כל טיפול והבולים, יחזרו לבעליהם.

חוש הומור

שני כטורנטים מן הטכניון הסבורים, מי שום מה, שחוש חומור מתבטא במכתב רצות כולו שניאות כתיב במכתבו (917/507), אומ רים כי על את היותם עסקים, הם מוכנים להאלי להחפנות להתכתבות עם שתי צעיר רות בנות 20-18, נילם המשתתף הוא 44, הם חובבים ספורט מוליקה והומור, ספרות, ריטוריק סלונים ואסילו עממיים (מה אתו ידועות?). רצונם הוא כי חברותיהן לעם תהינה בעלות תכונות דומות בתוספת מראה נאה, ומכוס מגורים בסביבת חיפה.

מיקאסו? — לא, תודה

ציור מודרני ומריאליסטי, מבעית את (917/508), יכן מוסיקה ככרה. את הסיבה לכך הוא מוכן להסביר בכתב לנערה בת 19-17, חנינית בעלת השכלה תיכונית ב בלתי סלונית. רצוי שתהיה חברת תנועת נוער חלוצית בעבר או בהווה. גם בתימשק לא תיראה, אשר לו, הוא בן 20 ובעל נטיה הומניסטית.

לא יפה, אבל...

(917/509) איננה סובלת מחוסר חברה, היא משוט אוחבת להתכתב ולא פחות מזה לשוחח בע"פ. היא בעלת השקפת עולם דתי, בוגרת ב"ס תיכון המתכוננת, כאחד הרים לעשוק בהוראה, לא מכבר נפרדה מאביה ה-17.

היא מוכנה להתכתב על כל נושא שרש ל אמות, שואי אמנם מתכתב אולם בעלת מושג צר בשחמית, אלא אם כן יואיל החבר לעם לפקוח את עיניה. היא בדרך כלל נערה רצינית ומסויסה כי איננה יפה בסובו המי קובל של המושג, אולם נכבלת. על הכחוז להיות לפחות כישלש שנים בוגר ממנה.

אוהבת ציור?

חיל צעיר בן 17, הנראה לי סימפטי ביותר ממכתבי (917/600) מספר שהוא הסד. חומור נושא ספרים, בעל כורחו, כל זאת משום שי אחרי בחינות הבגרות התפרדה כל חבילת חבריו שהלכו לצבא והתפרדו בכל הארץ. על כן, בכל פסם שהוא בא לשבת הביתה (וחיפה) הוא יוצא לכד לטייל, חולד לקולי נוע, או סתם משתעסס. הוא סבור, ובצדק, שלחיו יהיה הרבה יותר תוכן אם תהיה לו חברה להתכתבות אותה אולי יכיר פנים אל פנים באחרית הימים. עליה להיות בת 16-17 בעלת השכלה מתאימה (למה בדיוק התכוון אינני יודעת) ואם היא חובבת ציור או רדיו (אפילו זמרת), יהיה בכלל מרואה.

השאר — נורמלי

הנערה בת השש-עשרה (917/601) בעלת שם תנכ"י נחמד איננה רוצה לומר מהה אולם לא בבחנה, אפי מוכנה לרמוז ששמה כסם אשור של יוסף (וסף) שאני מציינת בזה, היא לאקונית מאד. כל מה שהיא מספרת על עצמה הוא שהיא נבונה, חובבת ספרות, נורמלי בהחלט. היא רוצה להתכתב עם צעיר נאה הומעה, ובעל השכלה תיכונית-מקצועית.

מה אנחנו, כלבים?

(917/602) כותב לי: "האם אני, יושבי הספר, הבורים, במערכה נגד מיקוש, רצח וחבלה מצד הפורעים המצרים, או שיש לנו עורף בקרב הנוער העיריני?" כדי להתחב ככר, רצוני להתכתב עם נערה בת 18.5 בעלת השכלה תיכונית. הוא חבר משעשסר בן 21 ומתעניין בכל השטחים החל מסוליסטיקה וכלה בתנ"ך, (ואו להיסד, כריצונכו).

עז מארקס וקאזאנובה

הוא בן 21, מאד שמאלי, לרבריו (917/603) חבר חונדרמטי וכותב מיליונים, רצוני לי להתכתב בכתב עם נערה בת 19-16 בעלת חוש הומור ודעות שמאליות (אמיתיות, תי דורש). נושאי ההתכתבות: פילוסופיה, תי אפרון, אמונות, מוסיקה, השאלה הלאומית של עמנו ו... האבה. (917/603) אולי תשלח לי העתקים מן ההתכתבות? זה מתחיל לסקרן גם אותי. אלמלא היית נוקטת כלל שלא לי להתכתב עם קורא, וזוהי מחשבה, משום כרי לראות כיצד ייראו מכתביו.

כמה גרדית?

אחוב: — לא, אל תדאני, לא אומר לך כמו לשאר, שבמקט טכני הרבר ששערת בנילד תתאחב (אם אפשר לקרוא לזאת כד) בנבר קשיש. אומר לך דבר אחר: מה תהיה הנשגת כאשר יבחיך נושא אחבתך בפניו המסמיקים, יצבט את לחיך ויאמר לאמא! במת נלה! אני זוכר אותה ב חיתולית! ויתן לך עצות להתנהגות טובה. חתובה מוטב שתפני את עיניך היסות לבני נילד.

על כל הסתים אלי ככל עניין שהוא, לצרף 600 פרו פה כבולים.

הפסטיבל בקאן

(המשך מעמוד 13)

בלי עזרת שקספיר, אולם שריו, שונאי הי-
אמנות, מוסרים אותו לטיפול פסיכיאטרי
— עד סוף הסרט.

בהצלחה הגדולה ביותר זכה היום דוקה
סרט דוקומנטרי: איי-האש, המתאר את הי-
התפרצות האחרונה באריהנעס סטרומבולי.
הבמאי הצעיר, היטוריו דהיסטה מסמק
כמו הרגע של שמע התשואות הסוערות, נמ-
לס מן האולם דרך פתח צדדי. כל המבקרים
האמנותיים חתומים לו גדולות.

★ ★ ★

4 במאי 1955

המשולש המשפחתי

חבריהשופטים השתעמם היום במקצת:
מארסל פאניול ואיוה מיראנדה הצרפתיים,
ליאונארד מוסלי האנגלי, וליאופולד (תק-
חוטם האחרונה) לינדברג השווייצרי אינם אוה-
בים סרטיאהבה מתקתקים.

סרטיאהבה הראשון של היום היה סוף
הפרשה האנגלי, המבוסס על ספרו של גרא-
האם גרין. הסרט עוסק במשולש המשפחתי
הקלאסי, אולם תפקיד המאהב נמסר דוקה
לאוהבים, ומובן מאליו שאלוהים מצליח —
לא בלי לסבך את המצב עד לזוועה. אף
על פי כן הצליח הבמאי, אווארד דמיטרק,
להעלות על הכד כמה סצינותאהבה מוע-
זעות בהשתתפות דבורה קר וואן ביהנסון.

במשך היום דומה היה כי מאחורי קלער
הפסטיבל לא תהיה כל התפתחות מיוחדת.
אפילו הסיכסוך בין הנהלתהפסטיבל לבין
המפיק היפאני מאנאטה (הנטיכה 10), ש-
התמאר קבל עם ועדה בשנאתו לצרפתים,
חוסל, לאחר חילופי עשרות מברקים בין
פאריס וטוקיו. אולם לעת ערב התפוצצה
פצצה: מחאה גרמנית גרמה לקיצוץ סצינה
שלמה מתוך גבעה 24 אינה עונה, שהוצג
לפני שלושה ימים. הקיצוץ נשמר בסוד,
ואלה שלא ראו את הסרט במלואו (בתוכם
גם אני), לא הרגישו בו. הסצינה שהושמטה:
פגישתו של הפלמחניק (אריה לביא) עם הי-
קצין הנאצי (עוריה רפפורט). העתונאים —
וביחוד הצרפתים — מלאים זעם. כנראה ש-
רגישותם של הגרמנים לנאציזם גדולה לא
פחות מרגישותנו לאנטישמיות.

★ ★ ★

5 במאי 1955

מסע מסביב לעולם

תוכניתהיום של הפסטיבל הזכירה לי
מסע מסביב לעולם: במשך שעות ספורות
זכינו לראות סרטים בראזיליים, אוסטרליים,
הודיים ומצריים.

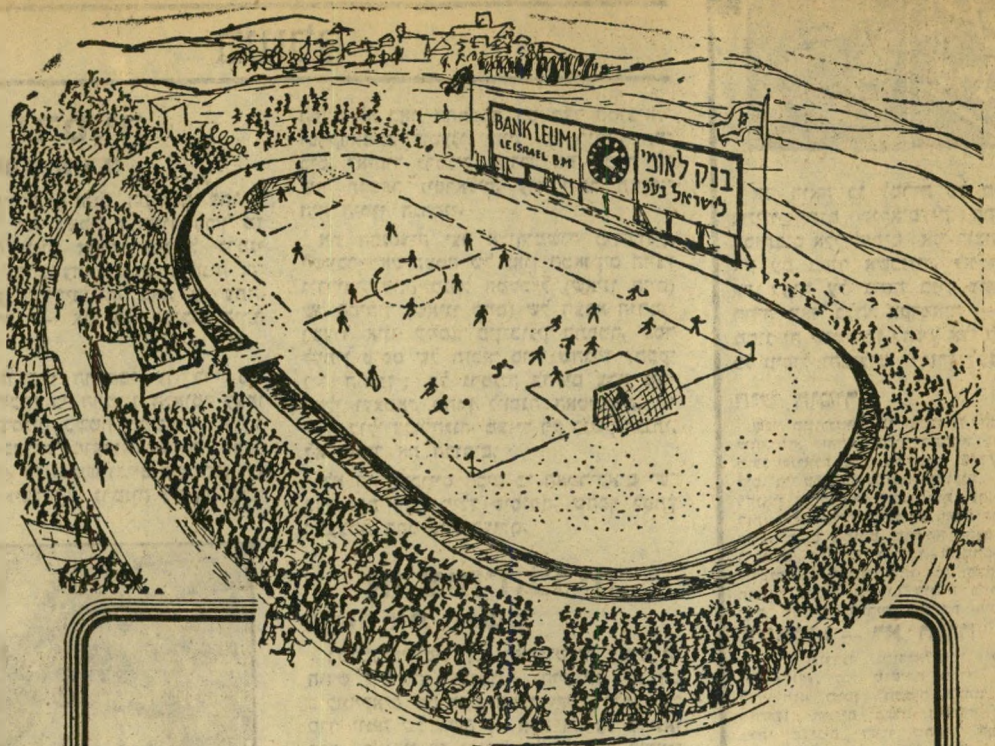
הזוכה במירוץ העולמי היה הסרט הי-
בראזילי, חסרהעלילה, הסאמבה הפאנטאס-
טי. אנו רואים בסרט זה מלחין בראזילי
(אמיתי) יושב ומחבר סאמבה חדשה בהשראת
נוף מולדתו ויושביה. ככל שנוצרים הצלרי-
לים במזחו של המחבר, כן מגולל הנוף לי-
עיני הצופים. העריכה, הצילום, חזרתה-
חיים המפכה למלוא אורך הסרט מעידים כי
הבמאי אינו אדם רגיל.

ואכן, ז'אן מאנון איננו ככל האדם:
הוא אחד העתונאים והצלמים הגדולים ביי-
תר בעולם. הוא הוא שהצליח להנציח את
קפיצתהממות האחרונה של רקדןהבאלט הי-
רוסי, ניוזינסקי — והוא הוא שצילם את
הזוג הינדנור ימים מספר לאחר שחיתר
אריאדו על כתרהמלכות האנגלי.

הרפתקאותיו של מאנון בעת הסרט הי-
סאמבה הפאנטאסטית לא נפלו מהרפתקאותיו
הקודמות. הוא עצמו ירד למכרה עמוק
וגבר אחרי צידו כבד למרחק 12 קילומטרים,
כדי לצלם סצינה בת 30 שניות. עוזרו הי-
ראשי, צלם העתונות פרסין (זה שהסרית לפני
שנים מספר את האודיסיאה הימית של רבי-
החובל קארלסון), נעלם למשך חודש וחצי בי-
יערות אמזונייה. הביא משם כמה סצינות
נהדרות. עוזר אחר שלו, ראלף בוגו, שי-
צילם את מרבית הסצינות העירוניות, הש-
תתף ככתב צבאי במלחמתהעצמאות הי-
ישראלית, ספג כדור בזרוע וארבעה עשר
רסיסי פגז מרגמה בכל חלקיגופו.

עתה ישבו שלושת ההרפתקנים באולם וי-
חיכו לגורדיננס. עצבנותם היתה מיותרת:
התשואות הסוערות (בהן השתתפו גם הי-
שופטים) העידו כי היה זה אחד הסרטים
הטובים ביותר, שהוצגו עד כה.

בערב ערכו המצרים מסיבה מצומצמת
לרגל הצגת סרטם הייט, או מוות. רציתי להס-
תנן לשם, אבל שומר-הסף המשושם דרש
ממני להציג את תעודותי. פשוט לא היתה
לי ברירה אלא להסתלק.

בשרות הספורטאים
שעוני הבנק
באיצטדיון רמת-גן
ובמגרש הפועל ביפו

בנק לאומי
לישראל בע"מ

★

גלידה
תלמה

ביתי, קל להכין - וכל כך טעים!

נירות עטיפה - נירות עדרו!

בי עבור עטיפות ניקי מקבלים סרטים
ככל חנויות המכולת. המורת 10
עטיפות מקבלים אריה אחת של
אקא ילי ותמורת 25 עטיפות. לפי
בחירה צנצנת דבש או ריבה של
אקא.

תענוג ממש להשתמש במקלון הפלא
ניקי: טוב לכביסה, לכלים, לנקוי
הבית ונוסף לזה מקבלים מתנות
יפית.

ניקי תוצרת נקה
המפיצים היחידים: אקא

אויכי הנוער

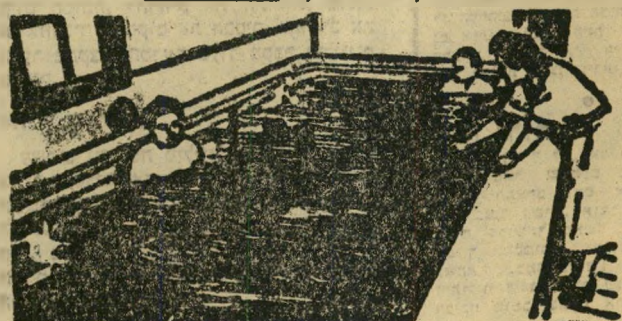
מחלות המין

מאת הד"ר מרדכי זירמק

היש לך כאבים...

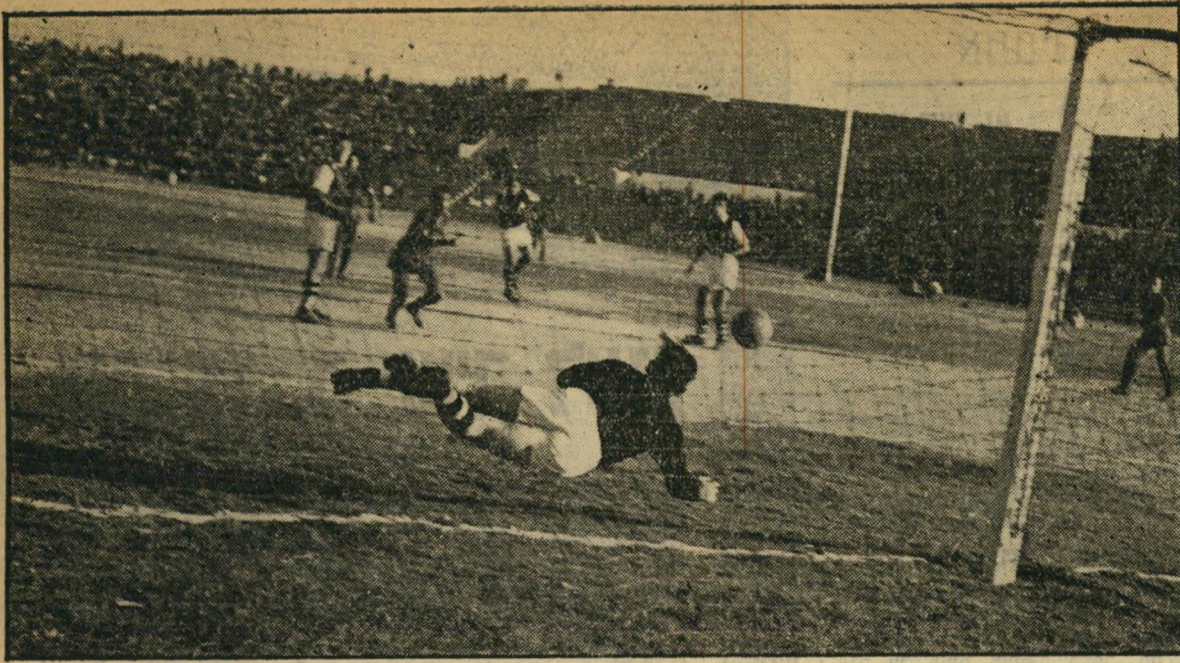
בגב, בברכים, בכתפיים או בפרקים?

"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495

בריכות
מי-מרמא
חבישת בוך
כמו
בקרמבר
וישי או
מכריה

כמו כן אמבטיות ערבול (Whirpool bath) / חדר זיעה טורקי /
מחלקה מיוחדת לאיכושור ע"י התעמלות רפואית, מסג' וריהביליטציה
חמוט היחיד מסוג זה בארץ / מחלקה לסובלי רוי, שיום
המוסד מתוח עד ע בערב

ההתרגשות שעוררת בואה של קבוצת ה' כדורגל הברזילית אתלטיקו הביאה קהל רב (20 אלף צופים) למשחקה הראשון באצטדיון הרמת גני נגד קבוצת מכבי תל-אביב. ה' התרגשות פחתה לאחר משחקה הראשון של הקבוצה, שגילתה יכולת טכנית מרובה, איך ובה את הקהל, במשחק איטי במקצת, חסר רוח-לחימה, בפני יריב שלא גילה התנגדות מרובה. התוצאה : במשחקה השני של את- לטיקו, נגד הפועל תל-אביב, במגרש הפועל יפ', הופיעו 12 אלף צופים בלבד, התאכזבו גם הם מנצחונה הקל של הקבוצה האורחת (0:4).

במשחק הראשון נגד קבוצת מכבי תל- אביב, הראתה הקבוצה המארכת, אלופת ה' ארץ, אולתרני מוחלטת. היחידים שבלטו על המגרש היו רבינוביץ ויהושע גלזר, אר- חו שמרו המגינים הברזיליים בשבע עיניים. הכשילו בהרבה את משחק קבוצתם : שמואל ישראלי וצבי סטודינסקי.

התקפות האורחים הסתיימו בדרך כלל בקו ה-16, משם בעטו בעיטות חדות ומדויקות, ששלוש מהן הפכו לשערים.

בתחילת המחצית השנייה של המשחק, נמנעה ברגע האחרון שערוריה כדורגלנית מקצועית. הברזיליים בארצם לוחק בכדור המיועד רשמית למשחקי כדור-סל (בגלל קלותו), ניסו להגניב כדור משלהם בתחילת המחצית, לאחר שבפתיחת המשחק סרב השופט לאשר את כדורם. לכשתתגלה

במעט ו'. השחקן הברזילי עובר את בלמי מכבי, מתקדם אל השער, בועט בחזקה. השוער מונק, מצליח להדוף את הכדור בקצות אצבעותיו. השער ניצל, זמנית, אפשר להרגע ולצפות להונקפה שניה, שהיא לא תאחר לבוא, אם לדון לפי הקצב המסחרר של הברזילאים.

מימיה עשוי הכדור

מגומי ו' - פענו אנשי אתלטיקו: מעור ו' - התעקשו האכזבים ושיכנעו זאת השופט הגהסס

השער השני. חלוצה של קבוצת אתלטיקו מתעה את שוער מכבי תל-אביב, אברהם בנדורי, ומבקיע את השער השני לקבוצתו.

המעשה, הפסיק השופט את המשחק, המשיכו רק לאחר שהציר הברזילי התערב בעניין, שכנע את בני ארצו להמשיך ולבעוט בכדור הישראלי בכדי-התנועה.

במשחקה השני שלטה הקבוצה האורחת משך כל המשחק, על מגרשו של היריב, ה' פועל תל-אביב. בלהטוטים טכניים המתזמרים באחדות, כמעט ולא הרשו האורחים לירי- ביהם לגעת בכדור. המשחק המקצועי, ביחוד בחצי הראשון של המשחק, צד את עיני הצופים בנקיונו הטכני ובדיקנותו. חוסר יריב מתאים, אפשר לכדורגלנים הברזיליים להדגים את תורת משחק הכדורגל כפי ש' היא כתובה על הגיר.

הפועל, שגייס במחצית השניה את חלוציו העקריים שנכשלו במחצית הראשונה בהת- קפיתיהם, להגנה, הפסיד בכך את ההזדמנות לנצל את העייפות שהשתלטה על האורחים בפרק זמן זה.

היה מה ללמוד ממשחקם של האורחים — זאת הרגישו לא רק הצופים שחוו במש- חקים מעל קרשי הטריבונות, אלא גם שחקני הקבוצות היריבות, שאורחיהם כמעט ולא השאירו להם מה לעשות על המגרש.

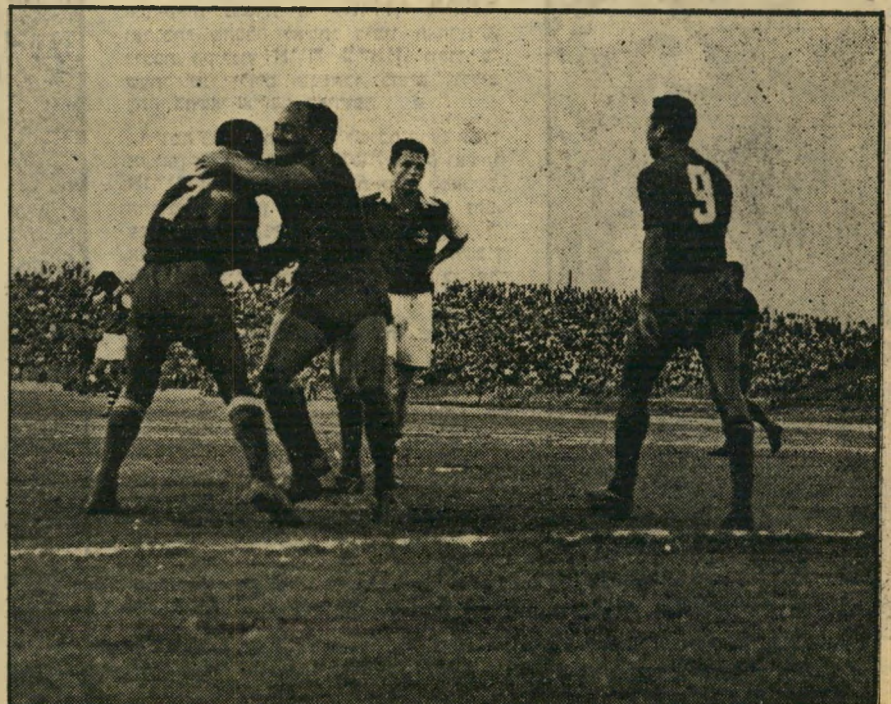
אחר שני המשחקים גוכת קהל חובבי ה' כדורגל באיזה ירידה נמצא ענף הכדורגל. שתי

רוצים כדור גומי ו'. עוד רגע והכל יתפוצץ. שחקני אתלטיקו מסרבים לשחק בכדור ישראלי, הסכסוך מחוסל בהתערבות ציר כראזיל

הקבוצות מכבי והפועל תל-אביב שהיו תמיד כפקים ראשיים של שחקנים לנכחתת הלאר- מית, הוכיחו בעליל, כי משבר חמור פוקד את קבוצתיהם. גם בקשתם של חברי הנהלת הפועל תל-אביב לאחותה בפית' לחזק את הרכב הפועל לא נשאה מרי ובנמקם את תשר בתם השלילית אמרו חברי הנהלת הפועל פית' : תנו לנו לשחק ואנו נצרך אלינו כמה משחקני הפועל תל-אביב.

אולם הקהל שבא לחזות במשחקה השני של אתלטיקו, היה מאוהדי מכבי יפו, אשר עדיין נטר איבה לשופט בן-רובי, על שיפוטו החד-צדדי, לפי דעתו, במשחק קבוצתם נגד הכה תל-אביב, לפני כחודש ימים (העונם הזה 914). בעלות השופט בן-רובי על המגרש הוא זכה לקלחת של צעקות בוז, מאלפי היסור- אים אשר באו במתכוון להפגין את שנאתם לבן-רובי. לעומתם העיר השופט בן-רובי : השחקנים האורחים התפלאו למשמע אוזניהם בחושבם כי נעשתה קנוניה בקשר לשיפוט. אולם האירחים נוכחו עד מהרה כי ועקות הבזו היו לשוא. לאחר המשחק ניגשו ראש הקבוצה הברזילאנית ומאמנה, לשופט בן- רובי והודו לו על שיפוטו המוצלח. הפעם יצא בן-רובי את המגרש, כשהוא מלווה תשואות אהדה מצד הקהל הרב אשר מלא עד אפס מקום את מגרש הפועל ביסו.

• הפועל פתח-תקוה נמצאת בראש טבלת הליגה לאחר שגמרה את הסיבוב הראשון ללא הפסד.

שער ו' שער ו'. עוד שער לטובת האורחים. לשמחה אין מיצריה. (התמונה מימין) מבקיע שער הנצחון ראוי אפילו לקבל נשיקה. שחקני מכבי מורידים את הראש. ההפסד בטוח. נתור, (התמונה משמאל) מכת ראש מצויינת, שהשחקן הברזילי גילה בה זריזות וגמישות להפליא.

שכרול שכיני

בתל-אביב, פרוצו כמה עולליפרס לחנות למכשירי חשמל של יהודה קירשנבויס, הבר א' רדיו, שנקנה אצלו לפני ימים מספר, טענו כי אינו משמיע פרסית, דרשו לתת להם רדיו אחר, שיכיל פרסי קטן, שובעו כי מק' לבי רדיו אינם מכילים בני-אדם רק לאחר שהגיע למקום משמר-שוטרים.

האדיבות מחייבת

בתל-אביב, עצר נהג דן את האוטובוס מחוץ לתחנה, פנה אל הנוסעים בנימת הת' נצלות: "סילחו לי שאני מפנה אליכם את גבי".

השחור והאדום

בקיבוץ בית-גוברין, בישר העלון המקומי בשמחה כי ההשלמה החדשה של ילידי-הארץ שהגיעה למקום סיפקה לקיבוץ לא רק צייר ואקורדיוניסט, אלא גם כמה אדומי-שיער שלא נמצאו קודם לכן בין החברים הוותיקים, יוצאי תורכיה.

א' משוגע יותר

בתל-אביב, הבחין משמר שוטרים כאדם שהציל אדם שני מהתאבדות, גר אותו מתוך הים, חקר את המציל, גילה להפתעתו כי גם הוא וגם המתאבד נמלטו ממוסד לחלירות בירושלים.

תאנת אדם

במושב מרגליות, בגליל העליון, התחילו המתיישבים, עולי עיראק ופרס, לספל במסר רות במטעי התאנים המזונוחים, לאחר שהכ' ריו אחד מוקני הכפר כי כל אשה המרבה כאכילת תאנים יולדת בנים רבים.

מטע התאבדות

בניירורק, קיבלו פקידים אמריקאים את פניו של קצין צבא לבנוני, האחראי לתחבורה העירונית בבירות, גילו ששמו סרן יוסף חאראקירי.

הסכנה נמנעה

במיניאפוליס, ארצות הברית, מיד לאחר שקיבל את תעודת הרוקטוראט על מחקריו כיצד להילחם במחלות זיקנה ולהאריך חיי אדם, מת אלפרד ג'י בקרס (32) משכב-לב.

יש'בת חלוצית

בתל-אביב, הודבק באוטובוסים של דן ה' כרוז המסא'י הנושא את תמונת בי. בי. והסיסמה חזית חלוצית בדיוק מעל לכתובת 5 מקומות ישיבה.

מאמן שחייה קיפוט
15 קילומטר מדי יום ביומו

פסוקי השבוע

הפסוק משה שמיר, כתשובה לשאלת כתב על המשמר מדוע אתה מצביע בעד מפ"ם: "כל היהודים הגדולים בהיסטוריה היו אוסוויציונרים".

זמנים, יומון הפרוגרסיבים: "מה בין לפני הבחירות לאחריות? לפני הבחירות הקירות מדברים אליך. אחרי הבחירות — דבר אל הקירות!"

ג'ואהרלנד ניהרן, ראש ממשלת הודו: "את כל ספרי העיקרים כתבתי בכית-הכלא. אני ממליץ על הכלא כמקור השראה לא רק לסופרים, אלא גם למדינאים".

ש'לום מחרז (ראה רפורטזיה) לאחר ש' נמסלה ללא כל נימוק, רשימתו לבחירות למועצת סועלי-הספה, שנקראה למען הציבור: "מה שלא יעשה השכל, יעשה הרוב!"

המטרה: צניחה

את השבת האחרונה לפני שעת האפס של הבחירות להסתדרות בילה ב'י. ג'י. במרומים: לאחר נאום בפני 50 אלף מאזינים בחיפה, עלה על מטוס מטופס סייפר, סס אתו ואחר כך נסע לשדה-בוקר, בו הוא רשום ברישמת הבחורים.

אולם בטיסה זאת לא היה די לספק את שאיפותיו האוויריות של ב'י. ג'י. שהודיע כי יש ברצונו ליהפך עוד לפני הבחירות לצנחן, כדוגמת כל המפקדים הגבוהים ב' צה"ל. "אכרר עם הרופאים", אמר, "אשמע (את) דעתם, אם מותר גם לי להירשם לקורס צנחנים כדי לקבל כנפיים".

בינתיים לא שכח ב'י. ג'י. לחלק שבחים ל' קודמו המתמסר פנחס (מהגוני) לבון, אותו כינה בהרצאה בפני כנס בסחוני "ה' אשם העיקרי" בהרחבת ציונו של צה"ל, קבע בו במקום שם חוש למטוס על-קולי מתוצרת צרפת: "מר' לבון".

השאיפה: השתלמות

בהכנות אמנותיות מיוחדות שקע תיאטרון אהל: לקראת הצגת המחזה אלדוראדו, חיבורו האחרון של יגאל (קמביס) מ'י-טינזון הון בחייהם של ילדי-המקרה, שכרה ונהלת התיאטרון אולם סמוך לקפה אלדוראדו היפואי, בו יערכו השקנים את חזונו תיהם בהורכת הבמאי מנחם (זהירות, ס'י בוב מסוכן!) ג'ולן בקירבת-מקום לרקע ה' האמיתי של המחזה.

בהשתלמות מסוג אחר עסק שחקן האהל בהיר-השיער אורי (הדגן הוא ירוק) לוי: לקראת ביצוע התפקיד הראשי במחזה תה וסימפאטיה למד לפרוט על גיטרה.

מצליח פחית בהשתלמותו (לדבריו): שג' ריר צרפת בישראל פייר אויזין ג'ילבר, שזכה בקרב הסגל הדיפלומאטי לתואר אלוף העברית. התאונן השבוע גילבר: "אינני מצליח להתקדם בידעת השפה, כי האנשים בישראל נוהגים לדבר בשגיאות".

התרוצה: צעצוע

שמועה שמצאה לה מהלכים בעיתונות ה' אמריקאית מוסרת כי לאדולף היטלר ואהובתו שהפכה לאשתו בימיו האחרונים, כוכבת הקולנוע אווה בראון, נולדו ב' שעתו שני ילדים שנשארו בחיים וגדלים עתה בחשאי אישם כאירוסה.

תרומה משעשעת נשלחה לשוכת-הרעב למען נישואין-אורחיים, הצייר משה ברק ואשתו אוריה עלי-ידי אלמוני, כאות אהדה למאבקם. התרומה: מוצץ לתינוק ענוד בסרט זהב, עטוף בתשע עטיפות, בצירוף פתק: "ל' אוריה ולמשה ברק — מיקומה על חשבון מתנת-נישואים, בתוספת אלף איחולי ע'י אושר!!!"

אלפיים וחמש מאות הצופים שנהרו ה' שבוע להרצאתו של הרמן (הסדר על הקיין) ז'וק בבית ציוני-אמריקה, תל-אביב, מצאו לפניהם גבר שתורשער, אהוד, שהסביר ב' עברית מדוע אינו מדבר עברית, המשיך באדיש מדוע אינו מדבר אידיש, המשיך באנגלית ("כי זו הסחורה בה אני סוחר!").

על התרשמותו מסר גם אורח אחר — הפרופסור (לשחייה) רוברט (ג'וב) ק'י-פיט, שבא מאוניברסיטת ייל להדריך את שחיני ישראל, אמר על שחייתה של אלופת ישראל שושנה ריבנר כי היא שוחה מצויין, אולם כדי להשתלם עליה לשחות 15 קילומטרים מדי יום ביומו.

* זכר למלה מיסטר, הדומה לשם המטוס.

ישיב חיה

HAIFA CURIER

יוסף מדבר ישיב לענין

יום ו' 6.5.55

המזרחית ש' חש' בוע חיה יוסף אובו בן ה'16, פועל ב' בית חרושת למוצי' רי טריקו, שנמסר ל' חיפה כדי לכוות את סוף-השבוע ב' חברת ירדנים. רבי ריו: "אין הרבה מה דומה — הישיר מביא אותי למחוזי' חפצי במהירות ר' כדי עיכובים. אידו היה בו משחו שאי' נו בסדר, הרי לא חיייתי משתמש בו דנסיעת, לא כן?"

יום א' 8.5.55

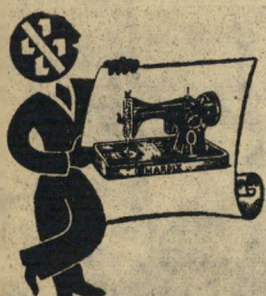
אתה, אחד מאלפי הנוסעים מדי יום בקו הישיר מתל-אביב לחיפה ומחיפה לתל-אביב, אותו מקיים אנד בדיקנות, נוחות ומהירות, תוכל גם כן לזכות בסרטי הויהוי. לנוסע הראשון בתמונות שלמעלה שיבוא ויזהה עצמו במערכת העולם הזה, תל-אביב, רחוב גליקסון 8, יוענק פרס של 15 ל"י במזומן. השני בתמונה יזכה בפרס של עשר ל"י במזומן.

גם דוד חשמלי "יואל" וגם מכונת התפירה "מרדיקס"

תוכל לרכוש באמצעות

א. א. בתשלומים לשנה

סרטים : במשרדנו רח' אחד העם 11

מרדיקס

יואל 1955
במשך
24 שעות
מימי חמים

מרתיה ומכבסת

תוך כמה דקות לפי השיטה היעילה והחדשה בעולם של

"טורכול"

מחירה — 285 ל"י בלבד

(כולל מ.מ.)

מיוצר ע"י מ. ו. בע"מ

מפעלי מתכת

תל-אביב

נקסטו

מכונת הכביסה האמריקאית

שים לב!

מזג האוויר כיום יפה.

ולנופש בודאי תצא.

אולם זכור דבר אחד

לצלם זה מאוד נחמד.

ואם מצלמה אתה קונה

רק אצל

פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החלוצים 23

בית ספר תיכוני בביתר

זמננו לבחינות הבגרות בביתר ובזמננו הפנוי, בהדרכת חלוצי שיטת החוראה בכתב בישראל.

היודות ל-25 שנה נסיון בהוראה, יש לאל ידנו להכשיר כראוי ולהבטיח את הצלחתך המלאה בבחינות הנערכות מטעם מחלקת החינוך.

הנחות גדולות לגרשמים, גם משך חודש אפריל

סנה מיד לקבלת המדריך המקצועי המכין לקראת

בחינות מוקדמות בחינות בגרות

אשר יסופק לך חינוך וללא כל התחייבות אל :

המכון העברי להוראה והשכלה בירושלים

רחוב בן יהודה 2, ת.ד. 1259

מיסודו ובפקוחו של

המכון העברי

משרדי באיכ

תל-אביב : שד' רוטשילד 15

חיפה : רח' הבנקים 5

נתיב : רח' הרצל 19

נצרת : רח' כאנוק 28

נא לשלוח חינוך את המדריך לקורס

שמי

כתבתי

4217

איטליה לחם. אהבה והתחרות

עם הודעותיה ההולכות ותוכפות של סיל-באנה (אנה) מנגאנו על מרישתה הקריבה מן הבד, החריף החורש המאבק בין שתי נערות הנוהר הראשונות במעלה של הקולנוע האיטלקי : גינה (לחם, אהבה ודמיון) ולולמבריי גינה וסופיה (אידה) לורן.

המאבק בין סופיה הצעירה (20) לבין "לור" המבוגרת ממנה בשש שנים החל עוד בדצמבר 1954, כאשר הוצגו השתיים בפני מלכת בריטניה בתאטרון המלכותי הלונדוני. גינה הופיעה בשמלה צנועה, מתוצרת שוברס הפאריסאי. סופיה חיללה שערוריה קלה בהיטעם בשמלה עמוקת-מחשוף, מתוצרת כריסטיאן דיור, מעוטרת ברכידי יהלומים דומה לרכידי שנינה המלכה. התוצאה : סופיה כבשה את כל כותרות עיתוני לונדון.

השלב השני התחולל באיטליה. עת גיסו השתיים לסחוט שבחים מפי המפיק ויטוריו (נט במילאנו) דה'סיקה, הסתיים בתיקו : זה סיקה אמר כי גינה היא "בחורה טובה ושח" קנית מצויינת", וכי "סופיה היא שחקנית מצויינת ובחורה טובה".

תחייבת האחיבת האחרונה

קבוצה חייכנית זו של מועמדות לתואר "מלכת החיוך" צולמה השבוע ברגע עצבני למדי : המועמדות המתווכחות דראיונותיהן האישיות עם חבריהן השופטים. בסוף השבוע יחייבו שלוש מועמדות חיוך של ממש — בשיווע ברכים מי מהמועמדות נבחרו למלכת החיוך ושתי סגניותיה.

בשבוע שעבר חל שינוי מכריע בתוצאות : גינה דרשה סכום אסטרנומי של 300 אלף לירות, תמורת הופעה בשלישי בסידרת סרטי לחם ואהבה. דה'סיקה עשה כמה חישובים פשוטים, מסר את התפקיד לסופיה לורן, שביקשה פחות. שם הסרט החדש, שנקבע השבוע : לחם, אהבה ודונה סופיה.

בקצרה

גיבולו וגיבולטה שלוש מ סטוריו הקצרים של מוהם במתכונת שלישיה ורביעית.

גיל האהבה. או מה מתרחש כש נערה (צרפתית) נכנסת להריון והאב אינו מבוגר בהרבה מן התינוק.

שטר בן מיליון. או איך לחיות ברחיקה על ידי נסנוף שטר משושה-סמטות בסניהם של הטפשים. ריגוריו סק.

בין צוקי תהום. סינמסקופושר על אודות דייגים יוונים בפלורידה. תמונות תת ימיות מרהיבות. אבל לא יותר מזה. סרי מור.

השגיון הנסלא. דמעות, הקרבה עצמית וחיי מותרות באחד הסרטים המסור ששים של הדור.

* שנוצר על ידי מחזאי סקוטי גיימס (המשרת והלורד) בארי במחזה הנושא שם זה.

העולם הזה
מאת **על**
לכבשה חמש רגליים
פיטר סן

סרמים

כוכבות בחייהן הפרטיים

אנו הנשים הוא סרט איטלקי אפיונרי על אודות כוכבות וסרטי-כוכבות. סרתי הי כוכבות מוכילות כצאן לסבח אל אולפן טיטא-נוט, רומא, למכתב-יד. מתוך עשרות המועמדות נבחרות שתיים, לקחת חלקי בסרט אנו הנשים שבו מספרת כל אחת מארבע כוכבות פרק מתולדות חיי עצמן. אלא ששתי הנבחרות אינן מופיעות כלל בארבע האפיונדות של אנה מאנאני, אינגריד ברגמאן אליזה וואלי, איוה מיראנדה. הראשונה מתאבחת עם נהג מונית, השנייה מצפינה תרגולות ב"מזוזה" השלישית נמלטת — ומגית מאד — מזוועותיו של מפיק לזרועות נהג קטר, והרביעית מצטערת על שאין לה ילדים. לא כל האפיונדות שחת באיכותן ; אחדות רעות, בעוד שאחרות רעות מאד. בגלל הסיבה הי עשוטה ששחקניות קולנוע עלולות להיות מעוניינות על הבד — בתפקיד ; אבל בחייהן הפרטיים הן לרוב משעממות עד מוות.

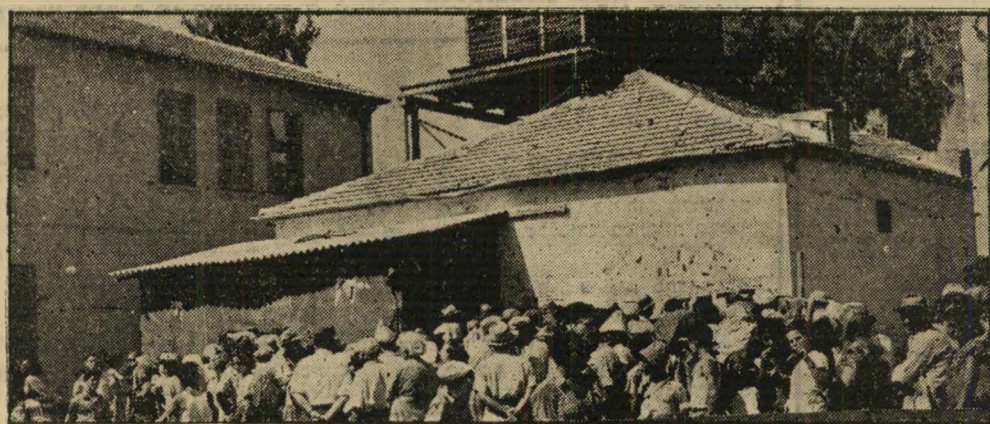
מינדרל כפול 6

לכבשה חמש רגליים נסב ספור המעשה על אביהם הזקן (פרנגול) של חמי שיית בנים : אליו (פרנגול) בעל מכון כינר לאומי ליופי, ברנאר (פרנגול) רב חובלה של

בימים ההם

שרים ציונים כלליים במעשלה

בימים ההם — כאשר הציונים הכלליים לא שותפו בהנהגה עמדה הארץ על עברי תהום. המשק היה קרוב להתמוטטות. תורים היו אפילו לקרח (למעלה).

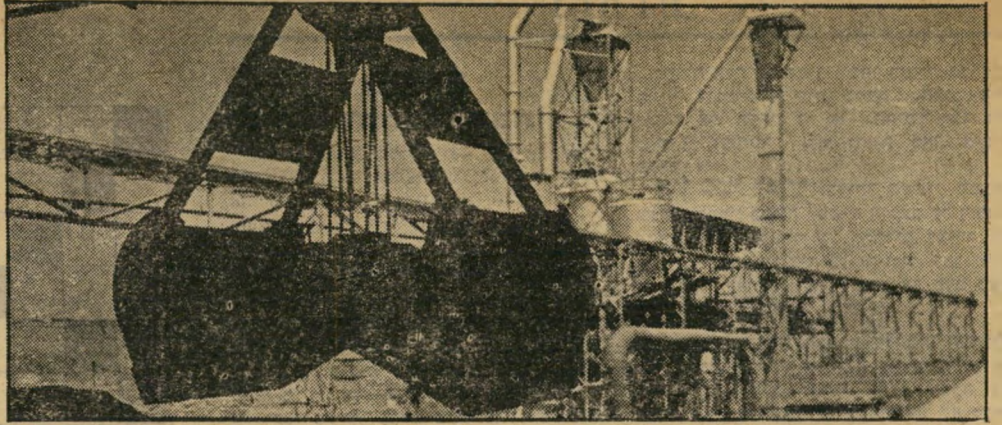
1951

העולים החדשים לא נקלטו (למעלה), הורגלו ללחם חמר. חיפושיו ליוו את הקיצוב שהעניק 85 נקודות לשנה בהן אפשר היה להתלכש כגבר שמימין.

1951

היצוא גדל, רשת התחבורה והרכבות שומרה, הונהג חינוך ממלכתי אחד (למטה), ששם קץ לחינוך המפלגתי ושהבטיח יסוד לאומי משותף לדור הגדל.

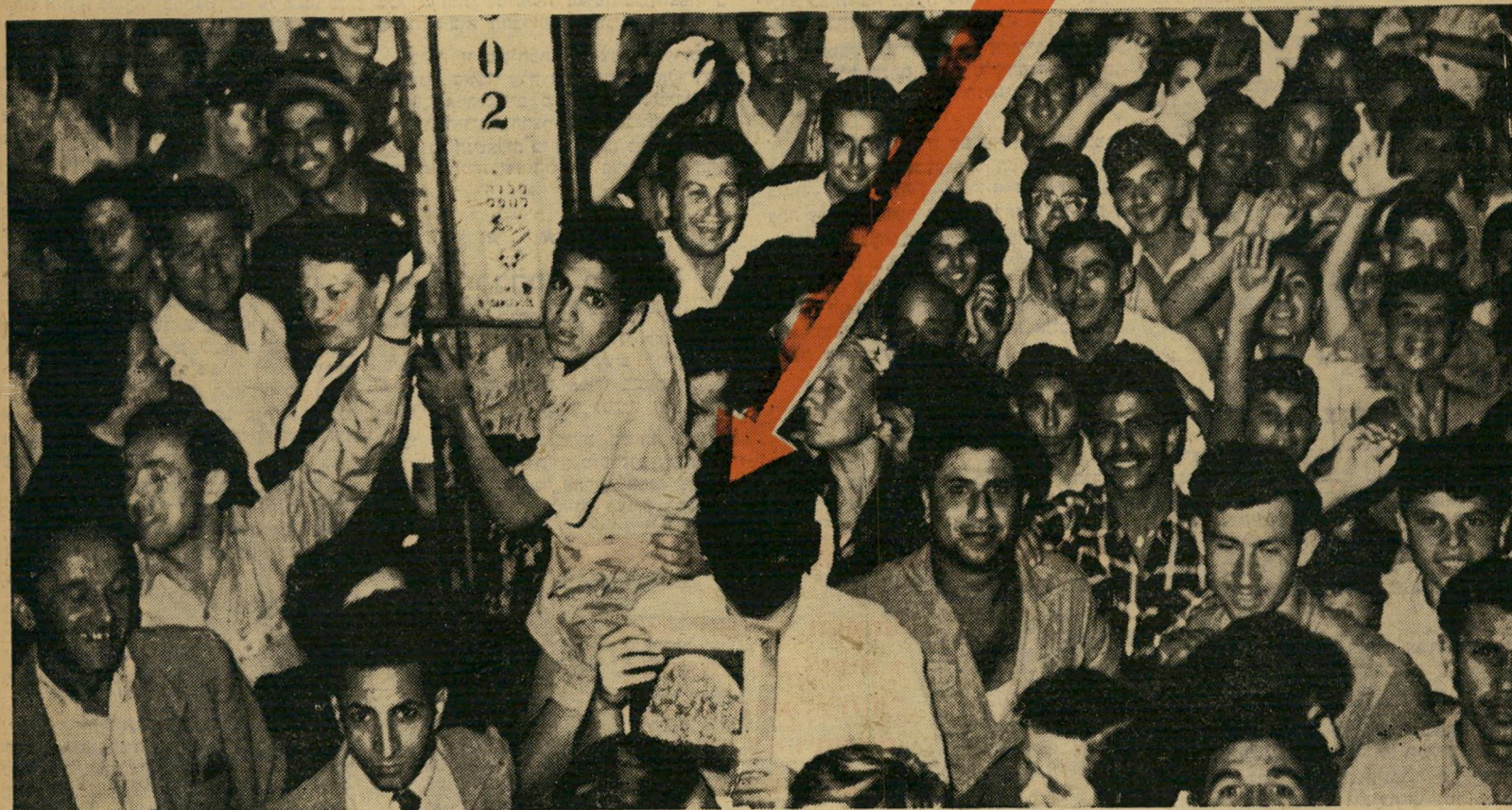

4 שרים ציונים כלליים בממשלה

— ובזמן הזה

פרס: 350 ל"י

בעבילד!

אם תדע לבטא בצורה הקולעת:

כי שנות שלטון מפא"י כמעט גרמו להתמוטטות המדינה — הוחמצו הזדמנויות מדיניות כברות, נעשו שגיאות כלכליות חמורות ביותר. כי לנגד עיני מפא"י עמדה אך ורק טובת המפלגה והאינטרסים של מפעליה המונופוליסטיים. שיתוף הציונים הכלליים בהנהגת המדינה עצר בעד ההתמוטטות. הציונים הכלליים הסירו מישראל את עוד הכיורוקרטיה הכוזבנית והכלתיייעילה, הם שמו קץ לקיצוב, שתוצאתו העיקרית היתה העשרת בורדים ושחיתות.

אתה שואף למדינה ליברלית, הרואגת לכל אזרחיה ללא כל הפליה. אתה יודע כי רק היוזמה החיפשית תפתח את הארץ ותמשוך את ההון. אתה רוצה שהאזרח לא יהיה נתון ללחץ, לשכח, מפלגה או הסתדרות. אתה דורש משטר מבוסס על שיוון האזרח ולא על פנקס החבר. אתה מבין כי סיסמת הפירוד של מלחמת המעמדות מתנכלת למדינה. אתה מאמין כי חייב לבוא קץ לשחיתות שפשתה בכל רחבי המדינה. אתה מוכן להלחם בכל מארך למשטר של לחם בכבוד ואויר לנשימה. אתה מתנגד לפיצול הלא סוציאליסטים (פרוגרסיבים, חירות, דתיים). אתה משוכנע כי אין הנהגה בריאה למדינה בלי הציונים הכלליים. אתה תובע מכל אזרח נאמן לבחור בציונים הכלליים, מפלגת המרכז.

אם כן — אמור זאת בחרוזים. חבר סיסמה קצרה וקולעת לעניין, מתחרזת או בלתי מתחרזת, ושלת אותה בציון שמך וכתובתך אל: סיסמת הנצחון, התחרות הצ"כ למען האזרח, תל אביב, ת.ד. 6187. וועדת שופטים מוסמכת תשפוט את הסיסמות שתגשנה לסיסמת הנצחון עד לראשון ליוני 1955 ותעניק את הפרסים הבאים לסיסמות הטובות ביותר:

פרס ראשון - 250 ל"י

פרס שני - 50 ל"י

פרס שלישי - 10 ל"י

ועשרה פרסים 5 ל"י כל אחר

אתה יכול לשלוח מספר בלתי מוגבל של הצעות. זכור את כוחה של הסיסמה: אתה עדיין תחת הרושם של מסמך ודי — בשלטון מפא"י. הסתדרות הציונים הכלליים, מפלגת המרכז, שומרת לעצמה את הזכות לרכוש בשכר הסופרים המקובל, כל סיסמה אחרת, נוסף לסיסמות הזוכות בפרסים, העוכרות לרשות בלעדית של הסתדרות הציונים הכלליים.

אל תהיה עבד זיגק!

חם תהפוך את ילדיהם לאורחים בריאים, מאו־ שרים ויציבים מבחינה נפשית. אולם בדרך כלל התוצאות הן הפוכות: וכי כיצד יוכל להתפתח ילד, אשר שומע עשר פעמים ביום את המלים: „נעשה כל מה שתראה... אל תעשה זאת: אתה עלול להיפגע... אנחנו נעשה את כל העבודה, ואתה רוצה לשחק... מוטב שתצטיין בלימודים, הרי אתה רוצה כי נתגאה בך! שב בשקט. אתה עלול ללכלך את בגדיך... מה יחשבו עליך בני־אדם, אם לא תתנהג יפה?”

הגנה והדרכה מתמדת זו מעוררת בילדים חשד מתמיד מפני כישלון. הם מתבגרים והופך כיום לאנשם הססנים, מוכי־פחדים וחסרי־ישע, אשר עלולים לקבל התמיסות־עצבים בהיתקלם במיכשול חסר־חיבות.

★ ★ ★

שסונה עצות טובות

כיצד תוכלו לשחרר את ילדיכם מן הטיפוח ההורסני — ואת עצמכם מן העבודות המת־ מות? בראש וראשונה עליכם לעשות חישוב פשוט: כמה שעות אתם מבלים בחברת ה־ לדי? כמה שעות אתם מקדשים לעבודה בשביל הילדים? כמה שעות אתם מקדישים לשיחות על הילדים? קרוב לחדאי שהסיכום יוצע אתכם.

והרי כמה עצות מעשיות, אשר יאפשרו לכם להשתחרר מן העבודות:

(א) קבלו את ההצעות של מכריכם, המו־ כנים להתנדב לשמור על ילדיכם בערבים, או בשבתות. עשו זאת אפילו אם הילדים ימרו בשבילי. אין דבר, הדמעות תיבשנה תוך שעה קלה, והילדים יסתגלו לנוכחותו של אדם מכיג'־אחר.

(ב) אל תניחו לרגש־החובה המפעם בכם להכריח אתכם לבלות את כל זמנכם בחברת הילדים. שעתים מאושרות בחברת הילד עדי־ פות על שתיים־עשרה שעות משעממות בחב־ רתו.

(ג) כאשר אתם מתכננים את ההוצאות על הילד, חשבו בדיוק מה דרוש לו. האנשם יש לפני צורך בסקסים? או שמא מוטב לכם להוציא את הכסף על כרטיסים לחיבה בש־ בילכם?

(ד) כאשר אתם עומדים לגעור בילד, או להזהיר, שאלו את עצמכם: האם אנו עלו־ לים לפגוע ביוזמת הילד, או בעצמאותו? האין אנו מגיימים בהערכת הסכנות הצפויות לו? האם אנו כופים על הילד התנהגות מסו־ יימת, מפני שהיא עלולה להועיל לו, או הק מפני שזה מביא לנו סיפוק? האין אנו מגי־ יים עליו מפני בעיות, בהן הוא עלול להיתקל בגברותו?

(ה) האם אתם מסרבים לקבל הזמנות, אשר אינן כוללות את ילדיכם? אם כן, חידלו ל־ עשות זאת.

(ו) אם היתה לכם חובבות כלשהי לפני הולדת הילדים, המשיכו בה ללא היסוס.

(ז) אם יש לכם ילדים בני חמש עשרה ומעלה, אתם יכולים לצאת למסעות ארוכים ולהשאירם ביחידות, אפילו למשך שבועות. לא יאונה להם כל רע. להיפך, הם יהיו מתפ־ קיד אדוני־הבית.

(ח) כאשר אתם נמצאים בחברה, העמידו פנים כאילו ילדיכם נשואים ונמצאים ברשות עצמם. אם תימנעו מלדבר על גאוויותם והי־ שניהם, תוכלו להתרכז בנושאי שיחה אחרים, אשר ינסכו על חייכם אור חדש ומעניין.

אם תצייתו לכללים אלה, תיקנו לעצמכם עצמאות מחודשת וחיים מחודשים, עשירי חיות. זיכרו היטב את אשר אמרה הפסיכ־ לוגית האמריקאית, סידוני מצנר־גרינגברג: „ההורים מוסיפים להיות גברים וגשמים זמן רב לאחר שהם מביאים את ילדיהם לאדיר־ העולם.”

משל, אני מכירה הורים עשירים, אשר הת־ עקשו לשכור מורים פרטיים וללמד את ילדם בבית. בה בשעה שהילד השתוקק לבקר דווקא בבית־הספר, בין בני־גילו.

• הסבך קידוש השם: ההורים מקריבים את הקריירה שלהם ואת עיסוקיהם החברתיים, כדי שהילד ישרא אסיר תודה להם עד סוף ימיהם.

• היודות גמורה עם חיי הילדים ורצון לחיות אך ורק באמצעותם. הטענה הנפוצה ביותר, במקרה זה: „כבר חיינו את חיינו. עתה עלינו לאפשר לילדים לחיות כהלכה.”

לסיכום: לעיתים קרובות נובעת התמסרותם היתירה של ההורים לילדיהם לא מן הדאגה לצרכיהם הממשיים של הילדים, אלא מן הדאגה התת־הכרתית לצרכיהם הפסיכולוגיים של ההורים עצמם. אין זו אלא אנוכיות ב־ מסתה של הקרבה עצמית.

★ ★ ★

טיפוח מול הטרדה

כמעט שום ילד אנו מחבב את ההורים, שטורחים למענו בכל שעות היום והלילה ומק־

מיהו השליט האמיתי? במשפחה המודרנית? הבעל? האשה? החו־ תנת? לא, לא ניהשתם. העריצים השולטים ל־ לא מצרים הם דווקא הילדים, ורק לאחרונה נתעוררה בין ההורים תנועה חזקה לפריקת כבלי־העבדות

נכיות התל־אביביות: „זה איום ונורא! כל החברה לועגים לי, מפני שאמא מתערכת בכל שיחותי ומופיעה באופן בלתי־רצוני ב־ כל המסבות החברתיות שלנו.”

מבוכה זו משותפת לכל צעירי העולם. ל־ אחרונה, כאשר ערך אחד ממכוני חקר־דעת הקהל האמריקאיים משאל בין תלמידים על תכונות הוריהם הרצויות להם ביותר, השיבו 92% מן הנשאלים כי אין להם כל חפץ בהת־ ערבות יתירה של ההורים בעיסוקיהם החב־ רתיים.

★ ★ ★

התערבות מצחיקה

לפני שנים מספר היו לנו מכרים טובים, יוסף ואורה, אולם כיום חדלנו להזמין ל־ ביתנו. הסיבה: הם מתעקשים לגרור אתם את ילדיהם לכל מקום, אפילו בשעת־לילה מ־ אחרת. פשוט אי אפשר לסבול זאת.

כי כאשר אנו שקועים בשחה מעניינת אין לנו כל רצון להיות מופרעים על־ידי יל־ דים — שלנו, או של אחרים. אמנם פטפוטם של תנוקות עשוי להיות מעניין ומשעשע.

★ ★ ★

גם להורים אינטרסים

תופעה זו איננה מוגבלת רק לתחומי יש־ ראל. היא אופיינית לעולם כולו. רק לפני זמן קצר ערכה אוניברסיטת מדינת פלורידה, אר־ צות־הברית, משאל בין כמה עשרות זוגות נשואים על הנושא: „כיצד להיות הורים טובים.” רוב האמהות השיבו ללא היסוס: „ההורים הטובים מעדיפים את צורכי יל־ דיהם על כל הצרכים האחרים.” איש מן ה־ נשאלים לא מצא לנכון לציין כי גם למבוגרים יש אינטרסים חשובים משלהם.

קרוב לחדאי שאתם מכירים את ההורים, אשר אינם מוכנים לקבוע כל פגישות מראש, טוענים: „תתקשרו איתנו בערב, תחילה עלי־ נו לקבוע את מצב־הרוח של הילדים.” ב־ וודאי מכירים אתם גם את ההורים, אשר אינם יודעים דבר וחצי דבר מן המרחש בעולם, מסבירים באנחה עמוקה: „הילדים גוזלים את כל זמננו. אין אנו יכולים אפילו להאזין לשדור החדשות.” וקרוב לחדאי שפגשתם גם בטיפוס האס־השיפחה, הא־מרת בגאווה: „רבקה־לה שלי (נערה גבוהה ושרירית, בת 17) איננה יודעת אפילו להרתח מיים.”

השתעבדות זו לילדים הינה הרת־סכנות. היא עשויה לפגוע באופי ההורים, בהופעתם החיצונית, ברמת השכלתם, אולי גם ביציבות נשואיהם. מספר עורך־דון אמריקאי נודע, העוסק בעיקר במשפּט־גירושין: „כמעט כל בעל שנתפס בבגידה מודה שהוא התרחק מאשתו רק לאחר שהיא התחילה להקדיש את כל זמנה לילדים.”

★ ★ ★

חליפות מרופות ומחליצות

שכנינו, רות ואברהם, חושבים את עצמם להורים נפלאים: הם קונים לילדיהם הכל, בה בשעה שהם עצמם חוסכים להם מפייהם. אברהם, פקיד־ממשלה גבוה, נאלץ ללכת ל־ עבודתו בחליפה מרופטת. אין הוא יחיד: ה־ עולם מלא אבות, המתהלכים בחליפות מרו־ פטות, שעה שילדיהם לובשים בגדי־ניסכים.

מצחיקים ביותר הם ההורים־העבדים, אשר מנסים לחזור לימי נעוריהם ולהשתתף בכל הפעילות החברתית של צאצאיהם. הורים אלה מתעקבים בכל השניות של בני הנעורים, ומשתתפים בכל מסיבותיהם. התוצאה: הצעיר רים לועגים להם, נמנעים מלבקר בביתם וקור־ אים להם בשם „גורדי־קנים.”

לעיתים קרובות גורמת התערבותם היתירה של האב והאם מבוכה רבה לילדים. מספרת ליאורה, תלמידת הכיתה הששית באחת הגימ־

אבל יש גבול לכל דבר, טוענים ההורים. הורים רבים אינם גוררים את צאצאיהם לכל מקום. אולם הם עושים משהו גרוע מזה: הם מ־ברים אך ורק על גאוויותם של הילדים, פרטי התפתחותם והישגיהם. באחת המסר־ בות בהן ביקרתי לאחרונה, נלכדתי בין שתי א־מהות, שהפציצו אותי בפרטי פרטים על בני בטנן. הצלחתי להחלץ מהן לאחר שפ־ הקתי שש או שבע פעמים, מאוזן עד אוזן.

רבים מאיתנו היו מהססים להתערב ול־ הכריז בפני עץ ועדה: „אני בחר עצום!” א־לם הורים רבים חסרים כל חוש מידה, מת־ פארים השכם והערב: „הביטו וראו את גאור־ גיותו! ראו איזה ילדים עצומים הבאנו ל־ עולם!”

★ ★ ★

גורמי העבדות

מה מניע את ההורים־העבדים להתנהג ב־ צורה כה נלעגת? הפסיכולוגים והסוציולוגים בני זמננו גילו כמה וכמה מניעים להתנהגות זו:

• התשוקה להתעלות על קרובים, ידי־ דים וחברים לעבודה בשבת והדאגה לילדים. הרצון לשכוח אכזבות ומשבר־יגועי רים. כך, למשל, שואפים הורים רבים לדחוף את ילדיהם דווקא ללימודים, בהם לא הצליחו הם עצמם בנעוריהם.

• התשוקה לתת לילד את כל היתרונות החומריים והרוחניים, אשר לא השיגו הם עצמם, אפילו אם „יתרונות” אלה פוגמים ב־ יוזמה ובחפץ־ההתרחקאות של הילד. כך, ל־

ריבים למענו קורבנות בלתי ספורים. „הת־ נהגות זו של ההורים מטרידה את הילדים עד כדי כך שאין הם יכולים ליהנות מחייהם,” אימד הפסיכולוג האמריקאי הנודע, ד״ר אלכ־ סנדר רייז מארטיקן. „כל ילד חייב לדעת כי גם להוריו יש זמן פנוי לבלות ולהשתעשע.”

דברים אלה של ד״ר מארטיקן היו מבוססים על מחקר מסועף, שהקיף למעלה מ־3000 ילדים בני שכבות חברתיות שונות. בעת מח־ קק זה נתגלה כי הילדים המאושרים ביותר באו דווקא ממשפחות, בהן איפשרו ההורים לילדיהם להיות עצמאיים, לפתור בעיות, להתגבר על מכשולים בכוחות עצמם. רק הת־ נהגות כזאת היתה מסוגלת לעורר בילד הר־ גשה של עוצמה וחשיבות.

בעת מחקר דומה גילה פסיכולוג אמריקאי אחר כי הדבר הנחשב בעיני האימהות למס־ רות עלילתית, נחשב בעיני רוב הילדים להס־ רדה. רבים מילדיהם של הורים „מסורים” אלה הודו כי הם שואפים להתגבר ולהחלץ מן היסיו־ל המשפחתי המטריד.

אולם ילדים אלה מוסיפים לסבול אפילו לאחר שהם מתבגרים ומקימים משפחות מש־ להם. לעיתים קרובות מתלונן בעל צעיר: „אמא ממררת את חיי אך ורק מפני שבעבר לא היה לה כל עיסוק — פרט לטיפול בי.”

התוצאה היא איומה: הווגות הצעירים מת־ רחקים ממשפחותיהם, וההורים אשר איבדו כל עניין אחר בחיים, נשארים בודדים ומיו־ אשים.

לעיתים קרובות חושבים ההורים כי מסירו־